Käesolev tekst on üksnes dokumenteerimisvahend ning sel ei ole mingit õiguslikku mõju. Liidu institutsioonid ei vastuta selle teksti sisu eest. Asjakohaste õigusaktide autentsed versioonid, sealhulgas nende preambulid, on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ning on kättesaadavad EUR-Lexi veebisaidil. Need ametlikud tekstid on vahetult kättesaadavad käesolevasse dokumenti lisatud linkide kaudu

►B

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) nr 68/2013,

16. jaanuar 2013,

söödamaterjalide kataloogi kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

(ELT L 29, 30.1.2013, lk 1)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
►M1	Komisjoni määrus (EL) 2017/1017, 15. juuni 2017	L 159	48	21.6.2017
►M2	Komisjoni määrus (EL) 2019/145, 30. jaanuar 2019	L 27	11	31.1.2019

▼B

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) nr 68/2013,

16. jaanuar 2013,

söödamaterjalide kataloogi kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 767/2009 artiklis 24 osutatud söödamaterjalide kataloog koostatakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

Artikkel 2

Määrus (EL) nr 575/2011 tunnistatakse kehtetuks.

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele.

Artikkel 3

Söödamaterjale, mis on märgistatud kooskõlas määrusega (EÜ) nr 575/2011 enne 19. augustit 2013, võib turule viia ning kasutada kuni varude lõppemiseni.

Artikkel 4

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

▼M1

LISA

SÖÖDAMATERJALIDE KATALOOG

A OSA

Üldsätted

(1) Kataloogi kasutamine on söödakäitlejate poolt vabatahtlik. C osas loetletud söödamaterjali nimetust võib kasutada üksnes söödamaterjali puhul, mis vastab kõnealuse kande nõuetele.

(2) Kõik C osa söödamaterjalide loetelu kanded peavad vastama söödamaterjalide kasutamise piirangutele kooskõlas liidu asjaomaste õigusaktidega; erilist tähelepanu tuleb pöörata geneetiliselt muundatud organismidest või neist toodetud söödamaterjalide vastavusele Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1829/2003, ([1]) või mis on saadud geneetiliselt muundatud mikroorganismidega seotud käärimisprotsessi tulemusel. Loomsetest kõrvalsaadustest söödamaterjalid või neid sisaldavad söödamaterjalid peavad vastama Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1069/2009 ([2]) ja komisjoni määrusele (EL) nr 142/2011 ([3]) ning nende suhtes võib kohaldada piiranguid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 999/2001 ([4]). Kataloogi kantud söödamaterjale kasutavad söödakäitlejad tagavad, et söödamaterjal vastab määruse (EÜ) nr 767/2009 artikli 4 nõuetele.

(3) „Endine toit“ tähendab toitu (v.a toidujäätmed), mis on valmistatud inimtarbimiseks kooskõlas kõigi ELi toidualaste normidega, kuid mis ei ole enam inimtoiduks ette nähtud kas praktilistel või logistilistel põhjustel või seoses tootmis-, pakendamis- või muude vigadega ning mis ei põhjusta söödana kasutamise korral mingeid terviseohte. Määruse (EÜ) nr 767/2009 I lisa punktis 1 osutatud maksimumsisalduse kindlaksmääramist ei kohaldata endise toidu ja toidujäätmete suhtes. Seda kohaldatakse juhul, kui neid söödana täiendavalt töödeldakse.

(4) Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) 183/2005 ([5]) artiklis 4 osutatud heale tavale ei sisalda söödamaterjalid valmistamisprotsessist ja abiainetest pärinevaid keemilisi lisandeid, välja arvatud juhul, kui kataloogis on kindlaks määratud lubatud maksimumsisaldus. Söödas keelatud aineid ei või esineda ning selliste ainete puhul maksimumsisaldust ette ei nähta. Läbipaistvuse eesmärgil lisavad söödakäitlejad söödamaterjalidele, mille puhul on jääkained lubatud, tavapärase kaubandustegevuse raames asjakohase teabe.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (ELT L 268, 18.10.2003, lk 1).

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1069/2009, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete tervise-eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1774/2002 (ELT L 300, 14.11.2009, lk 1).

([3]) Komisjoni 25. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 142/2011, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1069/2009, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete tervise-eeskirjad, ja nõukogu direktiivi 97/78/EÜ seoses teatavate selle direktiivi alusel piiril toimuvast veterinaarkontrollist vabastatud proovide ja näidistega (ELT L 54, 26.2.2011, lk 1).

([4]) EÜT L 147, 31.5.2001, lk 1.

([5]) ELT L 35, 8.2.2005, lk 1.

▼M1

(5) Kooskõlas määruse (EÜ) nr 183/2005 artiklis 4 osutatud hea tavaga ja järgides ALARA [1] põhimõtet, kuid ilma et see piiraks määruse (EÜ) nr 183/2005, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/32/EÜ, [2] Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 396/2005 [3] ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1831/2003 [4] kohaldamist, on asjakohane söödamaterjalide kataloogis täpsustada selliste valmistamisprotsessist ja abiainetest pärit keemiliste lisandite maksimumsisaldus, mida on söödamaterjalis 0,1 % või rohkem. Kataloogis võib kindlaks määrata ka selliste keemiliste lisandite ja abiainete maksimumsisalduse, mida esineb vähem kui 0,1 %, kui seda peetakse hea kauplemistava kohaselt sobivaks. Kui käesoleva lisa B või C osas ei ole teisiti märgitud, on kõik maksimumsisaldused väljendatud massiprotsendina [5].

Keemiliste lisandite ja abiainete maksimumsisaldused on esitatud kas töötlemisviiside kirjelduses B osas, söödamaterjali kirjelduses C osas või asjaomase kategooria lõpus C osas. Kui C osas ei ole konkreetset maksimumsisaldust kindlaks määratud, kohaldatakse asjaomase töötlemisviisi puhul B osas sätestatud maksimumsisaldust kõikide C osas loetletud söödamaterjalide suhtes juhul, kui söödamaterjali kirjelduses osutatakse asjaomasele töötlemisviisile ja kui asjaomane töötlemisviis vastab B osas esitatud kirjeldusele.

(6) Söödamaterjale, mida ei ole loetletud C osa 12. peatükis ja mis on saadud kääritamise teel või milles looduslikult esinevad mikroorganismid, võib lasta turule koos elusmikroorganismidega tingimusel, et neid sisaldavate söödamaterjalide ja segasööda ettenähtud kasutus

a) ei ole mikroorganismide paljundamine ega

b) ole seotud mikroorganismi(de) ülesandega vastavalt määruse (EÜ) nr 1831/2003 I lisale.

Mikroorganismide esinemist või sellest tulenevaid mis tahes funktsioone ei ole lubatud teatada söödamaterjalide ja neid sisaldava segasööda märgistusel.

(7) Söödamaterjali botaaniline puhtusaste on vähemalt 95 %. Eelmisest tootmistsüklist pärinevate botaaniliste lisandite, nagu muude õliseemnete või õliviljade sisaldus ei tohi ületada 0,5 % iga õliseemne või õlivilja liigi kohta. Neist üldeeskirjadest erinevuse puhuks tuleb C osa söödamaterjalide loetelus kindlaks määrata konkreetne norm.

(8) Söödamaterjali nimele lisatakse [6] B osas olevas töötlemisviiside sõnastiku viimases veerus loetletud ühe või mitme töötlemisviisi üldnimetus/-omadus näitamaks, et kõnealust söödamaterjali on nimetatud viisil või viisidel töödeldud. Söödamaterjal, mille nimi on kombinatsioon C osas loetletud nimest ja B osas loetletud ühe või mitme töötlemisviisi üldnimetusest/-omadusest, loetakse kataloogi kuuluvaks ning tema märgistusel peab

(1) ALARA: As Low As Reasonably Achievable (nii väike kui mõistlike vahenditega saavutatav).
(2) EÜT L 140, 30.5.2002, lk 10.
(3) ELT L 70, 16.3.2005, lk 1.
(4) ELT L 268, 18.10.2003, lk 29.
(5) Käesolevas lõigus sätestatud keemilisi lisandeid ja abiaineid käsitlevaid sätteid ei kohaldata määruse (EÜ) nr 767/2009 artikli 24 lõikes 6 osutatud registris loetletud söödamaterjalide suhtes.
(6) Erandina sellest kohustusest ei ole töötlemisviisi „kuivatamine“ puhul üldnimetuse/-omaduse lisamine kohustuslik.

▼M1

olema esitatud kohustuslik teave asjaomase söödamaterjali kohta, mis on esitatud vastavalt B ja C osa viimases veerus. Kui töötlemisviisi puhul kasutatav konkreetne meetod on märgitud B osa viimases veerus, tuleb see esitada ka söödamaterjali nimes.

(9) Kui söödamaterjali töötlemisviis erineb B osas töötlemisviiside sõnastikus esitatud asjaomase töötlemisviisi kirjeldusest, tuleb töötlemisviis esitada asjaomase söödamaterjali kirjelduses.

(10) Paljude söödamaterjalide puhul võib kasutada sünonüüme. Sellised sünonüümid lisatakse nurksulgudes asjaomase söödamaterjali kande veergu „Nimetus“ C osa söödamaterjalide loetelus.

(11) Söödamaterjalide kirjelduses C osa söödamaterjalide loetelus kasutatakse sõna „toode“, selle asemel et kasutada sõna „kõrvalsaadus“; sellega võetakse arvesse turuolukorda ja söödakäitlejate tegelikku keelekasutust, mille eesmärk on esile tõsta söödamaterjalide kaubanduslikku väärtust.

(12) Taime botaaniline nimi esitatakse ainult kõnealust taime käsitleva esimese kande kirjelduses C osa söödamaterjalide loetelus.

(13) Teatava kataloogi kantud söödamaterjali analüütiliste koostisosade kohustusliku märgistamise aluseks on vajadus näidata, kas konkreetse koostisosa kontsentratsioon teatavas tootes on kõrge või kas töötlemisviis on muutnud toote toiteomadusi.

(14) Määruse (EÜ) 767/2009 artikli 15 punktis g on koostoimes sama määruse I lisa punktiga 6 ette nähtud märgistamisnõuded niiskusesisalduse kohta. Sama määruse artikli 16 lõike 1 punktis b on koostoimes sama määruse V lisaga ette nähtud märgistamisnõuded muude analüütiliste koostisosade kohta. Peale selle tuleb määruse (EÜ) nr 767/2009 I lisa punkti 5 kohaselt esitada märgistusel soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui see on suurem kui 2,2 % üldjuhul või teatavate söödamaterjalide puhul siis, kui see ületab selle määruse V lisa asjaomases jaos sätestatud taset. Mõned C osa söödamaterjalide loetelu kanded erinevad nendest nõuetest järgmises:

a) C osa söödamaterjalide loetelus analüütilisi koostisosi käsitlev kohustuslik teave asendab määruse (EÜ) nr 767/2009 V lisa asjaomases jaos ettenähtud kohustusliku teabe;

b) kui C osa söödamaterjalide loetelus on kohustusliku teabe veerg täitmata jäetud selliste analüütiliste koostisosade osas, millest oleks määruse (EÜ) nr 767/2009 V lisa asjaomase jao kohaselt tulnud teatada, ei tule ühtki neist koostisosadest kanda märgisele. Kui soolhappes lahustumatu tuha sisaldus on suurem kui 2,2 %, tuleb see siiski märkida ka juhul, kui C osa söödamaterjalide loetelus ei ole sisalduse taset ette nähtud;

c) kui C osa söödamaterjalide loetelu kohustusliku teabe veerus on kehtestatud üks või enam konkreetset niiskusesisalduse taset, kohaldatakse määruse (EÜ) nr 767/2009 I lisa punktis 6 ettenähtud taseme asemel neid tasemeid. Kui niiskusesisaldus on väiksem kui 14 %, ei ole selle deklareerimine kohustuslik. Kui kõnealuses veerus ei ole konkreetset niiskusesisaldust ette nähtud, kohaldatakse määruse (EÜ) nr 767/2009 I lisa punkti 6.

▼**M1**

(15) Söödakäitleja, kes väidab, et söödamaterjalil on rohkem omadusi, kui C osa söödamaterjalide loetelu kirjelduse veerus märgitud või kes osutab B osas loetletud töötlemisviisile, mida saab väitega samastada (nt töötlemine kaitseks lagunemise eest vatsas), peab täitma määruse (EÜ) nr 767/2009 artikli 13 kohaseid nõudeid. Peale selle võib söödamaterjal vastata erisöötmise eesmärgile kooskõlas määruse (EÜ) nr 767/2009 artiklitega 9 ja 10.

B OSA

Töötlemisviiside sõnastik

	Töötlemisviis	Määratlus	Üldnimetus või omadus
1	Tuulamine	Osakeste eraldamine õhuvooluga.	Tuulatud
2	Aspireerimine	Tolmu, väikeste osakeste ja teravilja muude tahkete osakeste eraldamine liikumises olevast puistes teraviljast õhuvoolu abil.	Aspireeritud
3	Blanšeerimine	Protsessi käigus orgaanilise aine kuumtöötlemine keetmise või aurutamise teel, et denatureerida looduslikud ensüümid, pehmendada kudesid ja eemaldada toores lõhn, millele järgneb kastmine külma vette küpsemise peatamiseks.	Blanšeeritud
4	Pleegitamine	Loodusliku värvuse eemaldamine keemiliste või füüsikalist protsesside teel või aktiivmulla kasutamisega.	Pleegitatud
5	Jahutamine	Temperatuuri langetamine keskkonnatemperatuurist allapoole, kuid mitte jäätumispiirini, et hõlbustada säilitamist.	Jahutatud
6	Tükeldamine	Osakeste suuruse vähendamine ühe või mitme noa abil.	Tükeldatud
7	Puhastamine	Ainete (saasteainete, nt kivide) või taime vegetatiivsete osade, nt lahtiste õle-, koore- ja umbrohuosakeste eemaldamine.	Puhastatud/sorteeritud
8	Kontsentreerimine ([1])	Vee ja/või muude koostisosade eemaldamine.	Kontsentraat
9	Kondenseerimine	Aine muutmine gaasilisest vedelaks	Kondenseeritud
10	Kuumutamine	Kuumuse kasutamine söödamaterjali füüsikaliste ja keemiliste omaduste muutmiseks.	Kuumutatud

▼**M1**

	Töötlemisviis	Määratlus	Üldnimetus või omadus
11	Purustamine	Osakeste suuruse vähendamine purusti abil.	Purustatud
12	Kristallimine	Puhastamine vedelast lahusest tahkete kristallide moodustamise abil. Vedelikus sisalduvad lisandid ei lähe tavaliselt kristalli struktuuri.	Kristallitud
13	Koorimine ([2])	Terade, seemnete, puuviljade, pähklite ja muu materjali väliskihi täielik või osaline eemaldamine.	Kooritud, osaliselt kooritud
14	Lüdimine/kroovimine/koorimine	Ubade, terade ja seemnete väliskestade üldjuhul füüsiline eemaldamine.	Lüditud, kroovitud, kooritud ([3])
15	Pektiini eemaldamine	Pektiinide ekstraheerimine söödamaterjalist.	Pektiinita
16	Kuivatamine	Niiskuse kõrvaldamine.	Kuivatatud
17	Lima eemaldamine	Limakihi eemaldamine pinnalt.	Lima eemaldatud
18	Suhkru eraldamine	Mono- ja disahhariidide täielik või osaline kõrvaldamine melassist ja muudest suhkrusisaldusega materjalidest keemilise või füüsikalise meetodiga.	Suhkruta, vähendatud suhkrusisaldusega
19	Detoksifitseerimine	Protsessi käigus hävitatakse toksilised saasteained või vähendatakse nende sisaldust.	Detoksifitseeritud
20	Destilleerimine	Vedelike fraktsioneerimine, milleks vedelikku keedetakse ning kondenseerunud aur kogutakse eraldi anumasse.	Destilleeritud
21	Kuivatamine	Vee eemaldamine tehnilise meetodi abil või looduslikul teel	Kuivatatud (looduslikult või tehnilise meetodiga), vajaduse korral.
22	Sileerimine	Söödamaterjalide ladustamine säilitusainete lisamisega või ilma, anaeroobsete tingimuste kasutamine silokonservantide lisamisega või ilma.	Sileeritud
23	Aurustamine	Veesisalduse vähendamine.	Aurustatud
24	Paisutamine	Kuumtöötlemisviis, mille puhul tootes oleva vee äkilise aurustumise tulemuseks on toote struktuuri lõhkumine.	Paisutatud
25	Õlipressimine	Õli/rasva eemaldamine pressimise teel	Srott/kook ja õli/rasv

▼**M1**

	Töötlemisviis	Määratlus	Üldnimetus või omadus
26	Ekstraheerimine	Teatavatest materjalidest õli ja rasva eraldamine orgaanilise lahusti abil või suhkru ja muude vees lahustuvate koostisosade eraldamine vee abil.	Ekstraheeritud/srott ja õli/rasv, melass/pulp ning suhkur või muud vees lahustuvad koostisosad
27	Ekstrusioon	Kuumtöötlemisviis, mille puhul tootes oleva vee kiire aurustumise tulemuseks on toote struktuuri lõhkumine, millega kaasneb tootele erikuju andmine läbi ava (matriitsi) surumisega.	Ekstrudeeritud
28	Kääritamine, fermenteerimine	Töötlemisviis, mille käigus toodetakse mikroorganisme, nagu bakterid, seened või pärmid, või kasutatakse nende toimet materjalidele, et muuta nende keemilist koostist või omadusi.	Kääritatud, fermenteeritud
29	Filtrimine	Tahkete osakeste eraldamine vedeliku surumisega läbi poorse aine või membraanfiltri.	Filtritud
30	Helvestamine	Niiske kuumtöödeldud materjali valtsimine, et toota õhukesi materjalitükke.	Helbed
31	Jahvatamine	Kuivade terade suuruse vähendamine, et hõlbustada koostisosade eraldamist peamiselt jahuks, kliideks ja peenkliideks.	Jahu, kliid, peenkliid ([4]) või söödajahu, vajaduse korral
32	Külmkoorimine	Õli küllastunud ja küllastumata komponentide eraldamine õli jahutamisega. Jahutamisel õli küllastunud komponendid hanguvad, samas kui õli küllastumata osad on vedelad ja neid saab nt dekanteerida. Külmkooritud toode on hangunud õli.	Külmkooritud
33	Peenestamine	Töötlemisviis, mille käigus söödamaterjal purustatakse osakesteks.	Peenestatud
34	Praadimine	Söödamaterjali kuumutamine õlis või rasvas	Praetud
35	Želeerimine	Töötlemisviis, mille käigus moodustub želee – tahke sültjas aine, mis võib olla pehme ja nõrk või ka kõva ja sitke, tavaliselt kasutatakse želeerimiseks tarretusaineid	Želeeritud
36	Granuleerimine	Söödamaterjalide töötlemisviis osakeste teatava suuruse ja konsistentsi saavutamiseks	Granuleeritud

▼**M1**

	Töötlemisviis	Määratlus	Üldnimetus või omadus
37	Purustamine/jahvatamine	Tahkete söödamaterjalide osakeste suuruse vähendamine kuiv- või märgtöötlemise teel	Purustatud või jahvatatud
38	Kuumtöötlemine	Eritingimustes (nt rõhu ja niiskusega) toimunud kuumtöötlemine	Kuumtöödeldud
39	Hüdrogeenimine	Katalüütiline protsess, mille eesmärk on küllastada kõrgel temperatuuril vesiniku ülerõhul õlide/rasvade/rasvhapete kaksiksidemed, et saada osaliselt või täielikult küllastunud triglütseriidid/rasvhapped, või polüoolid, kui süsivesikute karbonüülrühmad taandatakse hüdroksüülrühmadeks.	Hüdrogeenitud, osaliselt hüdrogeenitud
40	Hüdrolüüs	Lagundamine lihtsamateks keemilisteks ühenditeks vee ning kuumuse/rõhu, ensüümide või happe/leelisega töötlemise abil	Hüdrolüüsitud
41	Veeldamine	Tahkest või gaasilisest olekust vedelaks olekuks muutmine	Veeldatud
42	Leotamine	Söödamaterjali koguse vähendamine mehaaniliste vahendite abil, sageli vees või muus vedelikus	Leotatud
43	Linnastamine	Töötlemisviis, mille käigus lastakse tera idanema, et aktiveerida looduslikke ensüüme, mis lõhustavad tärklise kääritatavateks süsivesikuteks ning valgud aminohapeteks ja peptiidideks.	Linnastatud
44	Sulatamine	Tahkest olekust vedelaks olekuks muutmine kuumuse abil	Sulatatud
45	Mikroniseerimine	Töötlemisviis, mille käigus tahke aine osakeste keskmist läbimõõtu vähendatakse mikromeeterskaalani	Mikroniseeritud
46	Kupatamine	Töötlemisviis, mis hõlmab vees leotamist ja kuumtöötlemist ning mille tulemusena tärklis täielikult geelistub; sellele järgneb kuivatamine	Kupatatud
47	Pastöriseerimine	Kindlaksmääratud ajavahemikul kuumutamine kriitilise temperatuurini kahjulike mikroorganismide hävitamiseks, sellele järgneb kiire jahutamine	Pastöriseeritud
48	Koorimine	Puu- ja juurviljade koore eemaldamine	Kooritud
49	Granuleerimine	Kuju andmine vormpressimise abil	Graanul, granuleeritud
50	Riisi lihvimine	Kroovitud riisilt kliide ja idude täielik või osaline eemaldamine	Lihvitud

▼**M1**

	Töötlemisviis	Määratlus	Üldnimetus või omadus
51	Eelpaisutamine	Tärklise modifitseerimine selleks, et tunduvalt parandada selle paisuvust külmas vees	Eelpaisutatud ([5])
52	Pressimine ([6])	Vedelike nagu rasv, õli, vesi või mahl füüsiline eemaldamine tahkest materjalist	Kook (õli sisaldavate materjalide puhul) Pulp, pressimisjäägid (puuviljade jms puhul) Presspulp (suhkrupeedi puhul)
53	Rafineerimine	Lisandite või soovimatute koostisosade täielik või osaline eraldamine keemilise ja/või füüsikalise töötlemise abil	Rafineeritud, osaliselt rafineeritud
54	Röstimine	Söödamaterjali kuumutamine kuivalt, et soodustada seeduvust, lisada värvi ja/või vähendada toitainete omastamist negatiivselt mõjutavaid looduslikke tegureid	Röstitud
55	Valtsimine	Osakeste suuruse vähendamine, surudes materjali, nt terad pöörlevate rullide vahelt läbi.	Valtsitud
56	Töötlemine kaitseks lagunemise eest vatsas	Töötlemisviis, mille puhul kas füüsilise töötluse (kuumuse, rõhu, auru ja nende tingimuste kombinatsiooniga) ja/või nt aldehüüdide, lignosulfonaatide, naatriumhüdroksiidi või orgaaniliste hapete (nagu propioon- või parkhappe) kasutamise eesmärk on kaitsta toitaineid lagunemise eest vatsas. Söödamaterjalid, mis on vatsas lagunemise eest kaitstud aldehüüdidega, võivad sisaldada kuni 0,12 % vabu aldehüüde	Töödeldud kaitseks lagunemise eest vatsas [lisada vajaduse korral]
57	Sõelumine	Eri suurusega osakeste eraldamine, raputades või valades söödamaterjali läbi sõela(sõelte)	Sõelutud
58	Koorimine	Vedeliku pinnakihi (nt piimarasva) eraldamine mehaaniliste vahenditega	Kooritud
59	Viilutamine	Söödamaterjali lõikamine viiludeks	Viilutatud

▼M1

	Töötlemisviis	Määratlus	Üldnimetus või omadus
60	Immutamine/leotamine	Söödamaterjali (tavaliselt seemnete) niisutamine ja pehmendamine küpsemisaja vähendamiseks, seemnekesta eraldamise hõlbustamiseks, vedeliku imendumise hõlbustamiseks, et idanemisprotsessi aktiveerida või et vähendada toitainete omastamist negatiivselt mõjutavate looduslike tegurite kontsentratsiooni.	Leotatud
61	Pihustuskuivatamine	Vedeliku niiskusesisalduse vähendamine söödamaterjalist pihuse või udu moodustamisega, et suurendada pindala-massi suhet, millest puhutakse läbi kuuma õhku	Pihustuskuivatatud
62	Aurutamine	Töötlemisviis, mille käigus kasutatakse kuumutamisel ja küpsetamisel rõhu all olevat auru eesmärgiga soodustada seeduvust.	Aurutatud
63	Röstimine	Kuumtöötlemine kuiva kuumusega, et vähendada toitainete omastamist negatiivselt mõjutavaid looduslikke tegureid või need kõrvaldada (kasutatakse tavaliselt õliseemnete puhul).	Röstitud
64	Ultrafiltrimine	Vedelike filtrimine läbi peenmembraanfiltri, millest pääsevad läbi üksnes väikesed molekulid	Ultrafiltritud
65	Idu eemaldamine	Töötlemisviis, millega purustatud viljaterad puhastatakse idudest osaliselt või täielikult	Idu eemaldatud, idutatud
66	Infrapunamikroniseerimine	Kuumtöötlemisviis, kus teravilja, juurte, seemnete, mugulate või nende kõrvalsaaduste kuumutamiseks ja röstimiseks kasutatakse infrapunakuumust	Infrapunamikroniseeritud
67	Õlide/rasvade ja hüdrogeenitud õlide/-rasvade lõhustamine	Õlide/rasvade ja hüdrogeenitud õlide/-rasvade keemiline hüdrolüüsimine. Rasvade/õlide reageerimine veega rõhu all kõrgel temperatuuril, mille tulemusena saadakse hüdrofoobses faasis toorrasvhapped ja hüdrofiilses faasis glütserooliveed (toorglütserool)	Lõhustatud
68	Ultrahelitöötlus	Lahustuvate ühendite mehaaniline eraldamine vees, kasutades võimast ultraheliseadet ja kuumutamist	Ultraheliga töödeldud
69	Toidupakendi mehaaniline eemaldamine	Pakendimaterjali mehaaniline eemaldamine	Mehaaniliselt lahti pakitud

([1]) Vajaduse korral võib saksa keeles sõna „Konzentrieren“ asendada sõnaga „Eindicken“; sellisel juhul on üldomaduseks „eingedickt“.
([2]) Vajaduse korral võib inglise keeles sõna „decortication“ asendada sõnaga „dehulling“ või „dehusking“; sellisel juhul on üldomaduseks „dehulled“ või „dehusked“
([3]) Riisi puhul nimetatakse seda töötlemisviisi „kroovimiseks“ ning üldnimetus on „kroovitud“
([4]) Prantsuse keeles võib kasutada nimetust „issues“.
([5]) Saksa keeles võib kasutada üldomadust „aufgeschlossen“ ja üldnimetust „Quellwasser“ (tärklise puhul). Taani keeles võib kasutada üldomadust „Kvældning“ ja üldnimetust „Kvældet“ (tärklise puhul).
([6]) Vajaduse korral võib prantsuse keeles mõiste „Pressage“ asendada mõistega „Extraction mécanique“.

▼**M1**

C OSA

Söödamaterjalide loetelu

1. *Teravili ja sellest saadud tooted*

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
1.1.1	Oder	Hariliku odra (*Hordeum vulgare* L.) terad. Võivad olla kaitstud vatsas lagunemise eest.	
1.1.2	Oder, paisutatud	Toode, mis saadakse jahvatatud või purustatud odrast rõhu all niisketes ja soojades tingimustes töötlemisega.	Tärklis
1.1.3	Oder, röstitud	Odra röstimisel saadav toode, osaliselt röstitud kuni heleda värvuse saavutamiseni.	Tärklis, kui > 10 % Toorvalk, kui > 15 %
1.1.4	Odrahelbed	Toode, mis saadakse kroovitud odra aurutamisel või infrapunamikroniseerimsel ja valtsimisel. Võib sisaldada väheses koguses odrakesti. Võib olla kaitstud lagunemise eest vatsas.	Tärklis
1.1.5	Odrakiud	Odratärklise tootmise saadus. Koosneb endospermi osakestest ja põhiosas kiust.	Toorkiud Toorvalk, kui > 10 %
1.1.6	Odra jämekliid	Etanooli- ja tärklisetootmise saadus, mis saadakse odraterade kuivjahvatamisel, sõelumisel ja kroovimisel.	Toorkiud Toorvalk, kui > 10 %
1.1.7	Odra peenkliid	Toode, mis saadakse kroovitud ja sõelutud odraterade ümbertöötamisel kruupideks, peentangudeks või jahuks. Koosneb peamiselt endospermiosakestest, mille hulgas on väikseid kestaosiseid ja terade sõelumisjääke.	Toorkiud Tärklis
1.1.8	Odravalk	Odratoode, mis saadakse pärast tärklise ja kliide eraldamist; koosneb peamiselt valgust.	Toorvalk
1.1.9	Odravalgusööt	Odratoode, mis saadakse pärast tärklise eraldamist; koosneb peamiselt valgust ja endospermiosakestest.	Niiskusesisaldus, kui < 45 % või > 60 % Kui niiskusesisaldus on < 45 %: — toorvalk — tärklis
1.1.10	Odra ekstraktid	Odratoode, mis saadakse pärast valgu ja tärklise ekstraheerimist märgtöötlemise käigus.	Toorvalk

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
1.1.11	Odrakliid	Jahutööstuse toode, mis saadakse kroovitud odraterade sõelumisel. Koosneb peamiselt kestaosakestest ja teraosistest, mille küljest on suurem osa endospermist eemaldatud.	Toorkiud
1.1.12	Vedel odratärklis	Odrast tärklise tootmisel saadav sekundaarne tärklisefraktsioon.	Kui niiskusesisaldus on < 50 %: — tärklis
1.1.13	Linnastatud odra sõelumisjäägid	Mehaanilisel sõelumisel (suuruse alusel eraldamisel) saadav toode, mis koosneb alamõõdulistest odrateradest ja odraterafraktsioonidest, mis on enne linnastamisprotsessi eraldatud.	Toorkiud Toortuhk, kui > 2,2 %
1.1.14	Linnastatud odra ja linnaste peenosised	Linnastamisprotsessi käigus eraldatud odraterafraktsioonidest ja linnastest koosnev toode.	Toorkiud
1.1.15	Linnastatud odra kestad	Linnastatud odra puhastamisel saadav toode, mis koosneb kestade ja peenosiste fraktsioonidest.	Toorkiud
1.1.16	Odrameski tahke osa, märg	Odrast etanooli tootmise saadus; sisaldab destilleerimisel tekkivat tahket söödafraktsiooni.	Niiskusesisaldus, kui < 65 % või > 88 % Kui niiskusesisaldus on < 65 %: — toorvalk
1.1.17	Odrameski vedel osa, märg	Odrast etanooli tootmise saadus; sisaldab destilleerimisel tekkivat lahustuvat söödafraktsiooni.	Niiskusesisaldus, kui < 45 % või > 70 % Kui niiskusesisaldus on < 45 %: — toorvalk
1.1.18	Linnased ([1])	Idandatud teraviljast saadud toode, kuivatatud, jahvatatud ja/või ekstraheeritud.	
1.1.19	Linnase juurealgmed ([1])	Teravilja linnastamisel ja linnaste puhastamisel saadav toode, mis koosneb juurealgmetest, teravilja peenosistest, kestadest ja väikestest purustatud linnastatud viljateradest. Võib olla jahvatatud.	
1.2.1	Mais ([2])	Hariliku maisi (*Zea mays* L. ssp. *mays*) terad. Võib olla kaitstud lagunemise eest vatsas.	
1.2.2	Maisihelbed ([2])	Toode, mis saadakse kooritud maisi aurutamisel või infrapunamikroniseerimisel ja valtsimisel. Võib sisaldada väheses koguses maisikesti.	Tärklis

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
1.2.3	Maisi peenkliid (2)	Maisijahu või -manna tootmise saadus. Koosneb peamiselt kestaosakestest ja teraosistest, mille küljes on rohkem endospermi kui maisikliidel. Võib sisaldada teataval määral maisiiduosakesi.	Toorkiud Tärklis Toorrasv, kui > 5 %
1.2.4	Maisikliid (2)	Maisijahu või -manna tootmise saadus. Koosneb peamiselt kestadest ja teataval määral maisiidu- ning endospermiosakestest.	Toorkiud
1.2.5	Maisitõlviku südamikud (2)	Maisitõlviku keskosa. Võib sisaldada väikestes kogustes maisiteri ja kandelehti, mida ei ole eemaldatud mehaanilise koristamise käigus.	Toorkiud Tärklis
1.2.6	Maisi sõelumisjäägid (2)	Maisiterafraktsioonid, mis on eraldatud toote saabumisel tehtud sõelumise käigus.	
1.2.7	Maisikiud (2)	Toode, mis saadakse maisitärklise valmistamisel. Koosneb peamiselt kiust.	Niiskusesisaldus, kui < 50 % või > 70 % Kui niiskusesisaldus on < 50 %: — toorkiud
1.2.8	Maisigluteen (2)	Toode, mis saadakse maisitärklise valmistamisel. Koosneb peamiselt tärklise eraldamisel saadavast gluteenist.	Niiskusesisaldus, kui < 70 % või > 90 % Kui niiskusesisaldus on < 70 %: — toorvalk
1.2.9	Maisigluteensööt (2)	Toode, mis saadakse maisitärklise valmistamisel. Koosneb kliidest ja maisi ekstraktidest. Toode võib sisaldada ka purustatud maisiteri ja maisiidudest õli ekstraheerimise jääke. Lisatud võib olla muid tärklisest saadud tooteid ja tärklisetoodete rafineerimisel ja kääritamisel saadud tooteid.	Niiskusesisaldus, kui < 40 % või > 65 % Kui niiskusesisaldus on < 40 %: — toorvalk — toorkiud — tärklis
1.2.10	Maisiidud (2)	Toode, mis saadakse maisimanna, -jahu või -tärklise tootmisel. Koosneb peamiselt maisiidudest, kestadest ja endospermiosadest.	Niiskusesisaldus, kui < 40 % või > 60 % Kui niiskusesisaldus on < 40 %: — toorvalk — toorrasv

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
1.2.11	Maisiidukook (2)	Õlitööstuse toode, mis saadakse töödeldud maisiidude pressimisel, mille küljes võib olla endospermi- ja seemnekestaosakesi.	Toorvalk Toorrasv
1.2.12	Maisiidusrott (2)	Õlitööstuse toode, mis saadakse töödeldud maisiidude ekstraheerimisel.	Toorvalk
1.2.13	Maisiidu toorõli (2)	Maisiidudest saadud õli.	Niiskusesisaldus, kui > 1 %
1.2.14	Mais, paisutatud (2)	Toode, mis saadakse jahvatatud või purustatud maisist rõhu all niisketes ja soojades tingimustes töötlemisega.	Tärklis
1.2.15	Maisileotis (2)	Maisi leotamisel saadav kontsentreeritud vedelfraktsioon.	Niiskusesisaldus, kui < 45 % või > 65 % Kui niiskusesisaldus on < 45 %: — toorvalk
1.2.16	Suhkrumaisisilo (2)	Suhkrumaisi töötlemise kõrvaltoode, mis koosneb tükeldatud ja kuivatatud või pressitud tõlviku keskosast, kestadest ja tõlvikualustest. Valmistamiseks tükeldatakse suhkrumaisi tõlvikud, kestad ja lehed koos suhkrumaisi teradega.	Toorkiud
1.2.17	Purustatud mais, millelt on idud eemaldatud (2)	Purustatud maisist idude eemaldamisel saadav toode. Koosneb peamiselt endospermiosakestest ning võib sisaldada teataval määral maisiidu- ning -kestaosiseid.	Toorkiud Tärklis
1.2.18	Sõmer maisijahu (2)	Jahvatatud maisi kõvad osad, mis sisaldavad vähe või ei sisalda kliisid või idusid.	Toorkiud Tärklis
1.3.1	Hirss	Hariliku hirsi (*Panicum miliaceum* L.) terad	
1.4.1	Kaer	Hariliku kaera (*Avena sativa* L.) ja muude kaerakultivaride terad.	
1.4.2	Kooritud kaer	Kooritud kaeraterad. Võivad olla auruga töödeldud.	
1.4.3	Kaerahelbed	Toode, mis saadakse kroovitud kaeraterade aurutamisel või infrapunamikroniseerimisel ja valtsimisel. Võib sisaldada väheses koguses kaerakesti.	Tärklis

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
1.4.4	Kaera peenkliid	Toode, mis saadakse kroovitud ja sõelutud kaeraterade ümbertöötamisel tangudeks ja jahuks. Koosneb peamiselt kaerakliidest ja teatavast osast endospermist	Toorkiud Tärklis
1.4.5	Kaerakliid	Jahutööstuse toode, mis saadakse kroovitud kaeraterade sõelumisel. Koosneb peamiselt kestaosakestest ja teraosistest, mille küljest on suurem osa endospermist eemaldatud.	Toorkiud
1.4.6	Kaera jämekliid	Toode, mis saadakse kaeraterade kroovimisel.	Toorkiud
1.4.7	Kaer, paisutatud	Toode, mis saadakse jahvatatud või purustatud kaerast rõhu all niisketes ja soojades tingimustes töötlemisega.	Tärklis
1.4.8	Kaeratangud	Puhastatud kaer, millelt on kestad eemaldatud.	Toorkiud Tärklis
1.4.9	Kaerajahu	Toode, mis saadakse kaeraterade jahvatamisel.	Toorkiud Tärklis
1.4.10	Kaera söödajahu	Suure tärklisesisaldusega kaeratoode, mis on saadud pärast koorimist.	Toorkiud
1.4.11	Kaerasööt	Toode, mis saadakse kroovitud ja sõelutud kaeraterade ümbertöötamisel tangudeks ja jahuks. Koosneb peamiselt kaerakliidest ja sisaldab veidi endospermi.	Toorkiud
1.5.1	Kinoa (tšiili hanemaltsa) seemned, ekstraheerimisjääk	Tšiili hanemaltsa (*Chenopodium quinoa* Willd.) puhastatud kogu seeme, millelt on eemaldatud seemne väliskestas sisalduv saponiin.	
1.6.1	Purustatud riis	Hariliku riisi (*Oryza sativa* L) tera osa, mille pikkus moodustab vähem kui kolmveerandi kogu riisitera pikkusest. Riis võib olla eelkuumutatud.	Tärklis
1.6.2	Lihvitud riis	Kroovitud riis, millelt on lihvimise käigus kliid ja idud peaaegu täielikult eemaldatud. Riis võib olla eelkuumutatud.	Tärklis
1.6.3	Eelpaisutatud riis	Lihvitud või purustatud riisi eelpaisutamisel saadav toode.	Tärklis

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
1.6.4	Ekstrudeeritud riis	Toode, mis saadakse riisijahu ekstrudeerimisel.	Tärklis
1.6.5	Riisihelbed	Toode, mis saadakse eelpaisutatud riisiterade või purustatud riisi helvestamisel.	Tärklis
1.6.6	Kroovitud riis	Koorimata harilik riis (*Oryza sativa* L.), millelt on eemaldatud ainult väliskest. Võib olla eelkuumutatud. Kroovimise ja töötlemise käigus võib osa kliidest kaotsi minna.	Tärklis Toorkiud
1.6.7	Jahvatatud söödariis	Riisi lihvimisel väljasõelutud idanevate, kriitjate või valmimata söödariisi terade jahvatamisel saadud toode või samalaadne toode normaalsetest, kuid kollastest või plekilistest teradest.	Tärklis
1.6.8	Riisijahu	Lihvitud või poleeritud riisi jahvatamisel saadav toode. Riis võib olla eelkuumutatud.	Tärklis
1.6.9	Jahu kroovitud riisist	Kroovitud riisi jahvatamisel saadav toode. Riis võib olla eelkuumutatud.	Tärklis Toorkiud
1.6.10	Riisikliid	Riisi lihvimisel saadav toode, mis koosneb peamiselt riisitera väliskihtidest (koor, seemnekest, tuum, aleuroonkiht) ja idu osast. Riis võib olla eelkuumutatud või ekstrudeeritud.	Toorkiud
1.6.11	Riisikliid, kaltsiumkarbonaadi lisandiga	Riisi lihvimisel saadav toode, mis koosneb peamiselt riisitera väliskihtidest (koor, seemnekest, tuum, aleuroonkiht) ja idu osast. Abiainena kasutatud kaltsiumkarbonaadi sisaldus võib olla kuni 23 %. Riis võib olla eelkuumutatud.	Toorkiud Kaltsiumkarbonaat
1.6.12	Riisikliid, millest on eemaldatud rasv	Riisikliid, mis on saadud õli ekstraheerimisel. Võib olla kaitstud lagunemise eest vatsas.	Toorkiud
1.6.13	Riisikliiõli	Õli, mis on ekstraheeritud töödeldud riisikliidest.	

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
1.6.14	Riisi peenkliid	Riisijahu ja -tärklise valmistamisel saadav toode, mis saadakse kuiv- või märgjahvatamisel ja sõelumisel. Koosneb peamiselt tärklisest, valgust, rasvast ja kiust. Riis võib olla eelkuumutatud. Võib sisaldada kuni 0,25 % naatriumi ja kuni 0,25 % sulfaati.	Tärklis, kui > 20 % Toorvalk, kui > 10 % Toorrasv, kui > 5 % Toorkiud
1.6.15	Riisi peenkliid, kaltsiumkarbonaadi lisandiga	Riisi lihvimisel saadav toode, mis koosneb peamiselt aleuroonkihi osistest ja endospermist. Abiainena kasutatud kaltsiumkarbonaadi sisaldus võib olla kuni 23 %. Riis võib olla eelkuumutatud.	Tärklis Toorvalk Toorrasv Toorkiud Kaltsiumkarbonaat
1.6.16	Riis	Hariliku riisi (*Oryza sativa* L.) terad. Võivad olla kaitstud lagunemise eest vatsas.	
1.6.17	Riisiidud	Riisi lihvimisel saadav toode, mis koosneb peamiselt idudest.	Toorrasv Toorvalk
1.6.18	Riisiidukook	Toode, mis jääb alles pärast seda, kui riisiidu on õli saamise eesmärgil purustatud	Toorvalk Toorrasv Toorkiud
1.6.20	Riisivalk	Riisitärklise valmistamise saadus, mis saadakse märgjahvatamisel, sõelumisel, eraldamisel, kontsentreerimisel ja kuivatamisel.	Toorvalk
1.6.21	Vedelsööt riisist	Kontsentreeritud vedel toode, mis saadakse riisi märgjahvatamisel ja sõelumisel.	Tärklis
1.6.22	Riis, paisutatud	Toode, mis saadakse riisiterade või purustatud riisi paisutamisel.	Tärklis
1.6.23	Riis, kääritatud	Riisi kääritamisel saadav toode.	Tärklis
1.6.24	Väärarenguga riisiterad, lihvitud/kriitjas riis, jahvatatud	Riisi lihvimisel saadav toode, mis koosneb peamiselt tervetest või purustatud väärarenguga teradest ja/või kriitjatest teradest ja/või kahjustatud teradest ja/või iseenesest värvunud (roheline, punane, kollane) teradest ja/või tavapäraselt kooritud teradest. Võib olla eelkuumutatud.	Tärklis

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
1.6.25	Valmimata riis, lihvitud	Riisi lihvimisel saadav toode, mis koosneb peamiselt valmimata ja/või kriitjatest riisiteradest.	Tärklis
1.7.1	Rukis	Hariliku rukki (*Secale cereale* L.) terad	
1.7.2	Rukki peenkliid	Jahutööstuse toode, mis saadakse rukki sõelumisel. Koosneb peamiselt endospermiosakestest, mille hulgas on väikseid kesta- ja teraosi.	Tärklis Toorkiud
1.7.3	Rukkisöödajahu	Jahutööstuse toode, mis saadakse rukki sõelumisel. Koosneb peamiselt kesta- ja teraosadest, mille küljes on rohkem endospermi kui rukkikliidel.	Tärklis Toorkiud
1.7.4	Rukkikliid	Jahutööstuse toode, mis saadakse rukki sõelumisel. Koosneb peamiselt kesta- ja teraosadest, mille küljest on suurem osa endospermist eemaldatud.	Tärklis Toorkiud
1.8.1	Sorgo; [Milo]	Hariliku sorgo (*Sorghum bicolor* (L.) Moench) terad/seemned.	
1.8.2	Valge sorgo	Teatavate sorgokultivaride valge seemnekestaga terad.	
1.8.3	Sorgosööt	Kuivatatud toode, mis on saadud sorgotärklise eraldamisel. Koosneb peamiselt kiust. Toode võib sisaldada leotusvee kuivjääke ja sellele võib olla lisatud idusid.	Toorvalk
1.9.1	Speltanisu	Speltanisu (*Triticum spelta* L.), polbnisu (*Triticum dicoccum* (Schrank)) ja kultuur-üheteranisu (*Triticum monococcum*) terad.	
1.9.2	Speltanisukliid	Speltanisujahu valmistamise saadus. Koosneb peamiselt väliskestadest ja sisaldab teataval määral idu- ja endospermiosi.	Toorkiud
1.9.3	Speltakestad	Toode, mis saadakse speltanisuterade kroovimisel.	Toorkiud
1.9.4	Speltanisu peenkliid	Toode, mis saadakse kroovitud ja sõelutud speltanisu ümbertöötlemisel speltanisujahuks. Koosneb peamiselt endospermiosakestest, mille hulgas on väikseid kestaosiseid ja terade sõelumisjääke.	Toorkiud Tärklis

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
1.10.1	Tritikale	Hübriidi *Triticum* × *Secale cereale* L. terad.	
1.11.1	Nisu	Hariliku nisu (*Triticum aestivum* L.), kõva nisu (*Triticum durum* Desf.) ja muude nisukultivaride terad. Võib olla kaitstud lagunemise eest vatsas.	
1.11.2	Nisu juurealgmed	Nisuidude linnastamisel ja linnaste puhastamisel saadav toode, mis koosneb juurealgmetest, teraviljaosakestest, kestadest ja väikestest purustatud linnastatud nisuteradest.	
1.11.3	Nisu, eelpaisutatud	Toode, mis saadakse jahvatatud või purustatud nisust rõhu all niisketes ja soojades tingimustes töötlemisega.	Tärklis
1.11.4	Nisu peenkliid	Jahutööstuse toode, mis saadakse nisuterade või kroovitud speltanisu sõelumisel. Koosneb peamiselt endospermiosakestest, mille hulgas on väikseid kestaosiseid ja terade sõelumisjääke.	Toorkiud Tärklis
1.11.5	Nisuhelbed	Toode, mis saadakse kroovitud nisuterade aurutamisel või infrapunamikroniseerimisel ja valtsimisel. Võib sisaldada väheses koguses nisukesti. Võib olla kaitstud lagunemise eest vatsas.	Toorkiud Tärklis
1.11.6	Nisusöödajahu	Jahutööstuse või linnastamise saadus, mis saadakse nisuterade või kroovitud speltanisu sõelumisel. Koosneb peamiselt kesta- ja teraosadest, mille küljes on rohkem endospermi kui nisukliidel.	Toorkiud
1.11.7	Nisukliid ([3])	Jahutööstuse või linnastamise saadus, mis saadakse nisuterade või kroovitud speltanisu sõelumisel. Koosneb peamiselt kesta- ja teraosadest, mille küljest on suurem osa endospermist eemaldatud.	Toorkiud
1.11.8	Linnastatud kääritatud nisuosised	Toode, mis saadakse nisu ja nisukliide linnastamise ja kääritamise ühendamisel. Seejärel toode kuivatakse ja jahvatatakse.	Tärklis Toorkiud

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
1.11.10	Nisukiud	Nisu töötlemisel ekstraheeritud kiud. Koosneb peamiselt kiust.	Niiskusesisaldus, kui < 60 % või > 80 % Kui niiskusesisaldus on < 60 %: — toorkiud
1.11.11	Nisuidud	Jahutööstuse toode, koosneb peamiselt valtsimisel või muul töötlemisel eraldatud nisuidudest, mille küljes võib veel olla endospermi- ja kestaosakesi.	Toorvalk Toorrasv
1.11.12	Nisuidud, kääritatud	Toode, mis saadakse nisuidude kääritamisel.	Toorvalk Toorrasv
1.11.13	Nisuidukook	Õlitööstuse toode, mis saadakse selliste nisuidude (*Triticum aestivum* L., *Triticum durum* Desf.) ning muude nisusortide ja kroovitud speltanisu (*Triticum spelta* L., *Triticum dicoccum* (Schrank), *Triticum monococcum* L.) pressimisel, mille küljes võib olla endospermi- ja seemnekestaosakesi.	Toorvalk
1.11.15	Nisuvalk	Nisuvalk, mis ekstraheeritakse tärklise- või etanoolitootmise käigus, võib olla osaliselt hüdrolüüsitud.	Toorvalk
1.11.16	Nisu gluteensööt	Nisutärklise ja -gluteeni tootmise saadus. Koosneb kliidest, millelt võivad idud olla osaliselt eemaldatud. Tootele võib olla lisatud nisu lahustuvaid koostisosi, purustatud nisu ja muid tärklisest ja tärklisetoodete rafineerimisel või kääritamisel saadud tooteid.	Niiskusesisaldus, kui < 45 % või > 60 % Kui niiskusesisaldus on < 45 %: — toorvalk — tärklis
1.11.18	Puhas nisugluteen	Nisuvalk, mida iseloomustab suur viskoelastsus hüdraadina ja mille kuivaines on vähemalt 80 % valku (N × 6,25) ja tuhasisaldus kuni 2 %.	Toorvalk
1.11.19	Vedel nisutärklis	Toode, mis saadakse tärklise/glükoosi ja gluteeni tootmisel nisust.	Niiskusesisaldus, kui < 65 % või > 85 % Kui niiskusesisaldus on < 65 %: — tärklis

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
1.11.20	Valku sisaldav nisutärklis, vähendatud suhkrusisaldusega	Toode, mis saadakse nisutärklise tootmisel, koosneb osaliselt suhkrut sisaldavast tärklisest, lahustuvatest valkudest ja muudest endospermi lahustuvatest osadest.	Toorvalk Tärklis Sahharoosina väljendatud üldsuhkur
1.11.21	Nisu lahustuvad koostisosad	Nisutoode, mis saadakse pärast valgu ja tärklise ekstraheerimist märgtöötlemise käigus. Võib olla hüdrolüüsitud.	Niiskusesisaldus, kui < 55 % või > 85 % Kui niiskusesisaldus on < 55 %: — toorvalk
1.11.22	Nisupärmi kontsentraat	Alkoholitootmises nisutärklise kääritamise järel moodustuv märg kõrvalsaadus.	Niiskusesisaldus, kui < 60 % või > 80 % Kui niiskusesisaldus on < 60 %: — Toorvalk
1.11.23	Linnastatud nisu sõelumisjäägid	Mehaanilisel sõelumisel (suuruse alusel eraldamisel) saadav toode, mis koosneb alamõõdulistest nisuteradest ja nisuteraosadest, mis on enne linnastamisprotsessi eraldatud.	Toorkiud
1.11.24	Linnastatud nisu ja linnaste peenosised	Linnastamisprotsessi käigus eraldatud nisuteraosadest ja linnastest koosnev toode.	Toorkiud
1.11.25	Linnastatud nisu kestad	Linnastatud nisu puhastamisel saadav toode, mis koosneb kestade ja peenosiste fraktsioonidest.	Toorkiud
1.12.2	Terajahu ([1])	Terade jahvatamisel saadav jahu.	Tärklis Toorkiud
1.12.3	Teraviljavalgu kontsentraat ([1])	Kuivatatud kontsentraat, mis saadakse viljast pärast tärklise eraldamist pärmiga kääritamise teel.	Toorvalk
1.12.4	Viljaterade sõelumisjäägid ([1])	Mehaanilisel sõelumisel (suuruse alusel eraldamisel) saadav toode, mis koosneb väikestest teradest ja teraosadest (võivad olla idandatud), mis on enne terade edasist töötlemist eraldatud. Toode sisaldab rohkem toorkiudu (nt kesti) kui fraktsioneerimata teravili.	Toorkiud

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
1.12.5	Teraviljaidud (1)	Jahu- ja tärklisetööstuse toode, koosneb peamiselt valtsimisel või muul töötlusel eraldatud teraviljaidudest, mille küljes võib veel olla endospermi- ja kestaosakesi.	Toorvalk Toorrasv
1.12.6	Pärmivaba virre teraviljast (1)	Teraviljatoode, mis saadakse teraviljapiirituse tootmisel kasutatud terade kääritamisel ja destilleerimisel saadud pärmivaba virde kontsentraadi kokkuaurutamisel.	Niiskusesisaldus, kui < 45 % või > 70 % Kui niiskusesisaldus on < 45 %: — toorvalk
1.12.7	Piiritustööstuse tahked jäägid (1)	Vähese vedelikusisaldusega toode, mis saadakse teraviljapiirituse tootmisel kasutatud terade kääritamisel ja destilleerimisel saadud pärmivaba virde tsentrifuugimisel ja/või filtrimisel tahkeks fraktsiooniks.	Niiskusesisaldus, kui < 65 % või > 88 % Kui niiskusesisaldus on < 65 %: — toorvalk
1.12.8	Piiritustööstuse jääkide kontsentraat (1)	Alkoholitootmises saadav vähese vedelikusisaldusega toode, mis saadakse nisumeski ja suhkrusiirupi kääritamisel ja destilleerimisel pärast kliide ja gluteeni eelnevat eraldamist. See võib sisaldada kääritamisel kasutatud mikroorganismide elutuid rakke või osi.	Niiskusesisaldus, kui < 65 % või > 88 % Kui niiskusesisaldus on < 65 %: — toorvalk, kui > 10 %
1.12.9	Piiritustööstuse jäägid ja jääklahused (1)	Alkoholitootmise kõrvaltoode, mis saadakse teraviljameski ja/või muude tärkliserikaste ja suhkrut sisaldavate toodete kääritamisel ja destilleerimisel. Võib sisaldada kääritamisel kasutatud mikroorganismide elutuid rakke või osi. Võib sisaldada 2 % sulfaati. Võib olla kaitstud lagunemise eest vatsas.	Niiskusesisaldus, kui < 60 % või > 80 % Kui niiskusesisaldus on < 60 %: — toorvalk
1.12.10	Piiritustööstuse kuivjäägid	Piiritustööstuse toode, mis saadakse läbikäärinud terade kuivatamisel pärast alkoholi väljadestilleerimist. Võib olla kaitstud lagunemise eest vatsas.	Toorvalk
1.12.11	Tumedad piiritustööstuse kuivjäägid (1) [Piiritusetööstuse kuivjäägid ja lahustuvad koostisosad] (1)	Piiritustööstuse toode, mis saadakse kääritamispära siirupi või kokkuaurutatud pärmivaba virde lisamisel läbikääritatud teradele pärast alkoholi väljadestilleerimist ja saadud segu kuivatamisel. Võib olla kaitstud lagunemise eest vatsas.	Toorvalk

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
1.12.12	Õlleraba ([1])	Õlletootmise saadus, mis koosneb linnastatud ja linnastamata teraviljast ja muudest tärkliserikaste toodete jääkidest, mis võivad sisaldada humalat. Turustatakse tavaliselt niiskena, võimalik on ka müük kuivtootena. Võib sisaldada kuni 0,3 % dimetüülpolüsiloksaani, kuni 1,5 % ensüüme, kuni 1,8 % bentoniiti.	Niiskusesisaldus, kui < 65 % või > 88 % Kui niiskusesisaldus on < 65 %: — toorvalk
1.12.13	Raba ([1])	Teraviljast viski tootmisel saadav tahke toode. Koosneb linnastatud teravilja kuuma veega ekstraheerimisel tekkinud jääkidest. Turustatakse tavaliselt niiskena pärast seda, kui ekstrakt on raskusjõu abil eraldatud.	Niiskusesisaldus, kui < 65 % või > 88 % Kui niiskusesisaldus on < 65 %: — toorvalk
1.12.14	Viljameski	Õlle, linnaseekstrakti ja viski tootmisel saadav tahke toode. Koosneb jahvatatud linnaste ja muu suhkru- ja tärkliserikka linnastamata materjali kuuma veega ekstraheerimisel tekkinud jääkidest. Turustatakse tavaliselt niiskena pärast seda, kui ekstrakt on pressimise abil eraldatud.	Niiskusesisaldus, kui < 65 % või > 88 % Kui niiskusesisaldus on < 65 %: — toorvalk
1.12.15	Kääritamispära	Linnaste esimesel destilleerimisel destilleerimisnõusse jääv toode.	Toorvalk, kui > 10 %
1.12.16	Kääritamispära siirup	Linnaste esimesel destilleerimisel saadav toode, mis saadakse destilleerimisnõusse jäänud kääritamispära kokkuaurutamisel.	Niiskusesisaldus, kui < 45 % või > 70 % Kui niiskusesisaldus on < 45 %: toorvalk

([1]) Nimetusele võib lisada teraviljaliigi nimetuse.
([2]) Inglise keeles võib nimetuse „maize“ asemel kasutada nimetust „corn“.
([3]) Kui see toode on jahvatatud väga peeneks, võib nimetusele lisada sõna „peenjahvatatud“ või kasutada selle asemel vastavat teist nimetust.

2. *Õliseemned ja õliviljad, nendest valmistatud tooted*

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
2.1.1	Babassupalmi kook	Õlitööstuse toode, mis saadakse babassupalmi (*Orbignya*) sortide pähklite pressimisel.	Toorvalk Toorrasv Toorkiud
2.2.1	Põldtudra seeme	Põldtudra (*Camelina sativa* L. Crantz) seemned.	

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
2.2.2	Põldtudrakook	Õlitööstuse toode, mis saadakse põldtudra seemnete pressimisel.	Toorvalk Toorrasv Toorkiud
2.2.3	Põldtudrajahu	Õlitööstuse toode, mis saadakse põldtudrakoogi ekstraheerimisel ja asjakohasel kuumtöötlemisel.	Toorvalk
2.3.1	Kakao väliskestad	Hariliku kakaopuu (*Theobroma cacao* L.) kuivatatud ja röstitud seemnete integumendid.	Toorkiud
2.3.2	Kakaokestad	Hariliku kakaopuu (*Theobroma cacao* L.) seemnete töötlemisel saadav toode.	Toorkiud Toorvalk
2.3.3	Kakaosrott, osaliselt kooritud kakaoubadest	Õlitööstuse toode, mis saadakse hariliku kakaopuu (*Theobroma cacao* L.) kuivatatud ja röstitud seemnetest ekstraheerimisjäägina, kusjuures eelnevalt on osaliselt eemaldatud kestad.	Toorvalk Toorkiud
2.4.1	Koprakook	Õlitööstuse toode, mis saadakse kookospalmi (*Cocos nucifera* L.) seemnete kuivatatud tuumade (endospermi) ja väliskestade (integumendi) pressimisel.	Toorvalk Toorrasv Toorkiud
2.4.2	Koprakook, hüdrolüüsitud	Õlitööstuse toode, mis saadakse kookospalmi *Cocos nucifera* L. seemnete kuivatatud tuumade (endospermi) ja väliskestade (integumendi) pressimise ja ensümaatilise hüdrolüüsi abil.	Toorvalk Toorrasv Toorkiud
2.4.3	Koprajahu	Õlitööstuse toode, mis saadakse kookospalmi (*Cocos nucifera* L.) seemnete kuivatatud tuumade (endospermi) ja väliskestade (integumendi) ekstraheerimisel.	Toorvalk
2.5.1	Puuvillaseemned	Puuvillapõõsa (*Gossypium* ssp.) seemned, mille küljest on kiud eemaldatud. Võib olla kaitstud lagunemise eest vatsas.	
2.5.2	Puuvillaseemnejahu, osaliselt kooritud puuvillaseemnetest	Õlitööstuse toode, mis saadakse selliste puuvillaseemnete ekstraheerimisel, millest on eemaldatud kiud ja osa kestadest. (Toorkiu sisaldus kuivaines kuni 22,5 %). Võib olla kaitstud lagunemise eest vatsas.	Toorvalk Toorkiud

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
2.5.3	Puuvillaseemnekook	Õlitööstuse toode, mis saadakse selliste puuvillaseemnete pressimisel, millest kiud on eemaldatud.	Toorvalk Toorkiud Toorrasv
2.6.1	Maapähklikook, osaliselt kooritud maapähklitest	Õlitööstuse toode, mis saadakse osaliselt kooritud hariliku maapähkli (*Arachis hypogaea* L.) ja muude perekonna *Arachis* pähklite pressimisel. (Toorkiu maksimumsisaldus kuivaines 16 %).	Toorvalk Toorrasv Toorkiud
2.6.2	Maapähklijahu, osaliselt kooritud maapähklitest	Õlitööstuse toode, mis saadakse osaliselt kooritud maapähklitest koogi ekstraheerimisel. (Toorkiu maksimumsisaldus kuivaines 16 %).	Toorvalk Toorkiud
2.6.3	Maapähklikook kooritud maapähklitest	Õlitööstuse toode, mis saadakse kooritud maapähklite pressimisel.	Toorvalk Toorrasv Toorkiud
2.6.4	Maapähklijahu kooritud maapähklitest	Õlitööstuse toode, mis saadakse kooritud maapähklitest koogi ekstraheerimisel.	Toorvalk Toorkiud
2.7.1	Kapokikook	Õlitööstuse toode, mis saadakse hariliku kapokipuu (*Ceiba pentandra* L. Gaertn.) seemnete pressimisel.	Toorvalk Toorkiud
2.8.1	Linaseemned	Hariliku lina (*Linum usitatissimum* L.) seemned (botaaniline puhtusaste vähemalt 93 %) tervelt, pressituna või jahvatatuna. Võib olla kaitstud lagunemise eest vatsas.	
2.8.2	Linaseemnekook	Õlitööstuse toode, mis saadakse linaseemnete pressimisel.	Toorvalk Toorrasv Toorkiud
2.8.3	Linaseemnejahu	Õlitööstuse toode, mis saadakse linaseemnekoogi ekstraheerimisel ja asjakohasel kuumtöötlemisel. Võib olla kaitstud lagunemise eest vatsas.	Toorvalk

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
2.8.4	Linaseemne söödakook	Õlitööstuse toode, mis saadakse linaseemnete pressimisel. Üksnes ühendatud töötlemis- ja rafineerimistehases tootmisel võib sisaldada kuni: — 1 % kasutatud aktiivmulda ja filteraineid (nt kobediatomiiti, amorfseid silikaate ja ränidioksiidi, kihtsilikaate ning tselluloosi- või puidukiude), — 1,3 % toorletsitiine, — 2 % seebirasvu.	Toorvalk Toorrasv Toorkiud
2.8.5	Linaseemne söödajahu	Õlitööstuse toode, mis saadakse linaseemnekoogi ekstraheerimisel ja asjakohasel kuumtöötlemisel. Üksnes ühendatud töötlemis- ja rafineerimistehases tootmisel võib sisaldada kuni: — 1 % kasutatud aktiivmulda ja filteraineid (nt kobediatomiiti, amorfseid silikaate ja ränidioksiidi, kihtsilikaate ning tselluloosi- või puidukiude), — 1,3 % toorletsitiine, — 2 % seebirasvu. Võib olla kaitstud lagunemise eest vatsas.	Toorvalk
2.9.1	Sinepikliid	Sinepi (*Brassica juncea* L.) töötlemisel saadav toode. Koosneb kestaosakestest ja seemneosistest.	Toorkiud
2.9.2	Sinepiseemnejahu	Toode, mis saadakse lenduva sinepiõli ekstraheerimisel sinepiseemnetest.	Toorvalk
2.10.1	Õliramtilla seemned	Õliramtilla (*Guizotia abyssinica* (L. f.) Cass.) seemned.	
2.10.2	Õliramtillakook	Õlitööstuse toode, mis saadakse õliramtilla seemnete pressimisel. (Soolhappes lahustumatu tuha maksimumsisaldus 3,4 %).	Toorvalk Toorrasv Toorkiud
2.11.1	Oliivipulp	Õlitööstuse toode, mis saadakse hariliku õlipuu (*Olea europea* L.) pressitud viljade ekstraheerimisel, kusjuures eelnevalt on eemaldatud võimalikult palju tuumaosakesi.	Toorvalk Toorkiud Toorrasv

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
2.11.2	Rasvatustatud söödajahu oliividest	Oliiviõlitööstuse toode, mis saadakse oliivipulbi ekstraheerimisel ja asjakohasel kuumtöötlemisel, kusjuures eelnevalt on eemaldatud võimalikult palju tuumaosakesi. Üksnes ühendatud töötlemis- ja rafineerimistehases tootmisel võib sisaldada kuni: — 1 % kasutatud aktiivmulda ja filteraineid (nt kobediatomiiti, amorfseid silikaate ja ränidioksiidi, kihtsilikaate ning tselluloosi- või puidukiude), — 1,3 % toorletsitiine, — 2 % seebirasvu.	Toorvalk Toorkiud
2.11.3	Rasvatustatud oliivijahu	Oliiviõlitööstuse toode, mis saadakse oliivipulbikoogi ekstraheerimisel ja asjakohasel kuumtöötlemisel, kusjuures eelnevalt on eemaldatud võimalikult palju tuumaosakesi.	Toorvalk Toorkiud
2.12.1	Palmituumakook	Õlitööstuse toode, mis saadakse palmide (*Elaeis guineensis* Jacq., *Corozo oleifera* (HBK) L. H. Bailey, *Elaeis melanococca* auct.) tuumade pressimisel, kusjuures eelnevalt on eemaldatud võimalikult palju kõvakesta.	Toorvalk Toorkiud Toorrasv
2.12.2	Palmituumajahu	Õlitööstuse toode, mis saadakse palmituumade ekstraheerimisel, kusjuures eelnevalt on eemaldatud võimalikult palju kõvakesta.	Toorvalk Toorkiud
2.13.1	Kõrvitsaseemned	Hariliku kõrvitsa (*Cucurbita pepo* L.) ja perekonna *Cucurbita* taimede seemned.	
2.13.2	Kõrvitsaseemnekook	Õlitööstuse toode, mis saadakse hariliku kõrvitsa (*Cucurbita pepo* L.) ja perekonna *Cucurbita* taimede seemnete pressimisel.	Toorvalk Toorrasv
2.14.1	Rapsiseemned ([1])	Järgmiste liikide seemned: raps (*Brassica napus* L. ssp. *oleifera* (Metzg.) Sinsk.), kolmepesaline rüps (*Brassica napus* L. var. *glauca* (Roxb.)) O.E. Schulz) ja suviraps (*Brassica napus* ssp. *oleifera* (Metzg.) Sinsk.). Botaaniline puhtusaste vähemalt 94 %. Võib olla kaitstud lagunemise eest vatsas.	
2.14.2	Rapsiseemnekook	Õlitööstuse toode, mis saadakse rapsiseemnete pressimisel. Võib olla kaitstud lagunemise eest vatsas.	Toorvalk Toorrasv Toorkiud

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
2.14.3	Rapsiseemnesrott	Õlitööstuse toode, mis saadakse rapsiseemnekoogi ekstraheerimisel ja asjakohasel kuumtöötlemisel. Võib olla kaitstud lagunemise eest vatsas.	Toorvalk
2.14.4	Rapsiseemned, ekstrudeeritud	Toode, mis saadakse tervest rapsiseemnest rõhu all niisketes ja soojades tingimustes töötlemisega, mis suurendab tärklise geelistumist. Võib olla kaitstud lagunemise eest vatsas.	Toorvalk Toorrasv
2.14.5	Rapsiseemnevalgu kontsentraat	Õlitööstuse toode, mis saadakse rapsiseemnekoogi või rapsiseemne valgufraktsiooni eraldamisel.	Toorvalk
2.14.6	Rapsiseemne söödakook	Õlitööstuse toode, mis saadakse rapsiseemnete pressimisel. Üksnes ühendatud töötlemis- ja rafineerimistehases tootmisel võib sisaldada kuni: — 1 % kasutatud aktiivmulda ja filteraineid (nt kobediatomiiti, amorfseid silikaate ja ränidioksiidi, kihtsilikaate ning tselluloosi- või puidukiude), — 1,3 % toorletsitiine, — 2 % seebirasvu. Võib olla kaitstud lagunemise eest vatsas.	Toorvalk Toorrasv Toorkiud
2.14.7	Rapsiseemne söödajahu	Õlitööstuse toode, mis saadakse rapsiseemnekoogi ekstraheerimisel ja asjakohasel kuumtöötlemisel. Üksnes ühendatud töötlemis- ja rafineerimistehases tootmisel võib sisaldada kuni: — 1 % kasutatud aktiivmulda ja filteraineid (nt kobediatomiiti, amorfseid silikaate ja ränidioksiidi, kihtsilikaate ning tselluloosi- või puidukiude), — 1,3 % toorletsitiine, — 2 % seebirasvu. Võib olla kaitstud lagunemise eest vatsas.	Toorvalk

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
2.15.1	Saflooriseemned	Värvisafloori (*Carthamus tinctorius* L.) seemned.	
2.15.2	Saflooriseemnejahu, osaliselt kooritud saflooriseemnetest	Õlitööstuse toode, mis saadakse osaliselt kooritud saflooriseemnete ekstraheerimisel.	Toorvalk Toorkiud
2.15.3	Saflooriseemnete kestad	Toode, mis saadakse saflooriseemnete koorimisel.	Toorkiud
2.16.1	Seesamiseemned	Hariliku seesami (*Sesamum indicum* L.) seemned.	
2.17.1	Seesamiseemned, osaliselt kooritud	Õlitööstuse toode, mis saadakse osade kestade eemaldamisel.	Toorvalk Toorkiud
2.17.2	Seesamiseemnete kestad	Toode, mis saadakse seesamiseemnete koorimisel.	Toorkiud
2.17.3	Seesamiseemnekook	Õlitööstuse toode, mis saadakse hariliku seesami (*Sesamum indicum* L.) seemnete pressimisel. (Soolhappes lahustumatu tuha maksimumsisaldus 5 %).	Toorvalk Toorkiud Toorrasv
2.18.1	Põldsojaoad, röstitud	Sobival viisil kuumtöödeldud põldsojaoad (*Glycine max.* L. Merr.) (Ureaasi aktiivsuse piirmäär 0,4 mg N/g × min). Võib olla kaitstud lagunemise eest vatsas.	
2.18.2	Põldsojaoakook	Õlitööstuse toode, mis saadakse põldsojaubade pressimisel.	Toorvalk Toorrasv Toorkiud
2.18.3	Põldsojaoajahu	Õlitööstuse toode, mis saadakse põldsojaubade ekstraheerimisel ja sobival viisil kuumtöötlemisel. (Ureaasi aktiivsuse piirmäär 0,4 mg N/g × min). Võib olla kaitstud lagunemise eest vatsas.	Toorvalk Toorkiud kui > 8 % kuivainest
2.18.4	Põldsojaoajahu, kooritud põldsojaubadest	Õlitööstuse toode, mis saadakse kooritud põldsojaubade ekstraheerimisel ja sobival viisil kuumtöötlemisel. (Ureaasi aktiivsuse piirmäär 0,5 mg N/g × min). Võib olla kaitstud lagunemise eest vatsas.	Toorvalk
2.18.5	Põldsojaoakestad	Toode, mis saadakse põldsojaubade koorimisel.	Toorkiud

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
2.18.6	Põldsojaoad, ekstrudeeritud	Toode, mis saadakse põldsojaubadest rõhu all niisketes ja soojades tingimustes töötlemisega, mis suurendab tärklise geelistumist. Võib olla kaitstud lagunemise eest vatsas.	Toorvalk Toorrasv
2.18.7	Põldsojavalgu kontsentraat	Toode, mis saadakse kooritud põldsojaubadest, millest on rasv ekstraheeritud ja mida on kääritatud või teist korda ekstraheeritud, et langetada lämmastikuvabade ekstraktiivainete taset. Võib sisaldada inaktiveeritud ensüüme.	Toorvalk
2.18.8	Põldsojaoapulp; [Põldsojaoapasta]	Toode, mis saadakse põldsojaubade ekstraheerimisel toiduainete valmistamiseks.	Toorvalk
2.18.9	Põldsojaoamelass	Sojaubade töötlemisel saadav toode.	Toorvalk Toorrasv
2.18.10	Põldsojaubade töötlemise kõrvalsaadus	Tooted, mis saadakse põldsojaubade töötlemisel põldsojaube sisaldavate toiduainete valmistamiseks.	Toorvalk
2.18.11	Põldsojaoad	Põldsojaoad (*Glycine max* L. Merr.)	(Ureaasi aktiivsus > 0,4 mg N/g × min).
2.18.12	Põldsojahelbed	Toode, mis saadakse kooritud põldsojaoa aurutamisel või infrapunamikroniseerimisel ja valtsimisel. (Ureaasi aktiivsuse piirmäär 0,4 mg N/g × min).	Toorvalk
2.18.13	Põldsojaoa söödajahu	Õlitööstuse toode, mis saadakse põldsojaubade ekstraheerimisel ja sobival viisil kuumtöötlemisel. (Ureaasi aktiivsuse piirmäär 0,4 mg N/g × min). Üksnes ühendatud töötlemis- ja rafineerimistehases tootmisel võib sisaldada kuni: — 1 % kasutatud aktiivmulda ja filterraineid (nt kobediatomiiti, amorfseid silikaate ja ränidioksiidi, kihtsilikaate ning tselluloosi- või puidukiude), — 1,3 % toorletsitiine, — 1,5 % seebirasvu. Võib olla kaitstud lagunemise eest vatsas.	Toorvalk Toorkiud kui > 8 % kuivainest

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
2.18.14	Põldsojaoa söödajahu, kooritud põldsojaubadest	Õlitööstuse toode, mis saadakse kooritud põldsojaubade ekstraheerimisel ja sobival viisil kuumtöötlemisel. (Ureaasi aktiivsuse piirmäär 0,5 mg N/g × min). Üksnes ühendatud töötlemis- ja rafineerimistehases tootmisel võib sisaldada kuni: — 1 % kasutatud aktiivmulda ja filteraineid (nt kobediatomiiti, amorfseid silikaate ja ränidioksiidi, kihtsilikaate ning tselluloosi- või puidukiude), — 1,3 % toorletsitiine, — 1,5 % seebirasvu. Võib olla kaitstud lagunemise eest vatsas.	Toorvalk
2.18.15	Kääritatud põldsojavalgu kontsentraat	Toode, mis saadakse kooritud põldsojaubadest, millest on rasv ekstraheeritud ja mida on kääritatud või teist korda ekstraheeritud, et langetada lämmastikuvabade ekstraktiivainete taset. Võib sisaldada kääritamisel kasutatud mikroorganismide elutuid rakke või nende osi.	Toorvalk
2.19.1	Päevalilleseemned	Hariliku päevalille (*Helianthus annuus* L.) seemned. Võivad olla kaitstud lagunemise eest vatsas.	
2.19.2	Päevalilleseemnekook	Õlitööstuse toode, mis saadakse päevalilleseemnete pressimisel.	Toorvalk Toorrasv Toorkiud
2.19.3	Päevalilleseemnejahu	Õlitööstuse toode, mis saadakse päevalilleseemnekoogi ekstraheerimisel ja asjakohasel kuumtöötlemisel. Võib olla kaitstud lagunemise eest vatsas.	Toorvalk Toorkiud
2.19.4	Päevalilleseemnejahu, kooritud päevalilleseemnetest	Õlitööstuse toode, mis saadakse sellise päevalilleseemnekoogi ekstraheerimisel ja sobival viisil kuumtöötlemisel, millest on kõik kestad või osa nendest eemaldatud. Toorkiu maksimumsisaldus kuivaines 27,5 %.	Toorvalk Toorkiud
2.19.5	Päevalilleseemne kestad	Toode, mis saadakse päevalilleseemnete koorimisel.	Toorkiud

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
2.19.6	Päevalilleseemne söödajahu	Õlitööstuse toode, mis saadakse päevalilleseemnekoogi ekstraheerimisel ja asjakohasel kuumtöötlemisel. Üksnes ühendatud töötlemis- ja rafineerimistehases tootmisel võib sisaldada kuni: — 1 % kasutatud aktiivmulda ja filterraineid (nt kobediatomiiti, amorfseid silikaate ja ränidioksiidi, kihtsilikaate ning tselluloosi- või puidukiude), — 1,3 % toorletsitiine, — 2 % seebirasvu. Võib olla kaitstud lagunemise eest vatsas.	Toorvalk
2.19.7	Päevalilleseemne söödajahu, kooritud päevalilleseemnetest	Õlitööstuse toode, mis saadakse sellise päevalilleseemnekoogi ekstraheerimisel ja sobival viisil kuumtöötlemisel, millest on kõik kestad või osa nendest eemaldatud. Üksnes ühendatud töötlemis- ja rafineerimistehases tootmisel võib sisaldada kuni: — 1 % kasutatud aktiivmulda ja filterraineid (nt kobediatomiiti, amorfseid silikaate ja ränidioksiidi, kihtsilikaate ning tselluloosi- või puidukiude), — 1,3 % toorletsitiine, — 2 % seebirasvu. Toorkiu maksimumsisaldus kuivaines 27,5 %. Võib olla kaitstud lagunemise eest vatsas.	Toorvalk Toorkiud
2.19.8	Päevalilleseemnejahu suure valgu- ja väikese tselluloosisaldusega fraktsioon	Päevalilleseemnejahu töötlemise toode, mis saadakse kooritud päevalilleseemnetest jahu jahvatamisel ja fraktsioneerimisel (sõelumine ja tuulamine). Toorvalgu miinimumsisaldus: 8 % niiskusesisaldusega jahus 45 %. Toorkiu maksimumsisaldus: 8 % niiskusesisaldusega jahus 8 %. Võib olla kaitstud lagunemise eest vatsas.	Toorvalk Toorkiud

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
2.19.9	Päevalilleseemnejahu suure tselluloosisaldusega fraktsioon	Päevalilleseemnejahu töötlemise toode, mis saadakse kooritud päevalilleseemnetest jahu jahvatamisel ja fraktsioneerimisel (sõelumine ja tuulamine). Toorkiu miinimumsisaldus: 8 % niiskusesisaldusega jahus 38 %. Toorvalgu miinimumsisaldus: 8 % niiskusesisaldusega jahus 17 %. Võib olla kaitstud lagunemise eest vatsas.	Toorvalk Toorkiud
2.20.1	Taimeõli ja -rasv ([2])	Õliseemnetest või õliviljadest saadud õli ja rasv (v.a riitsinusest saadav kastoorõli), millest võivad fosfatiidid olla eraldatud; rafineeritud ja/või hüdrogeenitud.	Niiskusesisaldus, kui > 1 %
2.20.2	Toiduettevõttes kasutatud taimeõlid	Toidukäitlejate poolt kooskõlas määrusega (EÜ) nr 852/2004 toidu valmistamiseks kasutatud taimeõlid, mis ei ole puutunud kokku liha, loomsete rasvade, kala või veeloomadega.	Niiskusesisaldus, kui > 1 %
2.21.1	Toorletsitiinid	Õliseemnetest ja viljadest saadud toorõlist fosfatiidide veega eraldamisel saadav toode. Fosfatiidide toorõlist eraldamise käigus võib olla lisatud sidrunhapet, fosforhapet või naatriumhüdroksiidi või ensüüme.	
2.22.1	Kanepiseemned	Hariliku kanepi (*Cannabis sativa* L.) sortide kontrollitud seemned, mille suurim tetrahüdrokannabinoolisisaldus on kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1782/2003.	
2.22.2	Kanepiseemnekook	Õlitööstuse toode, mis saadakse kanepiseemnete pressimisel.	Toorvalk Toorkiud
2.22.3	Kanepiõli	Õlitööstuse toode, mis saadakse kanepitaime ja -seemnete pressimisel.	Niiskusesisaldus, kui > 1 %
2.23.1	Unimagunaseemned	Unimaguna (*Papaver somniferum* L.) seemned.	
2.23.2	Unimagunaseemnejahu	Õlitööstuse toode, mis saadakse unimagunaseemnekoogi ekstraheerimisel.	Toorvalk

([1]) Vajaduse korral võib lisada märkuse „vähese glükosinolaadisisaldusega“, nagu see on määratletud ühenduse õigusaktides. Sama kehtib kõikide rapsiseemnetoodete kohta.

([2]) Vajaduse korral võib mõiste „taimsed õlid ja rasvad“ asendada mõistega „taimne õli“ või „taimne rasv“. Mõistele tuleb lisada taimeliigi nimi ja vajaduse korral taimeosa nimetus. Tuleb täpsustada, kas õli(d) ja või rasv(ad) on toor- või rafineeritud toode/tooted.

▼**M1**

3. *Kaunviljade seemned ja nendest saadud tooted*

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
3.1.1	Aedoad, röstitud	Aedoa (*Phaseolus* spp.) või vigna (*Vigna* spp.) seemned, sobival viisil kuumtöödeldud. Võib olla kaitstud lagunemise eest vatsas.	
3.1.2	Aedoavalgu kontsentraat	Toode, mis saadakse tärklisevalmistamise käigus eraldatud aedoa mahlast.	Toorvalk
3.2.1	Jaanikaunad	Hariliku jaanikaunapuu (*Ceratonia siliqua* L.) kuivatatud viljad, mis sisaldavad jaanikaunaseemneid.	Toorkiud
3.2.3	Jämejahvatatud jaanikaunad	Toode, mis saadakse jaanikaunapuu kuivatatud viljade (kaunade) purustamisel, kusjuures enne on eraldatud seemned.	Toorkiud
3.2.4	Jaanikaunapulber [jaanikaunajahu]	Toode, mis saadakse jaanikaunapuu kuivatatud viljade (kaunade) mikroniseerimisel, kusjuures enne on eraldatud seemned.	Toorkiud Sahharoosina väljendatud üldsuhkur
3.2.5	Jaanikaunaidud	Jaanikaunapuu seemneidud	Toorvalk
3.2.6	Jaanikaunaidukook	Õlitööstuse toode, mis saadakse jaanikaunaidude pressimisel.	Toorvalk
3.2.7	Jaanikaunaseemned	Jaanikaunadest saadud seemned, mis koosnevad endospermist, kestast ja idust.	Toorkiud
3.2.8	Jaanikaunaseemnekest	Jaanikaunaseemnekest, mis saadakse hariliku jaanikaunapuu seemnete koorimisel.	Toorkiud
3.3.1	Kikerherned	Hariliku kikerherne (*Cicer arietinum* L.) seemned.	
3.4.1	Lääts-hiirehernes	Lääts-hiireherne (*Ervum ervilia* L.) seemned.	
3.5.1	Põld-lambaläätse seemned	Põld-lambaläätse (*Trigonella foenum-graecum*) seemned.	
3.6.1	Guaarajahu	Toode, mis saadakse taimeliimi ekstraheerimisel india guaaraoa (*Cyamopsis tetragonoloba* (L.) Taub.) seemnetest.	Toorvalk
3.6.2	Guaaraidujahu	Toode, mis saadakse taimeliimi ekstraheerimisel india guaaraoa seemneidudest.	Toorvalk
3.7.1	Põlduba	Põldoa (*Vicia faba* L. ssp. *faba* var. *equina* Pers.) ja (var. *minuta* (Alef.) Mansf.) seemned	

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
3.7.2	Põldoahelbed	Toode, mis saadakse kooritud põldubade aurutamisel või infrapunamikroniseerimisel ja valtsimisel.	Tärklis Toorvalk
3.7.3	Põldoa kelmed; [põldoa kestad]	Toode, mis saadakse põldoaseemnete koorimisel, koosneb peamiselt väliskestadest.	Toorkiud Toorvalk
3.7.4	Põldoad, kooritud	Toode, mis saadakse põldoaseemnete koorimisel, koosneb peamiselt põldoaseemnetest.	Toorvalk Toorkiud
3.7.5	Põldoavalk	Toode, mis saadakse põldubade jahvatamisel ja tuulamisel.	Toorvalk
3.8.1	Läätsed	Hariliku läätse (*Lens culinaris* a.o. Medik) seemned.	
3.8.2	Läätsekestad	Toode, mis saadakse läätseseemnete koorimisel.	Toorkiud
3.9.1	Maguslupiin	Maguslupiini (*Lupinus* ssp.) seemned, vähese alkaloidisisaldusega.	
3.9.2	Maguslupiin, kooritud	Maguslupiini kooritud seemned.	Toorvalk
3.9.3	Lupiinikelmed; [lupiinikestad]	Toode, mis saadakse lupiiniseemnete koorimisel, koosneb peamiselt väliskestadest.	Toorvalk Toorkiud
3.9.4	Lupiinipulp	Toode, mis saadakse lupiini koostisainete ekstraheerimisel.	Toorkiud
3.9.5	Lupiini peenkliid	Toode, mis saadakse lupiinijahu valmistamisel lupiinist. Koosneb peamiselt iduleheosakestest ja vähemal määral kestadest.	Toorvalk Toorkiud
3.9.6	Lupiinivalk	Toode, mis saadakse tärklisevalmistamise käigus eraldatud lupiinimahlast, või jahvatamise ja tuulamise tulemusena.	Toorvalk
3.9.7	Lupiinivalgujahu	Toode, mis saadakse lupiini töötlemisel kõrge valgusisaldusega jahu tootmiseks.	Toorvalk
3.10.1	Mungoad	Mungvigna (*Vigna radiata* L.) oad.	
3.11.1	Herned	Herne (*Pisum* spp.) seemned. Võivad olla kaitstud lagunemise eest vatsas.	

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
3.11.2	Hernekliid	Toode, mis saadakse hernejahu valmistamisel. Koosneb peamiselt herneste koorimisel ja puhastamisel eraldatud kestadest.	Toorkiud
3.11.3	Hernehelbed	Toode, mis saadakse kooritud herneseemnete aurutamisel või infrapunamikroniseerimisel ja valtsimisel.	Tärklis
3.11.4	Hernejahu	Toode, mis saadakse herneste jahvatamisel.	Toorvalk
3.11.5	Hernekestad	Toode, mis saadakse hernejahu valmistamisel. Koosneb peamiselt koorimisel ja puhastamisel eraldatud kestadest ja vähemal määral endospermist.	Toorkiud
3.11.6	Herned, kooritud	Kooritud herneseemned.	Toorvalk Toorkiud
3.11.7	Herne peenkliid	Toode, mis saadakse hernejahu valmistamisel. Koosneb peamiselt iduleheosakestest ja vähemal määral kestadest.	Toorvalk Toorkiud
3.11.8	Herne sõelumisjäägid	Mehaanilisel sõelumisel saadav toode, mis koosneb herneterade fraktsioonidest, mis eraldatakse enne täiendavat töötlemist.	Toorkiud
3.11.9	Hernevalk	Toode, mis saadakse tärklisevalmistamise käigus eraldatud hernemahlast, või jahvatamise ja tuulamise tulemusena, võib olla osaliselt hüdrolüüsitud.	Toorvalk
3.11.10	Hernepulp	Toode, mis saadakse hernestest tärklise ja valgu märgekstraheerimisel. Koosneb peamiselt sisekiududest ja tärklisest.	Niiskusesisaldus, kui < 70 % või > 85 % Tärklis Toorkiud Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest
3.11.11	Herne lahustuvad koostisained	Toode, mis saadakse hernestest tärklise ja valgu märgekstraheerimisel. Koosneb peamiselt lahustuvatest valkudest ja oligosahhariididest.	Niiskusesisaldus, kui < 60 % või > 85 % Sahharoosina väljendatud üldsuhkur Toorvalk

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
3.11.12	Hernekiud	Toode, mis saadakse kooritud herneste jahvatamise ja sõelumise järgsel ekstraheerimisel.	Toorkiud
3.12.1	Vikk	Suviviki (*Vicia sativa* L. var. *sativa*) ja viki muude sortide seemned.	
3.13.1	Põld-seahernes	Põld-seaherne (*Lathyrus sativus* L.) seemned, sobival viisil kuumtöödeldud.	Kuumtöötlemismeetod
3.14.1	Üheõieline hiirehernes	Üheõielise hiireherne (*Vicia monanthos* Desf.) seemned.	

4. *Mugul- ja juurviljad ja nendest saadud tooted*

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
4.1.1	Suhkrupeet	Hariliku peedi (*Beta vulgaris* L. ssp. *vulgaris* var. *altissima* Doell.) juur.	
4.1.2	Suhkrupeedi pealsed ja juured	Suhkrutootmisest saadav värske toode, mis koosneb peamiselt puhastatud suhkrupeeditükkidest, mille küljes võib olla leheosi.	Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 5 % kuivainest Niiskusesisaldus, kui < 50 %
4.1.3	Peedisuhkur [sahharoos]	Suhkrupeedist vee abil ekstraheeritud suhkur.	
4.1.4	Peedimelass	Siirupitoode, mis saadakse peedisuhkru tootmisel või rafineerimisel. Võib sisaldada kuni 0,5 % vahutamisvastaseid aineid, 0,5 % veepehmendajaid, 2 % sulfaati ja 0,25 % sulfitit.	Sahharoosina väljendatud üldsuhkur Niiskusesisaldus, kui > 28 %
4.1.5	Peedimelass, mille suhkru- ja/või betaiinisisaldust on osaliselt vähendatud	Toode, mis saadakse sahharoosi ja/või betaiini täiendaval veega ekstraheerimisel peedimelassist. Võib sisaldada kuni 2 % sulfaati ja kuni 0,25 % sulfitit.	Sahharoosina väljendatud üldsuhkur Niiskusesisaldus, kui > 28 %
4.1.6	Isomaltuloosi melass	Kristallimata fraktsioon, mis saadakse suhkrupeedist isomaltuloosi tootmisel sahharoosi ensüümidega töötlemise abil.	Niiskusesisaldus, kui > 40 %
4.1.7	Märjad (suhkru)peedilõigud	Suhkrutööstuse toode, mis koosneb suhkrupeedilõikudest, millest on suhkur veega ekstraheeritud. Niiskusesisaldus vähemalt 82 %. Suhkrusisaldus on väike ja läheneb (piimhappe)käärimise tõttu nullile.	Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 5 % kuivainest Niiskusesisaldus, kui < 82 % või > 92 %

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
4.1.8	Pressitud (suhkru)peedilõigud	Suhkrutööstuse toode, mis koosneb suhkrupeedilõikudest, millest on suhkur veega ekstraheeritud ning mis on mehaaniliselt pressitud. Niiskusesisaldus kuni 82 %. Suhkrusisaldus on väike ja läheneb (piimhappe)kääritamise tõttu nullile. Võib sisaldada kuni 1 % sulfaati.	Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 5 % kuivainest Niiskusesisaldus, kui < 65 % või > 82 %
4.1.9	Pressitud (suhkru)-peedilõigud, melassilisandiga	Suhkrutööstuse toode, mis koosneb suhkrupeedilõikudest, millest on suhkur veega ekstraheeritud ning mis on mehaaniliselt pressitud ja millele on lisatud melassi. Niiskusesisaldus kuni 82 %. Suhkrusisaldus väheneb (piimhappe)kääritamise tõttu. Võib sisaldada kuni 1 % sulfaati.	Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 5 % kuivainest Niiskusesisaldus, kui < 65 % või > 82 %
4.1.10	Kuivatatud (suhkru)peedilõigud	Suhkrutööstuse toode, mis koosneb suhkrupeedilõikudest, millest on suhkur veega ekstraheeritud ja mis on mehaaniliselt pressitud ning kuivatatud. Võib sisaldada kuni 2 % sulfaati.	Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest Sahharoosina väljendatud üldsuhkur, kui > 10,5 %
4.1.11	Kuivatatud (suhkru)-peedilõigud, melassilisandiga	Suhkrutööstuse toode, mis koosneb suhkrupeedilõikudest, millest on suhkur veega ekstraheeritud, mis on mehhaaniliselt pressitud ja kuivatatud ning millele on lisatud melassi. Võib sisaldada kuni 0,5 % vahutamisvastaseid aineid ja kuni 2 % sulfaati.	Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest Sahharoosina väljendatud üldsuhkur
4.1.12	Suhkrusiirup	Suhkru ja/või melassi töötlemisel saadav toode. Võib sisaldada kuni 0,5 % sulfaati ja kuni 0,25 % sulfitit.	Sahharoosina väljendatud üldsuhkur Niiskusesisaldus, kui > 35 %
4.1.13	(Suhkru)peeditükid, keedetud	Toode, mis saadakse toidusiirupi tootmisel suhkrupeedist, võib olla pressitud või kuivatatud.	Kuivatatuna: soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest Pressituna: soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 5 % kuivainest Niiskusesisaldus, kui < 50 %
4.1.14	Frukto-oligosahhariidid	Toode, mis saadakse suhkrupeedist toodetud suhkru ensüümidega töötlemise teel.	Niiskusesisaldus, kui > 28 %

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
4.1.15	(Suhkru)peedimelass, betaiinirikas, vedel/kuivatatud ([1])	Toode, mis saadakse suhkru veega ekstraheerimisel ja suhkrupeedimelassi täiendaval filtrimisel. Sel viisil saadud toode sisaldab melassi koostisosi ja suuremal määral looduslikku betaiini kui standardmelassid. Võib olla kuivatatud. Võib sisaldada kuni 0,5 % vahutamisvastaseid aineid, 0,5 % veepehmendajaid, 2 % sulfaati ja 0,25 % sulfitit.	Betaiinisisaldus Sahharoosina väljendatud üldsuhkur Niiskusesisaldus, kui > 14 %
4.1.16	Isomaltuloos	Isomaltuloos on kristalne monohüdraat, mis saadakse suhkrupeedist sahharoosi ensüümidega töötlemise abil.	
4.2.1	Peedimahl	Punapeedist (*Beta vulgaris* convar. *crassa* var. *conditiva*) pressitud mahl, mis kontsentreeritakse ja pastöriseeritakse, on säilitanud tüüpilise juurviljamaitse ja -lõhna.	Niiskusesisaldus, kui < 50 % või > 60 % Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest
4.3.1	Porgandid	Kollase või punase porgandi *Daucus carota* L. juured.	
4.3.2	Porgandikoored, aurutatud	Porgandi töötlemisel saadav niiske toode, mis koosneb porgandijuurtest auruga töötlemisel eemaldatud porgandikoortest, millele võib olla lisatud täiendavalt geeljat porganditärklist. Niiskusesisaldus kuni 97 %.	Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest Niiskusesisaldus, kui > 97 %
4.3.3	Porgandikaaped	Niiske toode, mis saadakse mehaanilise eraldamise abil porgandite ja porgandijääkide töötlemise käigus. Toode võib olla kuumtöödeldud. Niiskusesisaldus kuni 97 %.	Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest Niiskusesisaldus, kui > 97 %
4.3.4	Porgandihelbed	Toode, mis saadakse kollase või punase porgandi juurte helvestamise teel, seejärel toode kuivatakse.	
4.3.5	Porgand, kuivatatud	Kollase või punase porgandi juured igal kujul, kuivatatuna.	Toorkiud
4.3.6	Porgandisööt, kuivatatud	Toode, mis koosneb kuivatatud porgandipulbist ja -koortest.	Toorkiud
4.4.1	Sigurijuured	Hariliku siguri (*Cichorium intybus* L.) juured.	

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
4.4.2	Siguri pealsed ja juured	Siguri töötlemisel saadav värske toode. Koosneb peamiselt puhastatud sigurijuuretükkidest ja leheosadest.	Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest Niiskusesisaldus, kui < 50 %
4.4.3	Siguriseemned	Hariliku siguri (*Cichorium intybus* L.) seemned.	
4.4.4	Pressitud siguripulp	Hariliku siguri (*Cichorium intybus* L.) juurtest inuliini tootmisel saadav toode, koosneb ekstraheeritud ja mehaaniliselt pressitud siguriviiludest. Siguri (lahustuvad) süsivesikud ja vesi on osaliselt eemaldatud. Võib sisaldada kuni 1 % sulfaati ja kuni 0,2 % sulfitit.	Toorkiud Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest Niiskusesisaldus, kui < 65 % või > 82 %
4.4.5	Kuivatatud siguripulp	Hariliku siguri (*Cichorium intybus* L.) juurtest inuliini tootmisel saadav toode, koosneb ekstraheeritud ja mehaaniliselt pressitud siguriviiludest, mis seejärel kuivatatakse. Siguri (lahustuvad) süsivesikud on osaliselt ekstraheeritud. Võib sisaldada kuni 2 % sulfaati ja kuni 0,5 % sulfitit.	Toorkiud Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest
4.4.6	Sigurijuurepulber	Toode, mis saadakse sigurijuure tükeldamisel, kuivatamisel ja jahvatamisel. Võib sisaldada kuni 1 % paakumisvastaseid aineid.	Toorkiud Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest
4.4.7	Sigurimelass	Siguritöötlemise toode, mis saadakse inuliini ja oligofruktoosi tootmise käigus. Sigurimelass koosneb orgaanilisest taimsest materjalist ja mineraalidest. Võib sisaldada kuni 0,5 % vahutamisvastaseid aineid.	Toorvalk Toortuhk Niiskusesisaldus, kui < 20 % või > 30 %
4.4.8	Sigurimelassi raba	Siguritöötlemise kõrvalsaadus, mis saadakse pärast inuliini ja oligofruktoosi eraldamist ja ioonvahetiga elueerimist. Sigurimelassi raba koosneb orgaanilisest taimsest materjalist ja mineraalidest. Võib sisaldada kuni 1 % vahutamisvastaseid aineid.	Toorvalk Toortuhk Niiskusesisaldus, kui < 30 % või > 40 %
4.4.9	Inuliin [2]	Inuliin on hariliku siguri (*Cichorium intybus* L.), aedvaagi (*Inula helenium*) või maapirni (*Helianthus tuberosus*) juurtest ekstraheeritud fruktaan; tooriinuliin võib sisaldada kuni 1 % sulfaati ja kuni 0,5 % sulfitit.	
4.4.10	Oligofruktoosisiirup	Toode, mis saadakse harilikust sigurist (*Cichorium intybus* L.) saadud inuliini osalisel hüdrolüüsimisel; tooroligofruktoosisiirup võib sisaldada kuni 1 % sulfaati ja kuni 0,5 % sulfitit.	Niiskusesisaldus, kui < 20 % või > 30 %

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
4.4.11	Oligofruktoos, kuivatatud	Toode, mis saadakse harilikust sigurist (*Cichorium intybus* L.) saadud inuliini osalisel hüdrolüüsimisel ja kuivatamisel.	
4.5.1	Küüslauk, kuivatatud	Puhta jahvatatud küüslaugu (*Allium sativum* L.) pulber, värvus valgest kollaseni.	
4.6.1	Maniokk; [tapiokk]; [kassaava]	Jahumanioki (*Manihot esculenta* Crantz) juuremugulad, igal kujul.	Niiskusesisaldus, kui < 60 % või > 70 %
4.6.2	Maniokk, kuivatatud; [tapiokk, kuivatatud]	Manioki juuremugulad, igal kujul, kuivatatud.	Tärklis Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest
4.7.1	Sibulapulp	Niiske toode, mis saadakse sibulate (perekond *Allium*) töötlemisel, sisaldab nii kesti kui ka terveid sibulaid. Kui toode saadakse sibulaõli tootmisel, koosneb ta peamiselt kuumutatud sibulajääkidest.	Toorkiud Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest
4.7.2	Sibulad, praetud	Kooritud ja peenestatud sibulatükid, mis seejärel praetakse.	Toorkiud Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest Toorrasv
4.7.3	Sibula ekstraktid, kuivatatud	Kuiv toode, mis saadakse värskete sibulate töötlemisel. Toode saadakse alkoholi ja/või veega ekstraheerimisel, vee- või alkoholifraktsioon eraldatakse ja pihustuskuivatatakse. Koosneb peamiselt süsivesikutest.	Toorkiud
4.8.1	Kartulid	Hariliku kartuli (*Solanum tuberosum* L.) mugulad.	Niiskusesisaldus, kui < 72 % või > 88 %
4.8.2	Kartulid, kooritud	Kartulid, millelt on auruga töötlemisel eemaldatud koor.	Tärklis Toorkiud Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest
4.8.3	Kartulikoored, aurutatud	Kartuli töötlemisel saadav niiske toode, mis koosneb auruga töötlemisel eemaldatud kartulikoortest, millele võib olla lisatud täiendavalt geeljat kartulitärklist. Võib olla püreestatud.	Niiskusesisaldus, kui > 93 % Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
4.8.4	Kartulilõigud, toored	Toode, mis saadakse inimtoiduks ettenähtud kartulitoodete valmistamisel, kartulid võivad olla kooritud.	Niiskusesisaldus, kui > 88 % Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest
4.8.5	Kartulikaaped	Toode, mis saadakse mehaanilise eraldamise abil kartulite ja kartulijääkide töötlemise käigus. Toode võib olla kuumtöödeldud.	Niiskusesisaldus, kui > 93 % Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest
4.8.6	Kartul, püreena	Blanšeeritud või keedetud ja seejärel püreestatud kartulitoode.	Tärklis Toorkiud Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest
4.8.7	Kartulihelbed	Toode, mis saadakse pestud, kooritud või koorimata ning aurutatud kartulite rotatsioonkuivatamisel.	Tärklis Toorkiud Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest
4.8.8	Kartulipulp	Toode, mis saadakse kartulitärklise tootmisel, koosneb ekstraheeritud jahvatatud kartulist.	Niiskusesisaldus, kui < 77 % või > 88 %
4.8.9	Kartulipulp, kuivatatud	Kuivatatud toode, mis saadakse kartulitärklise tootmisel, koosneb ekstraheeritud jahvatatud kartulist.	
4.8.10	Kartulivalk	Toode, mis saadakse tärklisetootmisel, koosneb peamiselt valgust, mis on järele jäänud pärast tärklise eraldamist.	Toorvalk
4.8.11	Kartulivalk, hüdrolüüsitud	Valk, mis saadakse kartulivalgu kontrollitud ensümaatilise hüdrolüüsi abil.	Toorvalk
4.8.12	Kartulivalk, kääritatud	Toode, mis saadakse kartulivalgu kääritamise ja pihustuskuivatamise tulemusena.	Toorvalk
4.8.13	Kartulivalk, kääritatud, vedel	Vedel toode, mis saadakse kartulivalgu kääritamisel.	Toorvalk
4.8.14	Kartulimahl, kontsentreeritud	Kontsentreeritud toode, mis saadakse kartulitärklise tootmisel, koosneb ainetest, mis jäävad järele pärast seda, kui kartulipulbist on eemaldatud osa kiudu, valku ja tärklist ning osa veest on aurustunud.	Niiskusesisaldus, kui < 50 % või > 60 % Kui niiskusesisaldus on < 50 %: — toorvalk — toortuhk

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
4.8.15	Kartuligraanulid	Kartulid, mis on pestud, kooritud, mille suurust on vähendatud (lõikamine, helvestamine jne) ja mis on kuivatatud.	
4.9.1	Maguskartul ehk bataat	Maguskartuli ehk bataadi (*Ipomoea batatas* L.) mugulad, igal kujul.	Niiskusesisaldus, kui < 57 % või > 78 %
4.10.1	Maapirn [topinambur]	Maapirni (*Helianthus tuberosus* L.) mugulad, igal kujul.	Niiskusesisaldus, kui < 75 % või > 80 %

([1]) Mõisted erinevad eeskätt niiskusesisalduse poolest. Kasutada tuleb asjakohast mõistet.
([2]) Nimetusele tuleb lisada taimeliigi nimi.

5. *Muud seemned ja viljad ning nendest saadud tooted*

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
5.1.1	Tammetõrud	Hariliku tamme (*Quercus robur* L.), kivitamme (*Quercus petraea* (Matt.) Liebl.), korgitamme (*Quercus suber* L.) või muude tammeliikide terved viljad.	
5.1.2	Tammetõrud, kooritud	Toode, mis saadakse tammetõrude koorimisel.	Toorvalk Toorkiud
5.2.1	Mandlid	Hariliku mandli (*Prunus dulcis*) terved või purustatud viljad, kooritud või koorimata.	
5.2.2	Mandlikestad	Mandlikestad, mis saadakse kooritud mandliseemnetest füüsilise eraldamise teel.	Toorkiud
5.2.3	Mandlituumakook	Õlitööstuse toode, mis saadakse mandlituumade pressimisel.	Toorvalk Toorkiud
5.3.1	Aniisiseemned	Hariliku aniisi (*Pimpinella anisum*) seemned.	
5.4.1	Õunapulp, kuivatatud [õunte pressimisjäägid, kuivatatud]	Toode, mis saadakse aed-õunapuu (*Malus domestica*) viljadest mahla või siidri tootmisel. Koosneb peamiselt õuna kuivatatud viljalihast ja koortest. Pektiin võib olla eemaldatud.	Toorkiud
5.4.2	Õunapulp, pressitud [õunte pressimisjäägid, pressitud]	Niiske toode, mis saadakse õunamahla või -siidri tootmisel. Koosneb peamiselt õuna pressitud viljalihast ja koortest. Pektiin võib olla eemaldatud.	Toorkiud

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
5.4.3	Õunamelass	Toode, mis saadakse pärast õunapulbist pektiini valmistamist. Pektiin võib olla eemaldatud.	Toorvalk Toorkiud Toorõlid ja -rasvad, kui > 10 %
5.5.1	Suhkrupeediseemned	Suhkrupeediseemned	
5.6.1	Tatar	Hariliku tatra (*Fagopyrum esculentum*) seemned.	
5.6.2	Tatra jämekliid ja kliid	Toode, mis saadakse tatraterade jahvatamisel.	Toorkiud
5.6.3	Tatra peenkliid	Jahutööstuse toode, mis saadakse tatra sõelumisel. Koosneb peamiselt endospermiosakestest, mille hulgas on väikseid kestaosiseid ja terade eri osi. Ei tohi sisaldada rohkem kui 10 % toorkiudu.	Toorkiud Tärklis
5.7.1	Punase peakapsa seemned	Punase peakapsa (*Brassica oleracea* var. *capitata* f. *Rubra*) seemned.	
5.8.1	Kanaari paelrohu seemned	Kanaari paelrohu (*Phalaris canariensis*) seemned.	
5.9.1	Hariliku köömne seemned	Hariliku köömne (*Carum carvi* L.) seemned.	
5.12.1	Purustatud kastanid	Toode, mis saadakse kastanijahu valmistamisel, koosneb peamiselt endospermiosakestest, väikestest kestaosistest ja väikesest hulgast kastani (*Castanea* spp.) jääkidest.	Toorvalk Toorkiud
5.13.1	Tsitruspulp ([1])	Toode, mis saadakse tsitruse (*Citrus* (L.) ssp.) viljadest mahla pressimise käigus. Pektiin võib olla eemaldatud. Võib sisaldada kokku kuni 1 % metanooli, etanooli ja propaan-2-ooli, veevabale kujule arvutatult.	Toorkiud
5.13.2	Tsitruspulp, kuivatatud ([1])	Toode, mis saadakse mahla pressimisel tsitruse viljadest, kuivatatud. Pektiin võib olla eemaldatud. Võib sisaldada kokku kuni 1 % metanooli, etanooli ja propaan-2-ooli, veevabale kujule arvutatult.	Toorkiud
5.14.1	Aasristiku seemned	Aasristiku (*Trifolium pratense* L.) seemned.	
5.14.2	Valge ristiku seemned	Valge ristiku (*Trifolium repens* L.) seemned.	

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
5.15.1	Kohvioakestad	Toode, mis saadakse kohvipuu (*Coffea*) kooritud seemnetest.	Toorkiud
5.16.1	Rukkililleseemned	Rukkilille (*Centaurea cyanus* L.) seemned.	
5.17.1	Kurgiseemned	Hariliku kurgi (*Cucumis sativus* L.) seemned.	
5.18.1	Küpressiseemned	Küpressi (*Cupressus* L.) seemned.	
5.19.1	Datlid	Hariliku datlipalmi (*Phoenix dactylifera* L.) viljad. Võivad olla kuivatatud.	
5.19.2	Datliseemned	Hariliku datlipalmi (*Phoenix dactylifera* L.) terved seemned.	Toorkiud
5.20.1	Apteegitilli seemned	Hariliku apteegitilli (*Foeniculum vulgare* Mill.) seemned.	
5.21.1	Viigimarjad	Hariliku viigipuu (*Ficus carica* L.) viljad. Võivad olla kuivatatud.	
5.22.1	Puuviljatuumad ([2])	Toode koosneb pähkli või luuviljakivi sees olevatest söödavatest seemnetest.	
5.22.2	Puuviljapulp ([2])	Toode, mis saadakse puuviljamahla ja -püree valmistamisel. Pektiin võib olla eemaldatud.	Toorkiud
5.22.3	Puuviljapulp, kuivatatud ([2])	Toode, mis saadakse puuviljamahla ja -püree valmistamisel ja mis seejärel kuivatatakse. Pektiin võib olla eemaldatud.	Toorkiud
5.23.1	Salatkress	Salatkressi (*Lepidium sativum* L.) seemned.	Toorkiud
5.24.1	Kõrreliste heintaimede seemned	Perekondadesse *Poaceae*, *Cyperaceae* ja *Juncaceae* kuuluvate kõrreliste seemned.	
5.25.1	Viinamarjaseemned	Viinamarjapulbist eraldatud viinapuu (*Vitis* L.) marjaseemned, millest õli ei ole ekstraheeritud.	Toorrasv Toorkiud
5.25.2	Viinamarjaseemnejahu	Toode, mis saadakse õli ekstraheerimisel viinamarjaseemnetest.	Toorkiud
5.25.3	Viinamarjapulp [viinamarjade pressimisjääk]	Viinamarjapulp, mida on pärast alkoholi eraldamist kuivatatud ja millest on eemaldatud võimalikult palju rootsusid ja seemneid.	Toorkiud
5.25.4	Viinamarjaseemnete lahustuvad koostisosad	Toode, mis on saadud viinamarjaseemnetest pärast viinamarjamahla tootmist. Sisaldab peamiselt süsivesikuid. Võib olla kontsentreeritud.	Toorkiud

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
5.26.1	Sarapuupähkel	Sarapuu (*Corylus* (L.) spp.) terved või purustatud viljad, kooritud või koorimata.	
5.26.2	Sarapuupähklikook	Õlitööstuse toode, mis saadakse sarapuupähklituumade pressimisel.	Toorvalk Toorkiud
5.27.1	Pektiin	Pektiin saadakse sobiva taimse materjali, tavaliselt tsitrusviljade ja õunte (looduslike liinide) vesiekstraktsioonil. Orgaanilise sadestina võib kasutada ainult metanooli, etanooli ja propaan-2-ooli. Võib sisaldada kokku kuni 1 % metanooli, etanooli ja propaan-2-ooli, veevabale kujule arvutatult. Pektiin koosneb peamiselt polügalakturoonhappe metüülosaestritest ja nende ammooniumi-, naatriumi-, kaaliumining kaltsiumisooladest.	
5.28.1	Pronks-lutiklille seemned	Pronks-lutiklille (*Perilla frutescens* L.) seemned ja nende jahvatamisel saadud tooted.	
5.29.1	Piiniapähklid	Piinia (*Pinus pinea* (L.) spp.) seemned.	
5.30.1	Pistaatsiapähklid	Hariliku pistaatsia (*Pistacia vera* L.) viljad.	
5.31.1	Teeleheseemned	Teelehe (*Plantago* (L.) spp.) seemned.	
5.32.1	Rediseseemned	Redise (*Raphanus sativus* L.) seemned.	
5.33.1	Spinatiseemned	Aedspinati (*Spinacia oleracea* L.) seemned.	
5.34.1	Ohakaseemned	Hariliku maarjaohaka (*Carduus marianum* L.) seemned.	
5.35.1	Tomatipulp [tomati pressimisjäägid]	Toode, mis saadakse mahla pressimisel harilikust tomatist (*Solanum lycopersicum* L.). Koosneb peamiselt tomatikestadest ja seemnetest.	Toorkiud
5.36.1	Hariliku raudrohu seemned	Hariliku raudrohu (*Achillea millefolium* L.) seemned.	
5.37.1	Aprikoosituumakook	Õlitööstuse toode, mis saadakse hariliku aprikoosipuu (*Prunus armeniaca* L.) viljatuumade pressimisel. Võib sisaldada vesiniktsüaniidhapet.	Toorvalk Toorkiud
5.38.1	Pärsia haukaputke kook	Õlitööstuse toode, mis saadakse pärsia haukaputke (*Bunium persicum* L.) seemnete pressimisel.	Toorvalk Toorkiud
5.39.1	Hariliku kurgirohu seemne kook	Õlitööstuse toode, mis saadakse hariliku kurgirohu (*Borago officinalis* L.) seemnete pressimisel.	Toorvalk Toorkiud

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
5.40.1	Kuningakepiseemnekook	Õlitööstuse toode, mis saadakse kuningakepi (*Oenothera* L.) seemnete pressimisel.	Toorvalk Toorkiud
5.41.1	Granaatõunaseemnekook	Õlitööstuse toode, mis saadakse hariliku granaadipuu (*Punica granatum* L.) viljaseemnete pressimisel.	Toorvalk Toorkiud
5.42.1	Kreeka pähkli kook	Õlitööstuse toode, mis saadakse kreeka pähklipuu (*Juglans regia* L.) pähklituumade pressimisel.	Toorvalk Toorkiud

([1]) Nimetusele tuleb lisada vajaduse korral märge „pektiinita“.
([2]) Nimetusele tuleb lisada taimeliigi nimi.

6. *Tugi- ja koresöödad ning nendest saadud tooted*

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
6.1.1	Peedilehed	Peedi (*Beta* spp.) lehed.	
6.2.1	Teraviljad ([1])	Teraviljaliigi taim tervikuna või selle osad. Võib olla kuivatatud, värske või sileeritud.	
6.3.1	Põhk ([1])	Teraviljadest saadud põhk.	
6.3.2	Põhk, töödeldud ([1]) ([2])	Toode, mis saadakse teraviljapõhu töötlemisel sobiva meetodiga	Naatrium, kui toodet on töödeldud NaOH-ga
6.4.1	Ristikujahu	Toode, mis saadakse ristiku (*Trifolium* ssp.) kuivatamisel ja jahvatamisel. Võib sisaldada ka kuni 20 % harilikku lutserni (*Medicago sativa* L.) ja hübriidlutserni (*Medicago* var. *Martyn*) või muid söödakultuure, mida on kuivatatud ja jahvatatud koos ristikuga.	Toorvalk Toorkiud Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest
6.5.1	Söödataimede jahu ([3]); [rohujahu] ([3]); [rohujahu] ([29])	Toode, mis saadakse heintaimede kuivatamisel ja jahvatamisel ning mõnel juhul kokkupressimisel.	Toorvalk Toorkiud Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest
6.6.1	Rohi, põllul kuivatatud; [hein]	Mis tahes rohttaimeliik, põllul kuivatatud.	Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
6.6.2	Rohi, kõrgel temperatuuril kuivatatud	Mis tahes rohttaimeliigist saadud toode, mis on tehiskuivatatud (igal kujul).	Toorvalk Kiud Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest
6.6.3	Rohi; rohttaimed; liblikõielised taimed; [haljassööt]	Värsked, sileeritud või kuivatatud põllukultuurid, mis koosnevad rohust, liblikõielistest taimedest või ürtidest ja mida tavapäraselt nimetatakse siloks, kuivsiloks, heinaks või haljassöödaks.	Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest
6.7.1	Kanepijahu	Hariliku kanepi (*Cannabis sativa* L.) kuivatatud lehtedest jahvatatud jahu.	Toorvalk
6.7.2	Kanepikiud	Roheline kuivatatud kiuline toode, mis saadakse kanepi töötlemisel.	
6.8.1	Põldoavarred	Põldoa (*Vicia faba* L. ssp. *faba* var. *equina* Pers.) ja (var. *minuta* (Alef.) Mansf.) varred.	
6.9.1	Linavarred	Hariliku lina (*Linum usitatissimum* L.) varred.	
6.10.1	Lutsern	Hariliku lutsern (*Medicago sativa* L.) ja hübriidlutsern (*Medicago* var. *Martyn*) ning nende osad.	Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest
6.10.2	Lutsern, põllul kuivatatud	Lutsern, põllul kuivatatud.	Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest
6.10.3	Lutsern, kõrgel temperatuuril kuivatatud	Tehiskuivatatud lutsern, mis tahes kujul.	Toorvalk Toorkiud Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest
6.10.4	Lutsern, ekstrudeeritud	Ekstrudeeritud lutsernigraanulid.	
6.10.5	Lutsernijahu ([4]);	Toode, mis saadakse lutserni kuivatamisel ja jahvatamisel. Võib sisaldada ka kuni 20 % ristikut või muid söödakultuure, mida on kuivatatud ja jahvatatud koos lutserniga.	Toorvalk Toorkiud Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 % kuivainest
6.10.6	Lutserni pressimisjäägid	Kuivatatud toode, mis saadakse lutsernist mahla pressimisel.	Toorvalk Toorkiud

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
6.10.7	Lutsernivalgu kontsentraat	Toode, mis tehnilise kuivatamise abil saadakse pressitud lutsernimahla fraktsioonidest, mis on valgu sadestamiseks eelnevalt tsentrifuugimise teel eraldatud ja kuumtöödeldud.	Toorvalk Karoteen
6.10.8	Lutserni lahustuvad koostisained	Toode, mis saadakse valgu ekstraheerimisel lutsernimahlast. Võib olla kuivatatud.	Toorvalk
6.11.1	Maisisilo	Hariliku maisi (*Zea mays* L. ssp. *mays*) sileeritud taimed või nende osad.	
6.12.1	Hernevarred	Herne (*Pisum* spp.) varred.	
6.13.1	Rapsivarred	Rapsi (*Brassica napus* L. ssp. *oleifera* (Metzg.) Sinsk.), kolmepesalise rüpsi (*Brassica napus* L. var. *glauca* (Roxb.) O.E. Schulz) ja rüpsi (*Brassica rapa* ssp. *oleifera* (Metzg.) varred	

([1]) Nimetusele tuleb lisada taimeliigi nimi.
([2]) Nimetusele lisaks tuleb märkida ka töötlemisviis.
([3]) Nimetusele lisaks võib märkida ka söödakultuuri liigi.
([4]) Termini „jahu“ asemel võib kasutada terminit „graanulid“. Nimetusele lisaks võib märkida ka kuivatamisviisi.

7. *Muud taimed, vetikad ja nendest saadud tooted*

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
7.1.1	Vetikad ([1])	Vetikad, elusad või töödeldud, sh värsked, jahutatud või külmutatud vetikad. Võib sisaldada kuni 0,1 % vahutamisvastaseid aineid.	Toorvalk Toorrasv Toortuhk
7.1.2	Kuivatatud vetikad ([1])	Toode, mis saadakse vetikate kuivatamisel. Toode võib olla pestud joodisisalduse vähendamiseks; vetikad on inaktiveeritud. Võib sisaldada kuni 0,1 % vahutamisvastaseid aineid.	Toorvalk Toorrasv Toortuhk
7.1.3	Vetikajahu ([1])	Toode, mis saadakse vetikaõli valmistamisel vetikate ekstraheerimisel. Vetikad on inaktiveeritud. Võib sisaldada kuni 0,1 % vahutamisvastaseid aineid.	Toorvalk Toorrasv Toortuhk
7.1.4	Vetikaõli ([1])	Vetikate ekstraheerimisel saadud õli. Võib sisaldada kuni 0,1 % vahutamisvastaseid aineid.	Niiskusesisaldus, kui > 1 %
7.1.5	Vetikaekstrakt ([1]); [vetikafraktsioon] ([1])	Vetikate vesi- või alkoholiekstrakt, koosneb peamiselt süsivesikutest. Võib sisaldada kuni 0,1 % vahutamisvastaseid aineid.	

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
7.1.6	Merevetikajahu	Toode, mis saadakse makrovetikate, eelkõige pruunvetikate kuivatamisel ja jahvatamisel. Toode võib olla pestud joodisisalduse vähendamiseks. Võib sisaldada kuni 0,1 % vahutamisvastaseid aineid.	Toortuhk
7.3.1	Puukoored ([1])	Puude või põõsaste puhastatud ja kuivatatud koored.	Toorkiud
7.4.1	Õied ([1]), kuivatatud	Söödavate taimede kuivatatud õite kõik osad ja nende fraktsioonid.	Toorkiud
7.5.1	Spargelkapsas, kuivatatud	Toode, mis saadakse spargelkapsa (*Brassica oleracea* L.) kuivatamisel pärast pesemist, suuruse vähendamist (lõikamist, helvestamist jne) ja vee eraldamist.	
7.6.1	Suhkruroomelass	Siirupine toode, mis saadakse suhkruroost (*Saccharum* L.) suhkru tootmisel või rafineerimisel. Võib sisaldada kuni 0,5 % vahutamisvastaseid aineid, 0,5 % veepehmendajaid, 3,5 % sulfaati ja 0,25 % sulfitit.	Sahharoosina väljendatud üldsuhkur Niiskusesisaldus, kui > 30 %
7.6.2	Suhkruroomelass, vähendatud suhkrusisaldusega	Toode, mis saadakse sahharoosi täiendaval vee abil ekstraheerimisel suhkruroomelassist.	Sahharoosina väljendatud üldsuhkur Niiskusesisaldus, kui > 28 %
7.6.3	Roosuhkur [sahharoos]	Suhkruroost vee abil ekstraheeritud suhkur.	
7.6.4	Suhkruroo pressimisjäägid	Toode, mis saadakse suhkru vee abil ekstraheerimisel suhkruroost. Koosneb peamiselt kiududest.	Toorkiud
7.7.1	Lehed, kuivatatud ([1])	Söödavate taimede kuivatatud lehed ja nende fraktsioonid.	Toorkiud
7.8.1	Lignotselluloos	Toode, mis saadakse looduslikult kuivanud toorpuidu mehaanilisel töötlemisel, koosneb peamiselt lignotselluloosist. Arvesse tuleb võtta mikroelementide looduslikku sisaldust.	Toorkiud
7.8.2	Pulbertselluloos	Toode saadakse ligniini lagunemisel ja eraldumisel ning töötlemata puidu taimsest kiust tselluloosina täiendava puhastamisega. Seda muudetakse üksnes mehaanilisel töötlemisel. Neutraalset detergendikiudu (NDF) vähemalt 87 %.	Toorkiud

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
7.9.1	Lagritsajuured	Lagritsa (*Glycyrrhiza* L.) juured.	
7.10.1	Münt	Toode, mis saadakse rohemündi (*Mentha spicata* L.) ja piparmündi (*Mentha piperita*) või (*Mentha viridis* L.) maapealsete osade kuivatamisel, igal kujul.	
7.11.1	Spinat, kuivatatud	Aedspinati (*Spinacia oleracea* L.) kuivatamisel saadav toode, igal kujul.	
7.12.1	Mohaave tääkliilia	Mohaave tääkliilia (*Yucca schidigera* Roezl.) pulber.	Toorkiud
7.12.2	Mohaave tääkliilia mahl	Toode, mis saadakse mohaave tääkliilia (*Yucca schidigera*) varte lõikamisel ja pressimisel, koosneb peamiselt süsivesikutest.	
7.13.1	Taimne süsi [puusüsi]	Toode, mis saadakse orgaanilise taimematerjali söestamisel.	Toorkiud
7.14.1	Puit ([1])	Keemiliselt töötlemata puit või puidukiud.	Toorkiud
7.15.1	Maavitsalise jahu	Toode, mis saadakse maavitsaliste sugukonda kuuluva taime (*Solanum glaucophyllum*) lehtede kuivatamisel ja jahvatamisel.	Toorkiud Vitamiin D_3

([1]) Nimetusele tuleb lisada taime- või vetikaliigi nimi.

8. *Piimatooted ja nendest saadud tooted*

Käesolevas peatükis esitatud söödamaterjalid peavad vastama määruses (EÜ) nr 1069/2009 ja määruses (EL) nr 142/2011 sätestatud nõuetele ning nende suhtes võib nõuda kasutuspiirangute järgimist vastavalt määruse (EÜ) nr 999/2001 sätetele.

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
8.1.1	Või ja võitooted	Või ja või tootmisel või töötlemisel saadavad tooted (nt vadak), kui neid ei ole eraldi loetletud.	Toorvalk Toorrasv Laktoos Niiskusesisaldus, kui > 6 %
8.2.1	Petipiim/petipiimapulber ([1])	Toode, mis saadakse või valmistamisel koorest või samalaadsel töötlusel. Toode võib olla kontsentreeritud ja/või kuivatatud. Spetsiaalselt söödamaterjalina valmistamise puhul võib sisaldada:	Toorvalk Toorrasv Laktoos Niiskusesisaldus, kui > 6 %

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
		— kuni 0,5 % fosfaate, nt polüfosfaate (nt naatriumheksametafosfaat), difosfaate (nt tetranaatriumpürofosfaat), mida kasutatakse viskoossuse vähendamiseks ja valgu stabiliseerimiseks töötlemise käigus; — kuni 0,3 % anorgaanilisi happeid: väävelhape, soolhape, fosforhape, mida kasutatakse pH taseme kohandamiseks tootmisprotsessi mitmes etapis; — kuni 0,5 % leeliseid (naatrium-, kaalium-, kaltsium-, magneesiumhüdroksiid), mida kasutatakse pH taseme kohandamiseks tootmisprotsessi mitmes etapis; — kuni 2 % voolavust parandavaid aineid (nt ränidioksiid, pentanaatriumtrifosfaat, trikaltsiumfosfaat), mida kasutatakse pulbri voolamisomaduste parandamiseks.	
8.3.1	Kaseiin	Toode, mis saadakse lõssist või petipiimast happe või laabiga sadestatud kaseiini kuivatamisel.	Toorvalk Niiskusesisaldus, kui > 10 %
8.4.1	Kaseinaat	Toode, mis eraldatakse kohupiimast või kaseiinist kasutades neutraliseerivaid aineid ja kuivatamist.	Toorvalk Niiskusesisaldus, kui > 10 %
8.5.1	Juust ja juustutooted	Juust ning juustust ja piimapõhistest toodetest saadud tooted.	Toorvalk Toorrasv
8.6.1	Ternespiim/ternespiimapulber ([1])	Kuni viis päeva pärast poegimist piimalooma piimanäärmetest erituv vedelik. Toode võib olla kontsentreeritud ja/või kuivatatud.	Toorvalk
8.7.1	Piimatootmise kõrvalsaadused	Tooted, mis saadakse piimatoodete tootmisel (sh, kuid mitte ainult: endised piimast saadud toiduained, tsentrifuugimis- või separeerimissete, piimavesi, piimas leiduvad mineraalained). Spetsiaalselt söödamaterjalina valmistamise puhul võib sisaldada:	Niiskus Toorvalk Toorrasv Sahharoosina väljendatud üldsuhkur

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
		— kuni 0,5 % fosfaate, nt polüfosfaate (nt naatriumheksametafosfaat), difosfaate (nt tetranaatriumpürofosfaat), mida kasutatakse viskoossuse vähendamiseks ja valgu stabiliseerimiseks töötlemise käigus; — kuni 0,3 % anorgaanilisi happeid: väävelhape, soolhape, fosforhape, mida kasutatakse pH taseme kohandamiseks tootmisprotsessi mitmes etapis; — kuni 0,5 % leeliseid (naatrium-, kaalium-, kaltsium-, magneesiumhüdroksiid), mida kasutatakse pH taseme kohandamiseks tootmisprotsessi mitmes etapis; — kuni 2 % voolavust parandavaid aineid (nt ränidioksiid, pentanaatriumtrifosfaat, trikaltsiumfosfaat), mida kasutatakse pulbri voolamisomaduste parandamiseks	
8.8.1	Kääritatud piimatooted	Piima kääritamisel saadavad tooted (nt jogurt jne).	Toorvalk Toorrasv
8.9.1	Laktoos	Piimast või vadakust eraldatud suhkur, mida on puhastatud ja kuivatatud	Niiskusesisaldus, kui > 5 %
8.10.1	Piim/piimapulber ([1])	Ühe või mitme lüpsmise tulemusena udarast eritunud sekreet. Toode võib olla kontsentreeritud ja/või kuivatatud.	Toorvalk Toorrasv Niiskusesisaldus, kui > 5 %
8.11.1	Lõss/lõssipulber ([1])	Piim, mille rasvasisaldust on koore eraldamise abil vähendatud. Toode võib olla kontsentreeritud ja/või kuivatatud.	Toorvalk Niiskusesisaldus, kui > 5 %
8.12.1	Piimarasv	Toode, mis saadakse piima koorimisel.	Toorrasv
8.13.1	Piimavalgupulber	Toode, mis saadakse piimast keemilise või füüsikalise töötluse abil eraldatud valgu kuivatamisel.	Toorvalk Niiskusesisaldus, kui > 8 %
8.14.1	Kondenspiim ja sellest saadud tooted	Kondenspiim ja selle tootmisel või töötlemisel saadud tooted.	Toorvalk Toorrasv Niiskusesisaldus, kui > 5 %

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
8.15.1	Piimapermeaat/piimapermeaadi pulber ([1])	Toode, mis saadakse piima (ultra-, nano- või mikro-) filtrimisega – läbi membraani läinud osa, millest laktoos võib olla osaliselt eraldatud. Toote puhul võib olla kasutatud pöördosmoosi ja kontsentreerimist ja/või kuivatamist.	Toortuhk Toorvalk Laktoos Niiskusesisaldus, kui > 8 %
8.16.1	Piimaretentaat/piimaretentaadi pulber ([1])	Toode, mis saadakse piima (ultra-, nano- või mikro-) filtrimisega – membraanile jäänud osa. Toode võib olla kontsentreeritud ja/või kuivatatud.	Toorvalk Toortuhk Laktoos Niiskusesisaldus, kui > 8 %
8.17.1	Vadak/vadakupulber ([1])	Toode, mis saadakse juustu, kohupiima või kaseiini valmistamisel või samalaadsel töötlusel. Toode võib olla kontsentreeritud ja/või kuivatatud. Spetsiaalselt söödamaterjalina valmistamise puhul võib sisaldada: — kuni 0,5 % fosfaate, nt polüfosfaate (nt naatriumheksametafosfaat), difosfaate (nt tetranaatriumpürofosfaat), mida kasutatakse viskoossuse vähendamiseks ja valgu stabiliseerimiseks töötlemise käigus; — kuni 0,3 % anorgaanilisi happeid: väävelhape, soolhape, fosforhape, mida kasutatakse pH taseme kohandamiseks tootmisprotsessi mitmes etapis; — kuni 0,5 % leeliseid (naatrium-, kaalium-, kaltsium-, magneesiumhüdroksiid), mida kasutatakse pH taseme kohandamiseks tootmisprotsessi mitmes etapis; — kuni 2 % voolavust parandavaid aineid (nt ränidioksiid, pentanaatriumtrifosfaat, trikaltsiumfosfaat), mida kasutatakse pulbri voolamisomaduste parandamiseks.	Toorvalk Laktoos Niiskusesisaldus, kui > 8 % Toortuhk
8.18.1	Laktoosivaba vadak/-laktoosivaba vadakupulber ([1])	Vadak, millest laktoos on osaliselt eraldatud. Toode võib olla kontsentreeritud ja/või kuivatatud. Spetsiaalselt söödamaterjalina valmistamise puhul võib sisaldada:	Toorvalk Laktoos Niiskusesisaldus, kui > 8 % Toortuhk

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
		— kuni 0,5 % fosfaate, nt polüfosfaate (nt naatriumheksametafosfaat), difosfaate (nt tetranaatriumpürofosfaat), mida kasutatakse viskoossuse vähendamiseks ja valgu stabiliseerimiseks töötlemise käigus; — kuni 0,3 % anorgaanilisi happeid: väävelhape, soolhape, fosforhape, mida kasutatakse pH taseme kohandamiseks tootmisprotsessi mitmes etapis; — kuni 0,5 % leeliseid (naatrium-, kaalium-, kaltsium-, magneesiumhüdroksiid), mida kasutatakse pH taseme kohandamiseks tootmisprotsessi mitmes etapis; — kuni 2 % voolavust parandavaid aineid (nt ränidioksiid, pentanaatriumtrifosfaat, trikaltsiumfosfaat), mida kasutatakse pulbri voolamisomaduste parandamiseks.	
8.19.1	Vadakuvalk/vadakuvalgupulber ([1])	Toode, mis saadakse vadakust keemilise või füüsikalise töötluse abil eraldatud vadakuvalgu kuivatamisel. Toode võib olla kontsentreeritud ja/või kuivatatud. Spetsiaalselt söödamaterjalina valmistamise puhul võib sisaldada: — kuni 0,5 % fosfaate, nt polüfosfaate (nt naatriumheksametafosfaat), difosfaate (nt tetranaatriumpürofosfaat), mida kasutatakse viskoossuse vähendamiseks ja valgu stabiliseerimiseks töötlemise käigus; — kuni 0,3 % anorgaanilisi happeid: väävelhape, soolhape, fosforhape, mida kasutatakse pH taseme kohandamiseks tootmisprotsessi mitmes etapis; — kuni 0,5 % leeliseid (naatrium-, kaalium-, kaltsium-, magneesiumhüdroksiid), mida kasutatakse pH taseme kohandamiseks tootmisprotsessi mitmes etapis; — kuni 2 % voolavust parandavaid aineid (nt ränidioksiid, pentanaatriumtrifosfaat, trikaltsiumfosfaat), mida kasutatakse pulbri voolamisomaduste parandamiseks.	Toorvalk Niiskusesisaldus, kui > 8 %

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
8.20.1	Demineraliseeritud laktoosivaba vadak/-demineraliseeritud laktoosivaba vadakupulber ([1])	Vadak, millest laktoos ja mineraalained on osaliselt eraldatud. Toode võib olla kontsentreeritud ja/või kuivatatud. Spetsiaalselt söödamaterjalina valmistamise puhul võib sisaldada: — kuni 0,5 % fosfaate, nt polüfosfaate (nt naatriumheksametafosfaat), difosfaate (nt tetranaatriumpürofosfaat), mida kasutatakse viskoossuse vähendamiseks ja valgu stabiliseerimiseks töötlemise käigus; — kuni 0,3 % anorgaanilisi happeid: väävelhape, soolhape, fosforhape, mida kasutatakse pH taseme kohandamiseks tootmisprotsessi mitmes etapis; — kuni 0,5 % leeliseid (naatrium-, kaalium-, kaltsium-, magneesiumhüdroksiid), mida kasutatakse pH taseme kohandamiseks tootmisprotsessi mitmes etapis; — kuni 2 % voolavust parandavaid aineid (nt ränidioksiid, pentanaatriumtrifosfaat, trikaltsiumfosfaat), mida kasutatakse pulbri voolamisomaduste parandamiseks.	Toorvalk Laktoos Toortuhk Niiskusesisaldus, kui > 8 %
8.21.1	Vadakupermeaat/vadakurpermeaadipulber ([1])	Toode, mis saadakse vadaku (ultra-, nano- või mikro-) filtrimisega – läbi membraani läinud osa, millest laktoos võib olla osaliselt eraldatud. Toote puhul võib olla kasutatud pöördosmoosi ja kontsentreerimist ja/või kuivatamist. Spetsiaalselt söödamaterjalina valmistamise puhul võib sisaldada: — kuni 0,5 % fosfaate, nt polüfosfaate (nt naatriumheksametafosfaat), difosfaate (nt tetranaatriumpürofosfaat), mida kasutatakse viskoossuse vähendamiseks ja valgu stabiliseerimiseks töötlemise käigus; — kuni 0,3 % anorgaanilisi happeid: väävelhape, soolhape, fosforhape, mida kasutatakse pH taseme kohandamiseks tootmisprotsessi mitmes etapis; — kuni 0,5 % leeliseid (naatrium-, kaalium-, kaltsium-, magneesiumhüdroksiid), mida kasutatakse pH taseme kohandamiseks tootmisprotsessi mitmes etapis;	Toortuhk Toorvalk Laktoos Niiskusesisaldus, kui > 8 %

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
		— kuni 2 % voolavust parandavaid aineid (nt ränidioksiid, pentanaatriumtrifosfaat, trikaltsiumfosfaat), mida kasutatakse pulbri voolamisomaduste parandamiseks.	
8.22.1	Vadakuretentaat/vadakuretentaadipulber [1]	Toode, mis saadakse vadaku (ultra-, nano- või mikro-) filtrimisel – membraanile jäänud osa. Toode võib olla kontsentreeritud ja/või kuivatatud. Spetsiaalselt söödamaterjalina valmistamise puhul võib sisaldada: — kuni 0,5 % fosfaate, nt polüfosfaate (nt naatriumheksametafosfaat), difosfaate (nt tetranaatriumpürofosfaat), mida kasutatakse viskoossuse vähendamiseks ja valgu stabiliseerimiseks töötlemise käigus; — kuni 0,3 % anorgaanilisi happeid: väävelhape, soolhape, fosforhape, mida kasutatakse pH taseme kohandamiseks tootmisprotsessi mitmes etapis; — kuni 0,5 % leeliseid (naatrium-, kaalium-, kaltsium-, magneesiumhüdroksiid), mida kasutatakse pH taseme kohandamiseks tootmisprotsessi mitmes etapis; — kuni 2 % voolavust parandavaid aineid (nt ränidioksiid, pentanaatriumtrifosfaat, trikaltsiumfosfaat), mida kasutatakse pulbri voolamisomaduste parandamiseks.	Toorvalk Toortuhk Laktoos Niiskusesisaldus, kui > 8 %

([1]) Mõisted ei ole sünonüümid, tooted erinevad eeskätt niiskusesisalduse poolest. Kasutada tuleb asjakohast mõistet.

9. *Maismaaloomadest saadud tooted ja nendest saadud tooted*

Käesolevas peatükis esitatud söödamaterjalid peavad vastama määruses (EÜ) nr 1069/2009 ja määruses (EL) nr 142/2011 sätestatud nõuetele ning nende suhtes võib nõuda kasutuspiirangute järgimist vastavalt määruse (EÜ) nr 999/2001 sätetele.

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
9.1.1	Loomsed kõrvalsaadused [1]	Püsisoojaste maismaaloomade kogu keha või teatavad kehaosad, värsked, külmutatud, kuumutatud, happega töödeldud või kuivatatud.	Toorvalk Toorrasv Niiskusesisaldus, kui > 8 %

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
9.2.1	Loomne rasv (2)	Maismaaloomade (sh selgrootud maismaaloomad kõigil eluetappidel, v. a liigid, mis on patogeensed inimeste või loomade suhtes) rasvast koosnev toode. Lahustiga ekstraheerimise korral võib sisaldada kuni 0,1 % heksaani.	Toorrasv Niiskusesisaldus, kui > 1 %
9.3.1	Mesinduse kõrvalsaadused	Töödeldud või töötlemata mesi, mesilasvaha, mesilasemapiim, taruvaik ja õietolm	Sahharoosina väljendatud üldsuhkur
9.4.1	Töödeldud loomne valk (2)	Toode, mis saadakse maismaaloomade (sh selgrootud maismaaloomad kõigil eluetappidel, v. a liigid, mis on patogeensed inimeste või loomade suhtes) kogu keha või teatavate kehaosade kuumtöötlemisel, kuivatamisel ja jahvatamisel, kusjuures rasv võib olla enne osaliselt ekstraheeritud või mehaaniliselt eemaldatud. Lahustiga ekstraheerimise korral võib sisaldada kuni 0,1 % heksaani.	Toorvalk Toorrasv Toortuhk Niiskusesisaldus, kui > 8 %
9.5.1	Želatiini valmistamisel saadud valgud (2)	Želatiini valmistamisel saadud kuivatatud loomsed valgud, mis on saadud toormaterjalidest vastavalt määrusele (EÜ) nr 853/2004.	Toorvalk Toorrasv Toortuhk Niiskusesisaldus, kui > 8 %
9.6.1	Hüdrolüüsitud loomsed valgud (2)	Polüpeptiidid, peptiidid ja aminohapped ning nende segud, mis saadakse loomsete kõrvalsaaduste hüdrolüüsi abil, mis võib olla kontsentreeritud kuivatamisega.	Toorvalk Niiskusesisaldus, kui > 8 %
9.7.1	Verejahu (2)	Toode, mis saadakse püsisoojaste tapaloomade vere kuumtöötlemisel.	Toorvalk Niiskusesisaldus, kui > 8 %
9.8.1	Veretooted (1)	Tooted, mis saadakse püsisoojaste tapaloomade verest või verefraktsioonidest; mõiste hõlmab kuivatatud/külmutatud/-vedelas olekus vereplasmat, kuivatatud täisverd, kuivatatud/külmutatud/vedelas olekus punaliblesid või nende fraktsioone ja segusid.	Toorvalk Niiskusesisaldus, kui > 8 %
9.9.1	Toidujäätmed [toidujäätmete uuskasutus]	Igasugused loomset päritolu materjali sisaldavad toidujäätmed, sealhulgas kasutatud toiduõli, mis on pärit restoranidest, toitlustusettevõtetest ja köökidest, sealhulgas keskköökidest ja kodumajapidamiste köökidest.	Toorvalk Toorrasv Toortuhk Niiskusesisaldus, kui > 8 %

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
9.10.1	Kollageen (2)	Valgupõhine toode, mis saadakse loomade kontidest, toornahast ja kõõlustest.	Toorvalk Niiskusesisaldus, kui > 8 %
9.11.1	Sulejahu	Toode, mis saadakse tapaloomade sulgede kuivatamisel ja jahvatamisel; võib olla hüdrolüüsitud.	Toorvalk Niiskusesisaldus, kui > 8 %
9.12.1	Želatiin (2)	Loodusliku päritoluga lahustuv valk, geelistuv või geelistumatu, mis on saadud loomade kontidest, toornahkadest, kõõlustest ja soontest pärit kollageeni osalise hüdrolüüsi teel.	Toorvalk Niiskusesisaldus, kui > 8 %
9.13.1	Kõrned (2)	Toode, mis saadakse loomarasva, seapeki ja muu ekstraheeritud või mehaaniliselt eraldatud loomse rasva töötlemisel; värsked, külmutatud või kuivatatud Lahustiga ekstraheerimise korral võivad sisaldada kuni 0,1 % heksaani.	Toorvalk Toorrasv Toortuhk Niiskusesisaldus, kui > 8 %
9.14.1	Loomse päritoluga tooted (1)	Loomseid tooteid sisaldav endine toit; töödeldud või töötlemata (nt värske, külmutatud, kuivatatud).	Toorvalk Toorrasv Niiskusesisaldus, kui > 8 %
9.15.1	Munad	Kana (*Gallus gallus* L.) terved munad, koorega või kooreta.	
9.15.2	Albumiin	Toode, mis saadakse munadest pärast munakoorte ja munakollase eraldamist; pastöriseeritud, võib olla denatureeritud.	Toorvalk Denaturatsiooni meetod, vajaduse korral
9.15.3	Munatooted, kuivatatud	Tooted, mis koosnevad pastöriseeritud kuivatatud munadest (ilma kooreta) või kuivatatud albumiini ja kuivatatud munakollast (erinevas vahekorras) sisaldavast segust.	Toorvalk Toorrasv Niiskusesisaldus, kui > 5 %
9.15.4	Suhkruga munapulber	Kuivatatud suhkrustatud munad tervelt või osadena.	Toorvalk Toorrasv Niiskusesisaldus, kui > 5 % Sahharoosina väljendatud üldsuhkur

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
9.15.5	Munakoored, kuivatatud	Tooted, mis saadakse kodulindude munadest pärast munakollase ja albumiini eraldamist. Koored kuivatakse.	Toortuhk
9.16.1	Elusad selgrootud maismaaloomad ([1])	Elusad selgrootud maismaaloomad, kõigil eluetappidel, v.a liigid, mis kahjustavad taimede, loomade ja inimeste tervist.	
9.16.2	Surnud selgrootud maismaaloomad ([1])	Surnud selgrootud maismaaloomad, kõigil eluetappidel, v.a liigid, mis kahjustavad taimede, loomade ja inimeste tervist, töödeldud või mitte, kuid töödeldud muul viisil kui määruses (EÜ) nr 1069/2009 osutatud.	Toorvalk Toorrasv Toortuhk

([1]) Ilma et see piiraks komisjoni määruses (EL) nr 142/2011 (VIII lisa, III ptk) sätestatud kohustuslikke nõudeid loomsete kõrvalsaaduste ja neist saadud toodete veterinaarsertifikaatide ja äridokumentide suhtes, märgitakse juhul, kui kataloogi kasutatakse märgistamise eesmärgil,
nimetuse asemel vajaduse korral:
— loomaliik ja
— loomse saaduse osa, nt maks, liha (ainult skeletilihase puhul), ja/või
— eluetapp (nt vastsed) ja/või
— sellise loomaliigi nimi, keda ei ole liigisisese ringlussevõtu keelu tõttu kasutatud (nt linnulihavaba)
või vajaduse korral lisatakse nimetusele:
— loomaliik ja/või
— loomse saaduse osa, nt maks, liha (ainult skeletilihase puhul), ja/või
— eluetapp (nt vastsed) ja/või
— sellise loomaliigi nimi, keda ei ole liigisisese ringlussevõtu keelu tõttu kasutatud.

([2]) Ilma et see piiraks määruses (EL) nr 142/2011 (VIII lisa, III ptk) sätestatud kohustuslikke nõudeid loomsete kõrvalsaaduste ja neist saadud toodete veterinaarsertifikaatide ja äridokumentide suhtes, lisatakse juhul, kui kataloogi kasutatakse märgistamise eesmärgil, nimetusele
— töödeldud loomaliik (nt siga, mäletsejaline, lind) ja/või
— eluetapp (nt vastsed) ja/või
— töödeldud materjal (nt kondid) ja/või
— kasutatud töötlemiviis (nt rasvatustamine, rafineerimine) ja/või
— sellise loomaliigi nimi, keda ei ole liigisisese ringlussevõtu keelu tõttu kasutatud (nt linnulihavaba).

10. *Kalad ja muud veeloomad ja nendest saadud tooted*

Käesolevas peatükis esitatud söödamaterjalid peavad vastama määruses (EÜ) nr 1069/2009 ja määruses (EL) nr 142/2011 sätestatud nõuetele ning nende suhtes võib nõuda kasutuspiirangute järgimist vastavalt määruse (EÜ) nr 999/2001 sätetele.

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
10.1.1	Veeselgrootud ([1])	Mere- või mageveeselgrootud tervikuna või nende kehaosad, kõigil eluetappidel, v.a liigid, mis on patogeensed inimeste või loomade suhtes; töödeldud või töötlemata (nt värsked, külmutatud, kuivatatud).	Toorvalk Toorrasv Toortuhk
10.2.1	Veeloomadest saadud kõrvalsaadused ([1])	Tooted ettevõtetest, kus valmistatakse inimtoiduks ette nähtud tooteid; töödeldud või töötlemata (nt värsked, külmutatud, kuivatatud).	Toorvalk Toorrasv Toortuhk

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
10.3.1	Koorikloomajahu (2)	Toode, mis saadakse tervete koorikloomade (sh looduslike ja tehistingimustes kasvatatud krevettide) või nende osade kuumutamisel, pressimisel ja kuivatamisel.	Kaltsium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui see on üle 5 %
10.4.1	Kalad (2)	Terved kalad või nende osad; värsked, külmutatud, kuumutatud, happega töödeldud või kuivatatud.	Toorvalk Niiskusesisaldus, kui > 8 %
10.4.2	Kalajahu (2)	Toode, mis saadakse tervete kalade või nende osade kuumutamisel, pressimisel ja kuivatamisel; kalamahl võib olla tootele enne kuivatamist tagasi lisatud.	Toorvalk Toorrasv Toortuhk, kui > 20 % Niiskusesisaldus, kui > 8 %
10.4.3	Kalamahl	Kontsentreeritud toode, mis eraldatakse kalajahu tootmisel; stabiliseeritud hapestamise või kokkuaurutamisega.	Toorvalk Toorrasv Niiskusesisaldus, kui > 5 %
10.4.4	Kalavalk, hüdrolüüsitud	Valgud, mis saadakse tervete kalade või nende osade hüdrolüüsi teel; võib olla kuivatamise abil kontsentreeritud.	Toorvalk Toorrasv Toortuhk, kui > 20 % Niiskusesisaldus, kui > 8 %
10.4.5	Kalaluujahu	Toode, mis saadakse kala kehaosade kuumutamisel, pressimise ja kuivatamisel. Koosneb peamiselt kalaluudest.	Toortuhk
10.4.6	Kalaõli	Kaladest või nende osadest saadud õli, mida on vee eraldamiseks tsentrifuugitud (nimetus võib hõlmata liigiomaseid üksikasju, nt tursamaksaõli).	Toorrasv Niiskusesisaldus, kui > 1 %
10.4.7	Kalaõli, hüdrogeenitud	Kalaõli hüdrogeenimise tulemusena saadud õli.	Niiskusesisaldus, kui > 1 %
10.4.8	Kalaõlistearin [külmkooritud kalaõli]	Kalaõli suure küllastatud rasvade sisaldusega fraktsioon, mis saadakse toorkalaõli rafineerimisel rafineeritud kalaõliks külmkoorimise teel, mille käigus küllastatud rasvad hanguvad ja seejärel kogutakse.	Toorrasv Niiskusesisaldus, kui > 1 %

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
10.5.1	Hiilgevähiõli	Planktilisest hiilgevähist kuumutamisel ja pressimisel saadud õli, mis on vee eraldamiseks tsentrifuugitud.	Niiskusesisaldus, kui > 1 %
10.5.2	Hiilgevähivalgu kontsentraat, hüdrolüüsitud	Toode, mis saadakse tervete hiilgevähkide või nende osade ensümaatilise hüdrolüüsi teel, sageli kuivatamise abil kontsentreeritud.	Toorvalk Toorrasv Toortuhk, kui > 20 % Niiskusesisaldus, kui > 8 %
10.6.1	Meres elavate rõngusside jahu	Toode, mis saadakse tervete meres elavate rõngusside (sh *Nereis virens* (M. Sars)) või nende osade kuumtöötlemisel ja kuivatamisel	Toorrasv Tuhk, kui > 20 % Niiskusesisaldus, kui > 8 %
10.7.1	Meres elava zooplanktoni jahu	Toode, mis saadakse meres elava zooplanktoni (sh tavalise hiilgevähi) kuumtöötlemisel, pressimisel ja kuivatamisel.	Toorvalk Toorrasv Toortuhk, kui > 20 % Niiskusesisaldus, kui > 8 %
10.7.2	Meres elava zooplanktoni õli	Meres elavast zooplanktonist kuumutamisel ja pressimisel saadud õli, mis on vee eraldamiseks tsentrifuugitud.	Niiskusesisaldus, kui > 1 %
10.8.1	Molluskijahu	Toode, mis saadakse tervete molluskite (sh kalmaaride ja kahepoolmeliste karploomade) või nende osade kuumtöötlemisel ja kuivatamisel.	Toorvalk Toorrasv Toortuhk, kui > 20 % Niiskusesisaldus, kui > 8 %
10.9.1	Kalmaarijahu	Toode, mis saadakse tervete kalmaaride või nende osade kuumtöötlemisel, pressimisel ja kuivatamisel.	Toorvalk Toorrasv Toortuhk, kui > 20 % Niiskusesisaldus, kui > 8 %

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
10.10.1	Meritähejahu	Toode, mis saadakse tervete meritähtede (*Asteroidea*) või nende osade kuumtöötlemisel, pressimisel ja kuivatamisel.	Toorvalk Toorrasv Toortuhk, kui > 20 % Niiskusesisaldus, kui > 8 %

([1]) Nimetusele tuleb lisada liigi nimi.
([2]) Tehistingimustes kasvatatud kalade/koorikloomade puhul tuleb nimetusele lisada liigi nimi.

11. *Mineraalained ja nendest saadud tooted*

Käesolevas peatükis esitatud loomseid saadusi sisaldavad söödamaterjalid peavad vastama määruses (EÜ) nr 1069/2009 ja määruses (EL) nr 142/2011 sätestatud nõuetele ning nende suhtes võib nõuda kasutuspiirangute järgimist vastavalt määruse (EÜ) nr 999/2001 sätetele.

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
11.1.1	Kaltsiumkarbonaat ([1]); [lubjakivi]	Toode, mis saadakse, kui jahvatatakse selliseid kaltsiumkarbonaati ($CaCO_3$) sisaldavaid materjale nagu lubjakivi või sadestatakse seda välja happelistest lahustest. Võib sisaldada kuni 0,25 % propüleenglükooli. Võib sisaldada kuni 0,1 % jahvatamisel kasutatavaid abiaineid.	Kaltsium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 5 %
11.1.2	Mereloomade lubjarikkad kojad	Looduslikku päritolu toode, mis on saadud mereloomade kodadest (nt austri- või merikarbid), jahvatatud või granuleeritud.	Kaltsium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 5 %
11.1.3	Kaltsiummagneesiumkarbonaat	Kaltsiumkarbonaadi ($CaCO_3$) ja magneesiumkarbonaadi ($MgCO_3$) looduslik segu. Võib sisaldada kuni 0,1 % jahvatamisel kasutatavaid abiaineid.	Kaltsium Magneesium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui see on üle 5 %
11.1.4	Lupja sisaldavad merevetikad (*maerl*)	Looduslikku päritolu toode, mis on saadud lupja sisaldavatest merevetikatest, jahvatatud või granuleeritud.	Kaltsium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 5 %
11.1.5	Lithothamne	Looduslikku päritolu toode, mis on saadud lupja sisaldavatest merevetikatest (*Phymatolithon calcareum* (Pall.)), jahvatatud või granuleeritud.	Kaltsium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 5 %
11.1.6	Kaltsiumkloriid	Kaltsiumkloriid ($CaCl_2$). Võib sisaldada kuni 0,2 % baariumsulfaati.	Kaltsium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 5 %
11.1.7	Kaltsiumhüdroksiid	Kaltsiumhüdroksiid ($Ca(OH)_2$). Võib sisaldada kuni 0,1 % jahvatamisel kasutatavaid abiaineid.	Kaltsium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 5 %

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
11.1.8	Kaltsiumsulfaat, veevaba	Veevaba kaltsiumsulfaat ($CaSO_4$), mis saadakse veevaba kaltsiumsulfaadi jahvatamisel või kaltsiumsulfaatdihüdraadi veetustamisel.	Kaltsium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 5 %
11.1.9	Kaltsiumsulfaathemihüdraat	Kaltsiumsulfaathemihüdraat ($CaSO_4 \times \frac{1}{2} H_2O$), mis saadakse kaltsiumsulfaatdihüdraadi osalisel veetustamisel.	Kaltsium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 5 %
11.1.10	Kaltsiumsulfaatdihüdraat	Kaltsiumsulfaatdihüdraat ($CaSO_4 \times 2H_20$), mis saadakse kaltsiumsulfaatdihüdraadi jahvatamisel või kaltsiumsulfaahemihüdraadi hüdraatimisel.	Kaltsium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 5 %
11.1.11	Orgaaniliste hapete kaltsiumisoolad (2)	Toidus kasutada lubatud vähemalt nelja süsinikuaatomiga orgaaniliste hapete kaltsiumisoolad.	Kaltsium Orgaaniline hape
11.1.12	Kaltsiumoksiid	Kaltsiumoksiid (CaO), mis saadakse loodusliku lubjakivi põletamisel. Võib sisaldada kuni 0,1 % jahvatamisel kasutatavaid abiaineid.	Kaltsium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 5 %
11.1.13	Kaltsiumglükonaat	Glükoonhappe kaltsiumisool, mida tavaliselt väljendatakse valemiga $Ca(C_6H_{11}O_7)_2$, ja selle hüdraatvormid.	Kaltsium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 5 %
11.1.15	Kaltsiumsulfaat/-karbonaat	Toode, mis saadakse naatriumkarbonaadi valmistamisel.	Kaltsium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 5 %
11.1.16	Kaltsiumpidolaat	Kaltsium-L-pidolaat ($C_{10}H_{12}CaN_2O_6$). Võib sisaldada kuni 5 % glutamiinhapet.	Kaltsium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 5 %
11.1.17	Kaltsiumkarbonaat-magneesiumoksiid	Looduslike kaltsiumi ja magneesiumi sisaldavate ainete, näiteks dolomiidi kuumutamisel saadav toode. Võib sisaldada kuni 0,1 % jahvatamisel kasutatavaid abiaineid.	Kaltsium Magneesium
11.2.1	Magneesiumoksiid	Põletatud magneesiumoksiid (MgO), sisaldab vähemalt 70 % MgO-d.	Magneesium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 15 % Rauasisaldus Fe_2O_3-na, kui > 5 %.
11.2.2	Magneesiumsulfaatheptahüdraat	Magneesiumsulfaat ($MgSO_4 \times 7H_2O$).	Magneesium Väävel Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 15 %
11.2.3	Magneesiumsulfaatmonohüdraat	Magneesiumsulfaat ($MgSO_4 \times H_2O$).	Magneesium Väävel Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 15 %

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
11.2.4	Magneesiumsulfaat, veevaba	Veevaba magneesiumsulfaat ($MgSO_4$).	Magneesium Väävel Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 10 %
11.2.5	Magneesiumpropionaat	Magneesiumpropionaat ($C_6H_{10}MgO_4$).	Magneesium
11.2.6	Magneesiumkloriid	Magneesiumkloriid ($MgCl_2$) või lahus, mis saadakse mereveest loodusliku kontsentreerimise teel pärast naatriumkloriidi sadestamist.	Magneesium Kloor Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 10 %
11.2.7	Magneesiumkarbonaat	Looduslik magneesiumkarbonaat ($MgCO_3$).	Magneesium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 10 %
11.2.8	Magneesiumhüdroksiid	Magneesiumhüdroksiid ($Mg(OH)_2$).	Magneesium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 10 %
11.2.9	Magneesiumkaaliumsulfaat	Magnesiumkaaliumsulfaat ($K_2Mg(SO_4)_2 \times nH_2O$, n = 4,6).	Magneesium Kaalium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 10 %
11.2.10	Orgaaniliste hapete magneesiumisoolad ([2])	Toidus kasutada lubatud, vähemalt nelja süsinikuaatomiga orgaaniliste hapete magneesiumisoolad.	Magneesium Orgaaniline hape
11.2.11	Magneesiumglükonaat	Glükoonhappe magneesiumisool, mida tavaliselt väljendatakse valemiga $Mg(C_6H_{11}O_7)_2$, ja selle hüdraatvormid.	Magneesium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 5 %
11.2.13	Magneesiumpidolaat	Magneesium-L-pidolaat ($C_{10}H_{12}MgN_2O_6$). Võib sisaldada kuni 5 % glutamiinhapet.	Magneesium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui see on üle 5 %
11.3.1	Dikaltsiumfosfaat ([3]) ([4]); [kaltsiumvesinikortofosfaat]	Luudest või anorgaanilisest toorainest saadud kaltsium-monovesinikfosfaat ($CaHPO_4 \times nH_2O$, n = 0 või 2). Ca/P > 1,2 Võib sisaldada kuni 3 % NaCl-na väljendatud kloriidi.	Kaltsium Üldfosfor 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 % Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 5 %
11.3.2	Monokaltsiumfosfaadi ja dikaltsiumfosfaadi segu	Toode, mis koosneb kaltsiumvesinikfosfaadist ja monokaltsiumfosfaadist ($CaHPO_4 \times Ca(H_2PO_4)_2 \times nH_2O$, n = 0 või 1) 0,8 < Ca/P < 1,3	Üldfosfor Kaltsium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 %

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
11.3.3	Monokaltsiumfosfaat; [kaltsiumtetravesinikdiortofosfaat]	Kaltsiumdivesinikfosfaat ($Ca(H_2PO_4)_2 \times nH_2O$, n = 0 või 1) Ca/P < 0,9	Üldfosfor Kaltsium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 %
11.3.4	Trikaltsiumfosfaat ([4]); [trikaltsiumortofosfaat]	Luudest või anorgaanilisest toorainest saadud trikaltsiumfosfaat ($Ca_3(PO_4)_2 \times H_2O$) või hüdroksüülapatiit ($Ca_5(PO_4)_3OH$) Ca/P > 1,3	Kaltsium Üldfosfor 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 % Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 5 %
11.3.5	Kaltsiummagneesiumfosfaat	Kaltsiummagneesiumfosfaat ($Ca_3Mg_3(PO_4)_4$).	Kaltsium Magneesium Üldfosfor 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 %
11.3.6	Defluoreeritud fosfaat	Anorgaanilisest toorainest saadud põletatud toode, mida on täiendavalt kuumtöödeldud.	Üldfosfor Kaltsium Naatrium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 % Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 5 %
11.3.7	Dikaltsiumpürofosfaat; [dikaltsiumdifosfaat]	Dikaltsiumpürofosfaat ($Ca_2P_2O_7$).	Üldfosfor Kaltsium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 %
11.3.8	Magneesiumfosfaat	Toode, mis sisaldab ühe-, kahe- või kolmealuselist magneesiumvesinikfosfaati.	Üldfosfor Magneesium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 % Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 10 %
11.3.9	Naatriumkaltsiummagneesiumfosfaat	Toode, mis koosneb naatriumkaltsiummagneesiumfosfaadist.	Üldfosfor Magneesium Kaltsium Naatrium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 %
11.3.10	Mononaatriumfosfaat; [naatriumdivesinikortofosfaat]	Mononaatriumfosfaat ($NaH_2PO_4 \times nH_2O$; n = 0, 1 või 2)	Üldfosfor Naatrium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 %

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
11.3.11	Dinaatriumfosfaat; [dinaatriumvesinikortofosfaat]	Dinaatriumfosfaat ($NaH_2PO_4 \times nH_2O$; n = 0, 2, 7 või 12)	Üldfosfor Naatrium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 %
11.3.12	Trinaatriumfosfaat; [trinaatriumortofosfaat]	Trinaatriumfosfaat ($Na_3PO_4 \times nH_2O$; n = 0, 1/2, 1, 6, 8 või 12)	Üldfosfor Naatrium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 %
11.3.13	Naatriumpürofosfaat; [tetranaatriumdifosfaat]	Naatriumpürofosfaat ($Na_4P_2O_7 \times nH_2O$; n = 0 või 10)	Üldfosfor Naatrium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 %
11.3.14	Monokaaliumfosfaat; [kaaliumdivesinikortofosfaat]	Monokaaliumfosfaat (KH_2PO_4)	Üldfosfor Kaalium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 %
11.3.15	Dikaaliumfosfaat; [dikaaliumdivesinikortofosfaat]	Dikaaliumfosfaat ($K_2HPO_4 \times nH_2O$; n = 0, 3 või 6)	Üldfosfor Kaalium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 %
11.3.16	Kaltsiumnaatriumfosfaat	Kaltsiumnaatriumfosfaat ($CaNaPO_4$)	Üldfosfor Kaltsium Naatrium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 %
11.3.17	Monoammooniumfosfaat; [ammooniumdivesinikortofosfaat]	Monoammooniumfosfaat ($NH_4H_2PO_4$)	Üldlämmastik Üldfosfor 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 %
11.3.18	Diammooniumfosfaat; [diammooniumvesinikortofosfaat]	Diammooniumfosfaat ($(NH_4)_2HPO_4$)	Üldlämmastik Üldfosfor 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 %
11.3.19	Naatriumtripolüfosfaat; [pentanaatriumtrifosfaat]	Naatriumtripolüfosfaat ($Na_5P_3O_{10} \times nH_2O$; n = 0 või 6)	Üldfosfor Naatrium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 %

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
11.3.20	Naatriummagneesiumfosfaat	Natriummagneesiumfosfaat ($MgNaPO_4$)	Üldfosfor Magneesium Naatrium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 %
11.3.21	Magneesiumhüpofosfit	Magneesiumhüpofosfit ($Mg(H_2PO_2)_2 \times 6H_2O$)	Magneesium Üldfosfor 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 %
11.3.22	Želatiinita kondijahu	Steriliseeritud ja jahvatatud kondid, millest on eemaldatud želatiin ja rasv.	Üldfosfor Kaltsium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 10 %
11.3.23	Kondituhk	Loomsete kõrvalsaaduste tuhastamisel, põletamisel või gaasistamisel tekkivad mineraalsed jäägid.	Üldfosfor Kaltsium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 10 %
11.3.24	Kaltsiumpolüfosfaat	Kondenseerunud polüfosforhapete kaltsiumsooladest koosnevad heterogeensed segud (polüfosforhapete üldvalem on $H_{(n + 2)}P_nO_{(3n + 1)}$), kus n on vähemalt 2.	Üldfosfor Kaltsium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 %
11.3.25	Kaltsiumdivesinikdifosfaat	Kaltsiumdivesinikpürofosfaat ($CaH_2P_2O_7$).	Üldfosfor Kaltsium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 %
11.3.26	Happeline magneesiumpürofosfaat	Happeline magneesiumpürofosfaat ($MgH_2P_2O_7$) Valmistatud puhastatud fosforhappest ja puhastatud magneesiumhüdroksiidist või magneesiumoksiidist vee aurutamise ning ortofosfaadi difosfaadiks kondenseerimise teel.	Üldfosfor Magneesium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 %
11.3.27	Dinaatriumdivesinikdifosfaat	Dinaatriumdivesinikdifosfaat ($Na_2H_2P_2O_7$)	Üldfosfor Kaltsium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 %
11.3.28	Trinaatriumdifosfaat	Trinaatriumvesinikdifosfaat (veevaba: $Na_3HP_2O_7$; hüdraat; $Na_3HP_2O_7 \times nH_2O$; n = 0, 1 või 9)	Üldfosfor Naatrium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 %

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
11.3.29	Naatriumpolüfosfaat; [naatriumheksametafosfaat]	Lineaarsete kondenseerunud polüfosforhapete naatriumsooladest koosnevad heterogeensed segud (polüfosforhapete üldvalem on $H_{(n+2)}P_nO_{(3n+1)}$), kus n on vähemalt 2.	Üldfosfor Naatrium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 %
11.3.30	Trikaaliumfosfaat	Trikaaliummonofosfaat($K_3PO_4 \times nH_2O$; n = 0, 1, 3, 7 või 9)	Üldfosfor Kaalium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 %
11.3.31	Tetrakaaliumdifosfaat	Tetrakaaliumpürofosfaat ($K_4P_2O_7 \times nH_2O$; n = 0, 1 või 3)	Üldfosfor Kaalium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 %
11.3.32	Pentakaaliumtrifosfaat	Pentakaaliumtrifosfaat ($K_5P_3O_{10}$)	Üldfosfor Kaalium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 %
11.3.33	Kaaliumpolüfosfaat	Lineaarsete kondenseerunud polüfosforhapete kaaliumsooladest koosnevad heterogeensed segud (polüfosforhapete üldvalem on $H_{(n+2)}P_nO_{(3n+1)}$), kus n on vähemalt 2)	Üldfosfor Kaalium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 %
11.3.34	Kaltsiumnaatriumpolüfosfaat	Kaltsiumnaatriumpolüfosfaat.	Üldfosfor Naatrium Kaltsium 2 %-lises sidrunhappes lahustumatu fosfori sisaldus, kui > 10 %
11.4.1	Naatriumkloriid ([1])	Naatriumkloriid (NaCl) või toode, mis saadakse soolalahuse (küllastatud või muus protsessis vaesestatud) aurutamisel ja kristalliseerimisel (vaakumsool) või merevee aurutamisel (meresool ehk solaarsool) või kivisoola jahvatamisel.	Naatrium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 10 %
11.4.2	Naatriumbikarbonaat [naatriumvesinikkarbonaat]	Naatriumvesinikkarbonaat ($NaHCO_3$)	Naatrium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 10 %
11.4.3	Naatrium-/ammoonium(bi)karbonaat [naatrium-/ammoonium(vesinik)karbonaat]	Toode, mis saadakse naatriumkarbonaadi ja naatriumvesinikkarbonaadi valmistamisel, sisaldab vähesel määral ammooniumvesinikkarbonaati (ammooniumvesinikkarbonaadi maksimumsisaldus 5 %).	Naatrium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 10 %

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
11.4.4	Naatriumkarbonaat	Naatriumkarbonaat (Na_2CO_3)	Naatrium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 10 %
11.4.5	Naatriumseskvikarbonaat [trinaatriumvesinikdikarbonaat]	Naatriumseskvikarbonaat ($Na_3H(CO_3)_2$)	Naatrium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 10 %
11.4.6	Naatriumsulfaat	Naatriumsulfaat (Na_2SO_4) Võib sisaldada kuni 0,3 % metioniini.	Naatrium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 10 %
11.4.7	Orgaaniliste hapete naatriumisoolad ([2])	Toidus kasutada lubatud, vähemalt nelja süsinikuaatomiga orgaaniliste hapete naatriumisoolad.	Naatrium Orgaaniline hape
11.5.1	Kaaliumkloriid	Kaaliumkloriid (KCl) või loodusliku kaaliumkloriidi jahvatamisel saadav toode.	Kaalium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 10 %
11.5.2	Kaaliumsulfaat	Kaaliumsulfaat (K_2SO_4)	Kaalium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 10 %
11.5.3	Kaaliumkarbonaat	Kaaliumkarbonaat (K_2CO_3)	Kaalium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 10 %
11.5.4	Kaaliumbikarbonaat; [kaaliumvesinikkarbonaat]	Kaaliumvesinikkarbonaat ($KHCO_3$)	Kaalium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 10 %
11.5.5	Orgaaniliste hapete kaaliumisoolad ([2])	Söödavate vähemalt nelja süsinikuaatomiga orgaaniliste hapete kaaliumisoolad.	Kaalium Orgaaniline hape
11.5.6	Kaaliumpidolaat	Kaalium-L-pidolaat ($C_5H_6KNO_3$). Võib sisaldada kuni 5 % glutamiinhapet.	Kaalium Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus, kui > 5 %
11.6.1	Väävlipulber	Pulber, mis saadakse mineraali looduslikest leiukohtadest. Toodet saadakse ka väävli eraldamisel naftatöötlemise käigus.	Väävel
11.7.1	Atapulgiit	Magneesiumist, alumiiniumist ja ränist koosnev looduslik mineraal.	Magneesium
11.7.2	Kvarts	Looduslik mineraal, mis saadakse kvartsi sisaldavate materjalide jahvatamisel. Võib sisaldada kuni 0,1 % jahvatamisel kasutatavaid abiaineid.	
11.7.3	Kristobaliit	Ränidioksiid (SiO_2), mis saadakse kvartsi rekristalliseerimisel. Võib sisaldada kuni 0,1 % jahvatamisel kasutatavaid abiaineid.	

▼M1

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
11.8.1	Ammooniumsulfaat	Ammooniumsulfaat $(NH_4)_2SO_4$), mis saadakse keemilise sünteesi tulemusena. Võib olla vesilahusena.	Toorvalguna väljendatud lämmastik. Väävel
11.8.3	Orgaaniliste hapete ammooniumisoolad (2)	Söödavate vähemalt nelja süsinikuaatomiga orgaaniliste hapete ammooniumisoolad.	Toorvalguna väljendatud lämmastik. Orgaaniline hape
11.8.4	Ammooniumlaktaat	Ammooniumlaktaat ($CH_3CHOHCOONH_4$). Hõlmab ammooniumlaktaati, mis saadakse käärimisprotsessis *Lactobacillus delbrueckii ssp. Bulgaricus, Lactococcus lactis ssp., Leuconostoc mesenteroides, Streptococcus thermophilus, Lactobacillus* spp., või *Bifidobacterium* spp. kultuuridega; sisaldab vähemalt 44 % toorvalguna väljendatud lämmastikku. Võib sisaldada kuni 2 % fosforit, 2 % kaaliumi, 0,7 % magneesiumi, 2 % naatriumi, 2 % sulfaate, 0,5 % kloriide, 5 % suhkruid ja 0,1 % silikooniga vahutamisvastast ainet.	Toorvalguna väljendatud lämmastik. Toortuhk Kaalium, kui > 1,5 % Magneesium, kui > 1.5 % Naatrium, kui > 1,5 %
11.8.5	Ammooniumatsetaat	Ammooniumatsetaadi (CH_3COONH_4) vesilahus, mis sisaldab vähemalt 55 % ammooniumatsetaati.	Toorvalguna väljendatud lämmastik.
11.9.1	Jäme kvartsipuru [lihasmao jaoks]	Toode, mis saadakse kruusana esineva loodusliku mineraali purustamisel.	Osakeste suurus
11.9.2	Punakivi [*Redstone*, lihasmao jaoks]	Toode, mis saadakse savi põletamisel saadud toodete purustamisel ja jahvatamisel.	Osakeste suurus Niiskusesisaldus, kui > 2 %

(1) Lisaks sellele nimetusele või selle asemel võib märkida loodusliku materjali nimetuse.
(2) Nimetust tuleb muuta või täiendada, et täpsustada orgaanilist hapet.
(3) Nimetuses võib märkida ka tootmisprotsessi.
(4) Nimetusele tuleb vajaduse korral lisada märge „luudest“.

12. *Tooted ja kõrvalsaadused, mis on saadud mikroorganismidega kääritamise teel; mikroorganismid on hiljem inaktiveeritud, nii et tootes ei ole elusaid mikroorganisme*

Käesolevas peatükis loetletud söödamaterjalid on saadud geneetiliselt muundatud organismidest või on toodetud geneetiliselt muundatud mikroorganismide abil kääritamisega; tooted peavad olema kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta.

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
12.1.1	Toode, mis on saadud *Methylophilus methylotrophus*'e kultuurist, valgurikas (1) (2)	Käärimissaadus, mis saadakse metanoolisisaldusega toitelahuses paljundatud *Methylophilus methylotrophus* (tüvi NCIMB 10.515) kultuuriga kääritamisel, toorvalku on vähemalt 68 % ja peegeldusnäitaja on vähemalt 50.	Toorvalk Toortuhk Toorrasv Propioonhape, kui > 0,5 %

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
12.1.2	Toode, mis on saadud *Methylococcus capsulatus (Bath), Alca ligenes acidovorans, Bacillus brevis* ja *Bacillus firmus*'e kultuuridest, valgurikas (1) (2)	Käärimissaadus, mis saadakse *Methylococcus capsulatus (Bath)* (tüvi NCIMB 11132), *Alcaligenes acidovorans* (tüvi NCIMB 13287), *Bacillus brevis* (tüvi NCIMB 13288) ja *Bacillus firmus* (tüvi NCIMB 13289) kultuuridega maagaasi (ligikaudu 91 % metaani, 5 % etaani, 2 % propaani, 0,5 % isobutaani, 0,5 % *n*-butaani) kääritamisel ammoniaagi ja mineraalsoolade juuresolekul, toorvalku on vähemalt 65 %.	Toorvalk Toortuhk Toorrasv Propioonhape, kui > 0,5 %
12.1.3	Toode, mis on saadud *Escherichia coli*, (1) (2) kultuurist, valgurikas	Käärimise kõrvalsaadus, mis saadakse *Escherichia coli* K12 kultuuriga aminohapete tootmisel taimsel või keemilisel substraadil, ammoniaagi või mineraalsoolade kasutamisega; võib olla hüdrolüüsitud.	Toorvalk Propioonhape, kui > 0,5 %
12.1.4	Toode, mis on saadud bakteri *Corynebacterium glutamicum*'i (1) kultuurist, valgurikas (2)	Kääritamise kõrvalsaadus, mis saadakse taimsel või keemilisel substraadil *Corynebacterium glutamicum*'i kultuuriga aminohapete tootmisel ammoniaagi või mineraalsoolade kasutamisega; võib olla hüdrolüüsitud.	Toorvalk Propioonhape, kui > 0,5 %
12.1.5	Pärmid [õllepärmid] (1) (2)	Kõik pärmid, mis on saadakse (4) *Saccharomyces cerevisiae, Saccharomyces carlsbergensis, Kluyveromyces lactis, Kluyveromyces fragilis, Torulaspora delbrueckii, Cyberlindnera jadinii* (3), *Saccharomyces uvarum, Saccharomyces ludwigii* või *Brettanomyces* ssp. kultuuridest peamiselt taimse päritoluga substraadil, nagu melass, suhkrusiirup, alkohol, destilleerimisjäägid, teravili ning tärklist sisaldavad tooted, puuviljamahl, vadak, piimhape, hüdrolüüsitud taimsed kiud, kasutades selliseid kääritamisaineid nagu ammoniaak ja mineraalsoolad.	Niiskusesisaldus, kui < 75 % või > 97 % Kui niiskusesisaldus on < 75 %: toorvalk Propioonhape, kui > 0,5 %
12.1.6	Penitsilliini tootmisel saadav mütseelsilo (1) (2)	Mütseel (lämmastikuühendid), märg kõrvalsaadus, mis saadakse penitsilliini tootmisel *Penicillium chrysogenum* (ATCC48271) kultuuriga erinevatel süsivesikutel ja nende hüdrolüsaatidel, toodet on kuumutatud ja penitsilliini inaktiveerimiseks sileeritud *Lactobacillus brevis*, *plantarum, sake, collinoides* ja *Streptococcus lactis*'e kultuuridega. Toorvalguna väljendatud lämmastik vähemalt 7 %.	Toorvalguna väljendatud lämmastik. Toortuhk Propioonhape, kui > 0,5 %
12.1.7	Pärmid biodiislikütuse valmistamise protsessist (1) (2)	Kõik pärmid ja nende osad, (6) mis on saadud (4) *Yarrowia lipolytica* kultuurist, mis on kasvatatud taimeõlil ja millest on eraldatud fosfatiidid, ning biokütuse tootmise käigus moodustunud glütseroolifraktsioonid.	Niiskusesisaldus, kui < 75 % või > 97 % Kui niiskusesisaldus on < 75 %: toorvalk Propioonhape, kui > 0,5 %

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
12.1.8	Toode, mis on saadud *Lactobacillus*'e liikide kultuurist, valgurikas ([1]) ([2])	Kääritamissaadus, mis on saadud *Lactobacillus*'e kultuurist peamiselt taimse päritoluga substraadil, nagu melass, suhkrusiirup, alkohol, destilleerimisjäägid, teravili ning tärklist sisaldavad tooted, puuviljamahl, vadak, piimhape, hüdrolüüsitud taimsed kiud, kasutades selliseid kääritamisaineid nagu ammoniaak ja mineraalsoolad. Toode võib olla kuivatatud.	Toorvalk Toortuhk Propioonhape, kui > 0,5 %
12.1.9	Toode, mis on saadud *Trichoderma viride* kultuurist, valgurikas ([1]) ([2])	Kääritamissaadus, mis on saadud *Trichoderma viride* kultuurist peamiselt taimse päritoluga substraadil, nagu melass, suhkrusiirup, alkohol, destilleerimisjäägid, teravili ning tärklist sisaldavad tooted, puuviljamahl, vadak, piimhape, hüdrolüüsitud taimsed kiud, kasutades selliseid kääritamisaineid nagu ammoniaak ja mineraalsoolad. Toode võib olla kuivatatud.	Toorvalk Toortuhk Propioonhape, kui > 0,5 %
12.1.10	Toode, mis on saadud *Bacillus subtilis*'e kultuurist, valgurikas ([1]) ([2])	Kääritamissaadus, mis on saadud *Bacillus subtilis*'e kultuurist peamiselt taimse päritoluga substraadil, nagu melass, suhkrusiirup, alkohol, destilleerimisjäägid, teravili ning tärklist sisaldavad tooted, puuviljamahl, vadak, piimhape, hüdrolüüsitud taimsed kiud, kasutades selliseid kääritamisaineid nagu ammoniaak ja mineraalsoolad. Toode võib olla kuivatatud.	Toorvalk Toortuhk Propioonhape, kui > 0,5 %
12.1.11	Toode, mis on saadud *Aspergillus oryzae* kultuurist, valgurikas ([1]) ([2])	Kääritamissaadus, mis on saadud *Aspergillus oryzae* kultuurist peamiselt taimse päritoluga substraadil, nagu melass, suhkrusiirup, alkohol, destilleerimisjäägid, teravili ning tärklist sisaldavad tooted, puuviljamahl, vadak, piimhape, hüdrolüüsitud taimsed kiud, kasutades selliseid kääritamisaineid nagu ammoniaak ja mineraalsoolad. Toode võib olla kuivatatud.	Toorvalk Toortuhk Propioonhape, kui > 0,5 %
12.1.12	Tooted pärmidest ([1]) ([2])	Kõik pärmide osad ([6]), mis saadakse ([4]) *Saccharomyces cerevisiae, Saccharomyces carlsbergensis, Kluyveromyces lactis, Kluyveromyces fragilis, Torulaspora delbrueckii, Cyberlindnera jadinii* ([3]), *Saccharomyces uvarum, Saccharomyces ludwigii* või *Brettanomyces* ssp. kultuuridest peamiselt taimse päritoluga substraadil, nagu melass, suhkrusiirup, alkohol, destilleerimisjäägid, teravili ning tärklist sisaldavad tooted, puuviljamahl, vadak, piimhape, hüdrolüüsitud taimsed kiud, kasutades selliseid kääritamisaineid nagu ammoniaak ja mineraalsoolad.	Niiskusesisaldus, kui < 75 % või > 97 % Kui niiskusesisaldus on < 75 %: toorvalk Propioonhape, kui > 0,5 %

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
12.2.1	Raba [melassi kondenseeritud jääklahus ([2]) ([5])	Virrete tööstusliku tootmise kõrvalsaadused, mis saadakse nt alkoholi-, orgaaniliste hapete ja pärmitootmise mikroobse kääritamise protsessis. Need koosnevad vedelast/pastataolisest fraktsioonist, mis saadakse pärast virde eraldamist. Võivad sisaldada kääritamisel kasutatud mikroorganismide elutuid rakke ja/või nende osi ([6]). Substraadid on peamiselt taimset päritolu, nagu melass, suhkrusiirup, alkohol, destilleerimisjäägid, teravili ning tärklist sisaldavad tooted, puuviljamahl, vadak, piimhape, hüdrolüüsitud taimsed kiud; kääritamisainetena kasutatakse nt ammoniaaki ja mineraalsooli.	Toorvalk Substraat ja kasutatud tootmisprotsess, vajaduse korral.
12.2.2	L-glutamiinhappe tootmise kõrvalsaadused ([2]) ([5])	Kõrvalsaadused, mis saadakse L-glutamiinhappe tootmisel kääritamisprotsessis bakteriga *Corynebacterium melassecola* substraadil, mis koosneb sahharoosist, melassist, tärklisetoodetest ja nende hüdrolüsaatidest, ammooniumisooladest ja muudest lämmastikuühenditest.	Toorvalk
12.2.3	Bakteriga *Brevibacterium lactofermentum* L-lüsiinmonovesinikkloriidi tootmise kõrvalsaadused ([2]) ([5])	Kõrvalsaadused, mis saadakse L-lüsiinmonovesinikkloriidi tootmise käigus kääritamisprotsessis bakteriga *Brevibacterium lactofermentum* substraadil, mis koosneb sahharoosist, melassist, tärklisetoodetest ja nende hüdrolüsaatidest, ammooniumisooladest ja muudest lämmastikuühenditest.	Toorvalk
12.2.4	Bakteriga *Corynebacterium glutamicum* aminohapete tootmise kõrvalsaadused ([2]) ([5])	Kõrvalsaadused, mis saadakse aminohapete tootmisel *Corynebacterium glutamicum*'i kultuuri abil taimsel või keemilisel substraadil, ammoniaagil või mineraalsooladel.	Toorvalk Toortuhk
12.2.5	Bakteriga *Escherichia coli* K12 aminohapete tootmise kõrvalsaadused ([2]) ([5])	Kõrvalsaadused, mis saadakse aminohapete tootmisel bakteriga *Escherichia coli* K12 taimsel või keemilisel substraadil, ammoniaagil või mineraalsooladel.	Toorvalk Toortuhk
12.2.6	*Aspergillus niger*'i kultuuriga ensüümi tootmise kõrvalsaadus ([2]) ([5])	Kõrvalsaadus, mis saadakse ensüümitootmise käigus *Aspergillus niger*'i kultuuriga kääritamisel nisul ja linnastel.	Toorvalk

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
12.2.7	Bakteriga *Ralstonia eutropha* kääritamisel saadav polühüdroksübutüraat ([2])	Toode, mis sisaldab 3-hüdroksübutüraati ja 3-hüdroksüvaleraati, toodetakse bakteriga *Ralstonia eutropha* kääritamisel ning bakterite ja käärimislahuse tootmisel järele jääva eluvõimetu bakteriaalse valgu jahu kääritamisel.	

([1]) Teatavatel substraatidel kasvatatud teatavate mikroorganismide biomassist saadud tooted. Võivad sisaldada kuni 0,3 % vahutamisvastaseid aineid, 1,5 % filteraineid/selitavaid reagente ja 2,9 % propioonhapet.
([2]) Kääritamisel kasutatud mikroorganismid on inaktiveeritud, mistõttu mikroorganismid on söödamaterjalides eluvõimetud.
([3]) Kasvatamine *n*-alkaanidel on vastavalt määrusele (EL) nr 568/2010 keelatud.
([4]) Pärmitüve kohta kasutatav nimetus võib erineda teaduslikust taksonoomiast, seepärast võib kasutada ka pärmitüvede loetletud sünonüüme.
([5]) Muud kääritamise kõrvalsaadused. Võib sisaldada kuni 0,6 % vahutamisvastaseid aineid, 0,5 % veepehmendajaid ja 0,2 % sulfitit.
([6]) Osad – pärmi (sh membraani või raku sisemiste osade) kõik lahustuvad või lahustumatud fraktsioonid.

13. *Mitmesugused materjalid*

Käesolevas peatükis esitatud loomseid saadusi sisaldavad söödamaterjalid peavad vastama määruses (EÜ) nr 1069/2009 ja määruses (EL) nr 142/2011 sätestatud nõuetele ning nende suhtes võib nõuda kasutuspiirangute järgimist vastavalt määruse (EÜ) nr 999/2001 sätetele.

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
13.1.1	Pagari- ja pastatoodete valmistamisel sadavad tooted	Tooted, mis saadakse leiva, küpsiste, vahvlite või pastatoodete valmistamisel. Võivad olla kuivatatud.	Tärklis Sahharoosina väljendatud üldsuhkur Toorrasv, kui > 5 %
13.1.2	Valikpagaritoodete valmistamisel saadavad tooted	Tooted, mis saadakse saiade ja kookide valmistamisel. Võivad olla kuivatatud.	Tärklis Sahharoosina väljendatud üldsuhkur Toorrasv, kui > 5 %
13.1.3	Hommikuhelveste valmistamisel saadavad tooted	Ained või tooted, mis on ette nähtud inimtoiduks või mille puhul on mõistlik eeldada, et nad sobivad inimtoiduks töödeldud, osaliselt töödeldud või töötlemata kujul. Võivad olla kuivatatud.	Toorvalk, kui > 10 % Toorkiud Toorõlid/-rasvad, kui > 10 % Tärklis, kui > 30 % Sahharoosina väljendatud üldsuhkur, kui > 10 %

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
13.1.4	Kondiitritoodete valmistamisel saadavad tooted	Tooted, mis saadakse maiustuste, sh šokolaadikaupade tootmisel. Võivad olla kuivatatud.	Tärklis Toorrasv, kui > 5 % Sahharoosina väljendatud üldsuhkur
13.1.5	Jäätise valmistamisel saadavad tooted	Tooted, mis saadakse jäätise tootmisel. Võivad olla kuivatatud.	Tärklis Sahharoosina väljendatud üldsuhkur Toorrasv
13.1.6	Värskete puu- ja köögiviljade töötlemisel saadavad tooted ja kõrvalsaadused ([1])	Tooted, mis saadakse värskete puu- ja köögiviljade töötlemisel (sh koored, terved puu- ja köögiviljad ja nende segud). Võivad olla kuivatatud või külmutatud.	Tärklis Toorkiud Toorrasv, kui > 5 % Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 %
13.1.7	Taimede töötlemisel saadavad tooted ([1])	Tooted, mis saadakse tervete taimede või nende osade külmutamisel või kuivatamisel.	Toorkiud
13.1.8	Vürtside ja maitseainete töötlemisel saadavad tooted ([1])	Tooted, mis saadakse vürtside ja maitseainete või nende osade külmutamisel või kuivatamisel.	Toorvalk, kui > 10 % Toorkiud Toorõlid/-rasvad, kui > 10 % Tärklis, kui > 30 % Sahharoosina väljendatud üldsuhkur, kui > 10 %
13.1.9	Maitsetaimede töötlemisel saadavad tooted ([1])	Tooted, mis saadakse maitsetaimede või nende osade purustamisel, jahvatamisel, külmutamisel või kuivatamisel.	Toorkiud
13.1.10	Kartuli töötlemisel saadavad tooted	Tooted, mis saadakse kartuli töötlemisel. Võivad olla kuivatatud või külmutatud.	Tärklis Toorkiud Toorrasv, kui > 5 % Soolhappes lahustumatu tuhk, kui > 3,5 %
13.1.11	Kastmete valmistamisel saadavad tooted ja kõrvalsaadused	Kastmete tootmisel saadavad ained, mis on ette nähtud inimtoiduks või mille puhul on mõistlik eeldada, et nad sobivad inimtoiduks töödeldud, osaliselt töödeldud või töötlemata kujul. Võivad olla kuivatatud.	Toorrasv

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
13.1.12	Soolaste suupistete valmistamisel saadavad tooted ja kõrvalsaadused	Tooted, mis saadakse soolaste suupistete – kartulikrõpsude, kartulil ja teraviljal põhinevate suupistete (otse ekstruseeritud, taignapõhised ja granuleeritud suupisted) valmistamisel ja pähklid.	Toorrasv
13.1.13	Valmistoidu valmistamisel saadavad tooted	Tooted, mis saadakse valmistoidu valmistamisel. Võivad olla kuivatatud.	Toorrasv, kui > 5 %
13.1.14	Piiritusetootmise taimsed kõrvalsaadused	Tahked taimsed tooted (sh marjad ja seemned, nt aniis), mis saadakse pärast nende taimede alkoholilahuses leotamist või pärast alkoholi aurustamist/-destilleerimist või mõlemat, et saada lõhna- ja maitseaineid piiritusetööstuse jaoks. Tooted peavad olema destilleeritud alkoholijääkide eemaldamiseks.	Toorvalk, kui > 10 % Toorkiud Toorõlid ja -rasvad, kui > 10 %
13.1.15	Õlletootmise jäägid loomasöödana	Õllevalmistamisel saadav toode, mis ei ole müüdav inimtarbimise jaoks.	Alkoholisisaldus Niiskusesisaldus, kui < 75 %
13.1.16	Magusamaitselised karastusjoogid	Karastusjoogitööstuse tooted, mis saadakse magusamaitseliste karastusjookide tootmisel või mis on pakendamata turustamiskõlbmatud magusamaitselised karastusjoogid. Võivad olla kontsentreeritud või kuivatatud.	Sahharoosina väljendatud üldsuhkur. Niiskusesisaldus, kui > 30 %
13.1.17	Puuviljasiirup	Puuviljasiirupitööstuse tooted, mis saadakse inimtarbimiseks ettenähtud puuviljasiirupi tootmisel.	Sahharoosina väljendatud üldsuhkur Niiskusesisaldus, kui > 30 %
13.1.18	Magusamaitseline siirup	Magusamaitselise siirupi tööstuse tooted, mis saadakse siirupitootmisel või mis on pakendamata turustamiskõlbmatu siirup. Võivad olla kontsentreeritud või kuivatatud.	Sahharoosina väljendatud üldsuhkur. Niiskusesisaldus, kui > 30 %
13.2.1	Karamellsuhkur	Toode, mis saadakse mis tahes suhkru kontrollitud kuumtöötlemisel.	Sahharoosina väljendatud üldsuhkur
13.2.2	Dekstroos	Dekstroos saadakse tärklise hüdrolüüsil ja see koosneb puhtast kristalliseerunud glükoosist, kristallisatsiooniveega või ilma.	

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
13.2.3	Fruktoos	Fruktoos puhta kristallilise pulbrina. Saadakse glükoosisiirupi glükoosist, kasutades glükoosi isomeraasi, ja sahharoosi inversioonist.	
13.2.4	Glükoosisiirup	Glükoosisiirup on tärklisest hüdrolüüsil saadud toidusahhariidide puhastatud ja kontsentreeritud vesilahus. Võib olla kuivatatud.	Niiskusesisaldus, kui > 30 %
13.2.5	Glükoosimelass	Toode, mis saadakse glükoosisiirupi rafineerimisel.	Sahharoosina väljendatud üldsuhkur
13.2.6	Ksüloos	Puidust ekstraheeritud suhkur.	
13.2.7	Laktuloos	Poolsünteetiline disahhariid (4-O-D-galaktopüranosüül-D-fruktoos), mis saadakse glükoosi fruktoosiks isomeerimisel tekkinud laktoosist. Esineb kuumtöödeldud piimas ja piimatoodetes.	
13.2.8	Glükoosamiin (kitoosamiin) ([6])	Aminosuhkur (monosahhariid), mis on polüsahhariidide kitosaani ja kitiini struktuuri osa. Saadakse koorikloomade või muude lülijalgsete eksoskeleti hüdrolüüsil või terade (nt maisi või nisu) kääritamisel.	Naatrium või kaalium, vajaduse korral
13.2.9	Ksülo-oligosahhariid	Ksüloosimolekulide β1-4-sidemega ahelad (polümerisatsiooniaste 2–10), mida toodetakse mitmesugustest hemitselluloosirikastest lähteainetest ensümaatilise hüdrolüüsiga.	Niiskusesisaldus, kui > 5 %
13.2.10	Glüko-oligosahhariid	Toode, mis saadakse glükoosipolümeeride, glükoosi, sahharoosi ja maltoosi kääritamisel või hüdrolüüsil ja/või füüsikalis-termilisel töötlusel.	Niiskusesisaldus, kui > 28 %
13.3.1	Tärklis ([2])	Tärklis.	Tärklis
13.3.2	Tärklis ([2]), eelpaisutatud	Toode, mis koosneb kuumtöötlemise abil paisutatud tärklisest.	Tärklis
13.3.3	Tärklisesegu ([2])	Toode, mis koosneb eri taimedest saadud looduslikust või modifitseeritud tärklisest.	Tärklis
13.3.4	Tärklise ([2]) hüdrolüsaatide kook	Tärklise hüdrolüüsil vedeliku filtrimisega saadud toode, mis koosneb valgust, tärklisest, polüsahhariididest, rasvast, õlist ja filterainetest (nt kobediatomiit, puidukiud).	Niiskusesisaldus, kui < 25 % või > 45 % Kui niiskusesisaldus on < 25 %: — toorrasv — toorvalk

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
13.3.5	Dekstriin	Dekstriin on osaliselt happega hüdrolüüsitud tärklis.	
13.3.6	Maltodekstriin	Maltodekstriin on osaliselt hüdrolüüsitud tärklis.	
13.4.1	Polüdekstroos	Korrapäratult seotud glükoosipolümeer, mida saadakse D-glükoosist termilise polümerisatsiooniga.	
13.5.1	Polüoolid	Toode, mis saadakse hüdrogeenimise või kääritamisega, koosneb taandatud mono-, di- või oligosahhariididest või polüsahhariididest.	
13.5.2	Isomalt	Suhkuralkohol, mis saadakse sahharoosist pärast ensüümidega töötlemist ja hüdrogeenimist.	
13.5.3	Mannitool	Toode, mis saadakse hüdrogeenimise või kääritamisega, koosneb taandatud glükoosist ja/või fruktoosist.	
13.5.4	Ksülitool	Toode, mis saadakse ksüloosi hüdrogeenimisel ja kääritamisel.	
13.5.5	Sorbitool	Toode, mis saadakse glükoosi hüdrogeenimisel.	
13.6.1	Keemilisel rafineerimisel saadavad happelised õlid ([3])	Toode, mis saadakse taimsete või loomsete õlide ja rasvade happesuse vähendamisel leelisega, mille järgneb hapestamine ja vesifaasi eraldamine. Toode sisaldab vabu rasvhappeid, õlisid või rasvu ning seemnete, puuviljade või loomsete kudede looduslikke koostisosi, nt mono- ja diglütseriide, toorletsitiini ja kiude.	Toorrasv Niiskusesisaldus, kui > 1 %
13.6.2	Glütserooliga esterdatud rasvhapped ([4])	Glütseriidid, mis saadakse rasvhapete esterdamisel glütserooliga. Võib hüdrogeenimise tulemusena sisaldada kuni 50 ppm niklit.	Niiskusesisaldus, kui > 1 % Toorrasv Nikkel, kui > 20 ppm
13.6.3	Rasvhapete mono-, di- ja triglütseriidid ([4])	Toode koosneb rasvhapete ja glütserooli mono-, di- ja triestrite segudest. Võib sisaldada vähesel määral vabu rasvhappeid ja glütserooli. Võib hüdrogeenimise tulemusena sisaldada kuni 50 ppm niklit.	Toorrasv Nikkel, kui > 20 ppm

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
13.6.4	Rasvhapete soolad ([4])	Toode, mis saadakse vähemalt nelja süsinikuaatomit sisaldavate rasvhapete reageerimisel kaltsium-, magneesium-, naatrium- või kaaliumhüdroksiidiga, nimetatud metallide oksiidiga või sooladega. Võib hüdrogeenimise tulemusena sisaldada kuni 50 ppm niklit.	Toorrasv (pärast hüdrolüüsi) Niiskus Ca, Na, K või Mg (vajaduse korral) Nikkel, kui > 20 ppm
13.6.5	Füüsikalise rafineerimise tulemusena saadavad rasvhapete destillaadid ([3])	Toode, mis saadakse taimsete või loomsete õlide ja rasvade happesuse vähendamisel destilleerimise teel. Toode sisaldab vabu rasvhappeid, õlisid või rasvu ning seemnete, puuviljade või loomsete kudede looduslikke koostisosi, nt mono- ja diglütseriide, steroole ja tokoferoole.	Toorrasv Niiskusesisaldus, kui > 1 %
13.6.6	Lõhustamise tulemusena saadud toorrasvhapped ([3])	Toode, mis saadakse õlide/rasvade lõhustamisel. Määratluse kohaselt koosneb toorrasvhapetest süsinikuarvuga C_6–C_{24}, mis on alifaatsed, lineaarsed, küllastunud või küllastumata monokarboksüülhapped. Võib hüdrogeenimise tulemusena sisaldada kuni 50 ppm niklit.	Toorrasv Niiskusesisaldus, kui > 1 % Nikkel, kui > 20 ppm
13.6.7	Lõhustamise tulemusena saadud puhtad destilleeritud rasvhapped ([3])	Toode saadakse õlide/rasvade lõhustamisel saadud toorrasvhapete destilleerimisel, võib olla ka hüdrogeenitud. Määratluse kohaselt koosneb puhastest destilleeritud rasvhapetest süsinikuarvuga C_6-C_{24}, mis on alifaatsed, lineaarsed, küllastunud või küllastumata monokarboksüülhapped. Võivad hüdrogeenimise tulemusena sisaldada kuni 50 ppm niklit	Toorrasv Niiskusesisaldus, kui > 1 % Nikkel, kui > 20 ppm
13.6.8	Seebirasvad ([3])	Toode, mis saadakse taimsete õlide ja rasvade happesuse vähendamisel kaltsium-, magneesium-, naatrium- või kaaliumhüdroksiidi vesilahuse abil. Toode sisaldab rasvhapete soolasid, õlisid või rasvu ning seemnete, puuviljade või loomsete kudede looduslikke koostisosi, nt mono- ja diglütseriide, toorletsitiini ja kiude.	Niiskusesisaldus, kui < 40 ja > 50 % Ca, Na, K või Mg (vajaduse korral)
13.6.9	Rasvhapete esterdamisega saadud mono- ja diglütseriidid ([4]) ([5])	Mono- ja triglütseriidid, mis on saadud vähemalt nelja süsinikuaatomit sisaldavate rasvhapete esterdamisel.	Toorrasv
13.6.10	Rasvhapete sahharoosestrid ([4])	Sahharoosi ja rasvhapete estrid	Sahharoosina väljendatud üldsuhkur Toorrasv

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
13.6.11	Rasvhapete sahharoglütseriidid ([4])	Sahharoosestrite ja rasvhapete mono- ja diglütseriidide segu	Sahharoosina väljendatud üldsuhkur Toorrasv
13.6.12	Palmitoüülglükoosamiin	Paljude taimede, eelkõige enamiku liblikõieliste juurtes sisalduv orgaaniline lipiidne ühend. Seda toodetakse D-glükoosamiini atsüülimisel palmitiinhappega. Võib sisaldada kuni 0,5 % atsetooni.	Niiskusesisaldus, kui > 2 %, toorrasv
13.6.13	Rasvhapete laktülaatide sool	Rasvhapete ester, mis ei ole glütseriid. Toode võib olla piimhappega esterdatud rasvhapete kaltsium-, magneesium-, naatrium- või kaaliumsool. Võib sisaldada vabu rasvhappeid ja piimhapet.	Toorrasv Niiskusesisaldus, kui > 1 % Nikkel, kui > 20 ppm Ca, Na, K või Mg (vajaduse korral)
13.8.1	Toorglütserool [Toorglütserool]	Kõrvalsaadus, mis saadakse järgmisest: — õli/rasva lõhustamise õlikeemiline protsess rasvhapete ja glütseroolivee saamiseks, sellele järgneb glütseroolivee kontsentreerimine toorglütserooli saamiseks või looduslike õlide/rasvade ümberesterdamine (võib sisaldada kuni 0,5 % metanooli) rasvhapete metüülestrite ja glütseroolivee saamiseks, millele järgneb glütseroolivee kontsentreerimine toorglütserooli saamiseks; — biodiislikütuse tootmine (rasvhapete metüül-või etüülestrid) määratlemata taimsete ja loomsete õlide ja rasvade ümberesterdamise teel. Glütserool võib sisaldada mineraal- ja orgaanilisi soolasid (kuni 7,5 %). Võib sisaldada kuni 0,5 % metanooli ja kuni 4 % muud orgaanilist ainet kui glütserooli (MONG), mis koosneb rasvhapete metüülestritest, rasvhapete etüülestritest, vabadest rasvhapetest ja glütseriididest; — taimsete või loomsete õlide/rasvade seebistamine tavaliselt leeliste/leelismuldadega, seebi saamiseks. Võib hüdrogeenimise tulemusena sisaldada kuni 50 ppm niklit.	Glütserool Kaalium, kui > 1,5 % Naatrium, kui > 1,5 % Nikkel, kui > 20 ppm

▼M1

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
13.8.2	Glütserool [Glütserool]	Toode, mis saadakse järgmisest: — õlikeemiline protsess, milles õli/rasva lõhustamisele järgneb glütseroolivee kontsentreerimine ja rafineerimine destilleerimise (vt B osa, töötlemisviiside sõnastik, kanne 20) või ioonvahetusprotsessi teel; b) looduslike õlide/rasvade ümberesterdamine rasvhapete metüülestrite ja glütseroolivee saamiseks, millele järgneb glütseroolivee kontsentreerimine toorglütserooli saamiseks ning rafineerimine destilleerimise või ioonvahetusprotsessi teel; — biodiislikütuse tootmine (rasvhapete metüül- või etüülestrid) määratlemata taimsete ja loomsete õlide ja rasvade ümberesterdamisel, seejärel glütserool rafineeritakse. Glütseroolisisaldus vähemalt 99 % kuivainest; — taimsete või loomsete õlide/rasvade leeline hüdrolüüs tavaliselt leeliste/-leelismuldadega, seebi saamiseks, sellele järgneb toorglütserooli rafineerimine ja destilleerimine. Võib hüdrogeenimise tulemusena sisaldada kuni 50 ppm niklit.	Glütserool, kui < 99 % kuivainest Naatrium, kui > 0,1 % Kaalium, kui > 0,1 % Nikkel, kui > 20 ppm
13.9.1	Metüülsulfonüülmetaan	Keemilise sünteesi teel saadav orgaaniline väävliühend ($(CH_3)_2SO_2$), identne taimedes looduslikult esineva ühendiga.	Väävel
13.10.1	Turvas	Toode, mis tekib taimede (peamiselt turbasambla) looduslikul lagunemisel anaeroobses ja vähetoitelises keskkonnas.	Toorkiud
13.10.2	Leonardiit	Toode on fenoolsete süsivesinike looduslik mineraalainekompleks (kasutatakse ka nimetust „humaat“), mis tekib orgaanilise aine lagunemisel miljonite aastate jooksul.	Toorkiud
13.11.1	Propüleenglükool; [1,2-propaandiool]; [propaan-1,2-diool]	Orgaaniline ühend (diool, kahe hüdroksüülrühmaga ühend) valemiga $C_3H_8O_2$. Kergelt magusa maitsega viskoosne vedelik, hügroskoopne, seguneb vee, atsetooni ja kloroformiga. Võib sisaldada kuni 0,3 % dipropüleenglükooli.	
13.11.2	Propüleenglükooli ja rasvhapete monoestrid [4]	Propüleenglükooli ja rasvhapete monoestrid, eraldi või segudes diestritega.	Propüleenglükool Toorrasv

▼**M1**

Number	Nimetus	Kirjeldus	Kohustuslik teave
13.12.1	Hüaluroonhape	Glükoosamiinglükaan (polüsahhariid), kus korduvaks ühikuks on aminosuhkur (N-atsetüül-D-glükoosamiin) ja D-glükuroonhape, mida esineb nahakoes, liigesevõides ja nabaväädis ning mis on toodetud näiteks loomsest koest või bakteriaalsel fermenteerimisel.	Naatrium või kaalium, vajaduse korral
13.12.2	Kondroitiinsulfaat	Toode, mis saadakse kõhre ja pehmeid sidekudesid sisaldavatest kõõlustest, kontidest ja muudest loomsetest kudedest ekstraheerimisel.	Naatrium
13.12.3	Glükoonhape	Glükoonhape ($C_6H_{12}O_7$) on vees lahustuv, heleda kuni pruuni värvusega orgaaniline hape, mille pKa on 3,7. Vedelas olekus sisaldab vähemalt 50 % glükoonhapet. Seda toodetakse glükoosisiirupi mikroobse fermentatsiooni teel või toiduks kasutatava glükoon-delta-laktooni tootmise ühendtootena.	Glükoonhape

([1]) Nimetusele tuleb vajaduse korral lisada puuvilja-, köögivilja-, taime-, vürtsi- või maitsetaimeliik.
([2]) Nimetusele tuleb lisada märge botaanilise päritolu kohta.
([3]) Nimetusele tuleb lisada märge botaanilise või loomse päritolu kohta.
([4]) Nimetust tuleb muuta või täiendada, et täpsustada kasutatud rasvhapet.
([5]) Nimetust tuleb muuta või täiendada, et täpsustada orgaanilist hapet.
([6]) Nimetust tuleb vajaduse korral täiendada sõnadega „loomsetest kudedest“ või „kääritamise tulemusel“.